

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Mercuriale Joannis andree

Johannes <Andreae>

Uenetijs, 8.VIII.1499

[Littere I]

[urn:nbn:de:bsz:31-323789](#)

dilectos in pñ. s.e.li.de rescrip. cū aliq b⁹. secus enī si de illa
 p̄staret facit. s.e.li.de sen. excō.c.fi.in h. r q̄ ibi no.in vlt.g.
CQuarto constat duas indulgētias quo ad personā titij
 esse cōpassibiles & nullā habere repugnantia & sic vñus licē
 tie gnālis vñuz penalis nō impedit. vnde miles qui elegit te
 stari iure cōi per hoc nō renūciat p̄uilegio militari. ff. de mi-
 li. testa. l. iii. facit. ff. de priu. cre. l. antepe. **C**Item si de pu-
 blico criminē & me cōmiso aliquem criminaliter accusau &
 vt quilibet de populo admissus fui. insti. de pu. iudi. in h. ff.
 de p̄cur. mutus. s. in popularib⁹. nihilominus de hoc civili
 ter agam p̄ meo speciali interē. ff. de priu. delit. l. i. r. ii. &
 vna actio p̄ alterā nō tollis. C. de fur. ancille. ff. de cōdi. fur.
 si. p̄ fure. C. qñ ciuilis act. l. vii. nisi sint p̄iudiciale & incō-
 passibiles tales q̄ vni⁹ electiōe tollas altera. s. eo. lib. de po-
 stu. pre. c. vii. de elect. vt quis duas vbi de hoc. & hoc eo. ti.
 • nullus plurib⁹. lxxxi. di. si quis sacerdotū. sed iste indulgen-
 • tiae non sunt tales vt p̄dixi ergo r. c. **C**Quinto inducif ca-
 sus legis. ff. de ali. & ci. leg. l. alio. s. cum quoq; vbi si patro-
 na legauit oibus libertis vestes & cibaria que vñia p̄bebat
 & vni ex illis reliquit vñiginti aureos annuos & frumentū me-
 strum isti debebit vtrūq; legatu gnāle & speciale: sic & iste
 gnāli & speciali licētia vti poterit & sic scđo ingredi poterit.
CIn ḡriūm inducif regula odia. eo. ti. nam cum oē ius cō-
 mune vel priuatū restringat si est odiosum vt ibi cū zcord.
 & istud sit tale vt. pbatur. s. eo. lib. de sta. re. c. vni. xviii. q. iij.
 in decima. vbi dicit q̄ ad talia monasteria d̄esse rarus ac-
 cessus & brevis locutio ad idē. c. ibi sequens r. c. dissimil⁹.
 lxxxi. di. ad reatū. s. de vit. & ho. cle. monasteria. ergo stricte
 interpretabim⁹ & dicemus vñico ingressu cōsumptā vtran-
 q; licētia ad qđ bñ facit. s. eod. lib. de p̄ben. nō pōt. s. i. de
 off. or. c. ordinarii in h. de h. p̄sby. c. j. ff. de leg. iij. fideicomis-
 sa. s. si quis. x. **C**Secūdo constat specie p̄ualere generi vt
 hic sed scđa spālis licētia ante vñuz p̄me isti cōcessa nō fcā
 mentiōe de p̄ma nō daret ei duplēcē ingressu facit de re-
 scrip. ex tenore r. c. in nostra. vbi p̄z hoc in litteris ad lites &
 bñficialibus multomin⁹ ergo dabat hic gnālis. **C**Tertio
 habem⁹ exempla diversa in iure p̄ que p̄ba & si priuilegiū
 aliquib⁹ cōcessu postea oibus concedaf p̄ ius cōe illud p̄-
 uilegiū postea nil opūtulaſ. p̄z hoc p. c. xxiiij. di. cōis fili⁹ cō-
 iunctū cum capitulio. xciiij. di. diaconus in cōuentu. xj. q. iij.
 epus p̄sbyter. Item p̄z p. c. q̄ nō nullus de p̄uile. cōiunctū
 cum decr. vlt. s. eod. lib. de sen. excō. idem si aliquib⁹ episcopis
 olim cōcessa fuisset celebrazio cum altari viatico pondera-
 tabodie dec. vlt. de p̄usleg. s. eo. lib. imo qñ ex diversis cau-
 sis in vñū recidit ius suū & alteri⁹ sic actus vñiri videtur &
 vbi p̄us duo reqrebāt sufficiat vñ⁹ vt in p̄firmatoꝝ ad quē
 devolutum est ius eligentiuꝝ sup quo vide qđ plene scripsi
 de elect. ne p̄ defectu sup vñic. ordinare. Ex quo ergo gnāl⁹
 & specialis licētia cadit in vñuz vñicus erit act⁹ vtriusq; l^z
 si latior effet vna licētia q̄; alia illa latior. vt poss⁹ semel qđ
 notaſ de testa. raynatiꝝ in glo. antepe. & ne se. vacante. c. j.
 in magna glo. **C**Quarto si. pbemus q̄ gnālis licētia non
 extendat ad istū patebit & sibi cōpetit vñ⁹ solus ingressus
 sed lex dicit q̄ gnālis substitutio quā fecit testator de her-
 dibus nō extendit ad heredes in re certa spāliter institutoꝝ
 quos specialiter inuicē substituerat. ff. de vulg. & pupil. sub-
 sti. coheredi. s. qui patrē facit. ff. de verb. oblig. dolī clausu-
 la ergo vel tit⁹ non cōprehēdet in gnāli vel speciali in' gnā-
 li intelligef cōfusa. facit. C. de pac. debitori. de fideiū. cum
 scđm ad. l. falc. in imponēda. vel diceſ ſeuocata ar. ff. de ali.
 & ci. leg. l. libertio. iij. in p̄nc. vbi gnāle legatū oium liberto-
 rum factū in codicillio p̄ alimētis tollit speciale certoꝝ li-
 bertorū factū in eadē cauſa in testamento. **C**Et si hecne
 garētur saltē diceſ p̄ vñum gnālis renūciatū speciali qđ p̄-
 cedit nō ſolum in incōp̄assibilib⁹ vt. s. sed etiā in ambitioſis
 de p̄ben. de multa. s. eo. lib. de rescrip. gratia & cle. eo. ti. gra-
 tie facit. xij. q. iij. bone rei de dona. apostolice. Iterū si negat
 renūciatio ille tamen l^z du habebūt vñum effectū. hinc est
 qđ si miles elegit teſtari iure cōi l^z per hoc nō renūciat p̄uile-
 glio militari vt. s. nō tamen faciet duo testamēta ex duob⁹

iuribus cōi & militari ſed vñum tñ: ſic ſi ppter p̄priū inter-
 esse actionē babeo & plures l^z & vñum intentādo alteri nō
 renūciem ſi tamen ab vno confequo interest contra alios
 non ago. ſſ. de eo p̄ quē fac. eſt. l. i. ſ. ſi plures & no. de re. ec-
 cle. nō alie. ſi quis. facit hoc eod. titu. bona fides. ex his con-
 cluditur q̄ etiā ceſſante confuſione & renūciatione de qui-
 bus. s. vñicus tamen erit effectus & ſic vñus ſolus igreſſus
 facit. ſſ. quib. mo. pig. vel ypothe. l. ſi deferente.

CQuinto inducif alia iura que caſum queſtōis de-
 cidere vident. primū eſt de p̄ben. ſi pauper. s. eod. lib. vbi
 ſi mandabat p̄uideri per episcopū titio in forma pauperū
 & ille consecutus eſt beneficiū a quo cūq; episcopus viteri⁹
 nō tenet quasi concedentis & impetratis intētio l^z per illuz
 modū ſit impleta. ſic & hic ſufficiat titio q̄ ſemel ingressus
 quod plus eſt ex facto ſibi licētiam concedentis.

CItem ſi legauit quo alimenta libertio ſcīl^z cibaria & ve-
 ſtaria & vñi illorum legauit certam quātitatē p̄ alimentis
 vtrūq; legatum nō debetur. ſſ. de ali. l. alimenta. s. basilice.
 & l. ſtichus in p̄nc. ad idem lex que dicit ſic. filia legatoꝝ nō
 habet actionē ſi ea que in testamento reliquit viu⁹ poſteſ ſi
 pater in doṭem dedit. C. de le. l. filia. ſicut ergo hiſ ſab⁹ nō
 duplēcē ſi beneficiū vel legatum ita nec in terminis queſtio-
 nis duplēcatur ingressus nec iuuat eum p̄teſatio quam fe-
 cit que ſi ſit iuriſ conſeruatiua nō tamen eſt tributua iuriſ
 noui. vnde ſi nō competebat iſti binus ingressus p̄teſatio
 ſibi illum aquirere nō potuit. **C**Soluēdo diſtinxit aut in
 vtraq; predictaz licētiaz exprimif cauſa ingressus aut in
 nulla aut in altera tantum maxime in ſpeciali. p̄mo caſu aut
 vtrobiq; cauſa eſt eadem aut oīno diuersa. ſi eſt eadeꝝ puta
 q̄ in vtraq; dicit q̄ ingredi poſſint ad viſitandū reliquias
 ſancti vñ ſimile ſufficit vñus ingressus. facile patet exemplū
 ſi dum consanguinea mea vellari debeat obtinui hanc licen-
 tiam que licētia poſteap illo actu oibus data eſt hanc par-
 tem ſolutionis probent iura que vltimo allegau. **C**Dixit
 etiā q̄ forſan idē ſi cāe ſint diuerſe. tales tñ vno igreſſu po-
 terant cōmode expediri vt ſi gnāl p̄mittit viſitationē ſeti.
 spāl p̄mittit viſitioꝝ ſororis q̄ brevis & cōpendiosa eſte d̄
 vt dixi in p̄nc. ſcde ptis. **C**Si vñ cause expiūtūr oīo di-
 uerſe. que ſimul veriſimilis ex facto vel tempore expediri non
 poſſunt qđ facile accideret ppter tumultū generalis ingreſ-
 ſus iterum ingredi poſterit ad expediendā cauſaz expreſſaz
 ad hoc iura priu. allegata. Item ſi diſco licētiarū eſſent oī
 no diuersi. q̄ quod facit diuerſitas cauſe hoc faciet diuerſi-
 tas dierum vt nō poſſit censeri vñus ingressus confuſus in
 alio. s. eod. lib. de cōſti. c. j. Intertio mēbro p̄ncipali quan-
 do in altera tantuꝝ & maxime in ſpeciali expiūtūr cauſa tñ qđ
 ſupra ſcilicet diſtinguendū ſi ſimil potuerit expediri nec
 ne. In ſecondo vero p̄ncipali mēbro quando in neutra ex-
 primitur cauſa vel tempore ſed ſimpliciter eſt data licētia
 tunc in hac materia reſtringibili & odiosa ſtricta preſumatur
 intentio concedentis ad primaz vīcē tantum qualiter
 cunq; ingrediatur maxime per allegata in p̄ncip. ſecunde
 partis cum preſumif episcopum publicam utilitatē & hone-
 ſtatem que verſatur in hoc velle tueri. hec vera p̄iſi de ipſi⁹
 intentione aliter appareat cui tunc ſtabiſ. dixi aut per hāc
 diſtinctionē iuri equitati & honestati conſonā. j. diſ. conſue-
 tudo ſolui contraria.

CHuius littere. s. vñica eſt regula. ſſ. ſ. ſicut & noſtra.

Eneraliter cum de fraude diſputat
 ſed quid per aduersariū habere non poſtuit cō-
 ſiderandum eſt.

Quia ſub bac littera. s. nullā habem⁹ regulā quas
 legiſte habent hic inſeram.

Eredem eiusdē poſteſatis iuriſq; eſſe cuius fuerat ſi
 functus conſtat.

Eredis nibil aliud eſt q̄ ſuſſeſſio in vñiuersuꝝ ius qđ
 defunctus habuerat.

Hoc

Ocurre utimur ut quicq; oīno p rīm fiat aut in vis publice aut in vis priuate crimen incidat. **C**Beiecit et qui mandauit vel iussit vel ratū habuit. ratieni habitio manda to comparat. **I**n h̄cibus in qbus voli p̄statio vel bona fides inest heres insolidū tenetur.

I**Gnorantia.** *rīm. Dy. dicit h*
exemplū congrue ponit in eo qui p̄stet in iudicio p errorē qui si errat i facto excusa tur si in iure nō. ff. de confess. nō fatetur. spe cificat in eo qui errans in facto confessus est aliuz sibi coheredē. ff. fa. herc. si cuz pu tarem. secus si p errorē iuria vt q; credebat valere testamē tum sine iuriū solēnitati⁹ que omisse vitiant vt in. l. nō fatetur. **J**oā. mo. ponebat in eo qui ignorat vacationē bñficij cui nō currit tempus de conceſ. p̄ben. q; diuersitatē secus si ignorabat semestre t̄pū currere collatoris et si pmisit illud labi. de sup. ne. p̄la. c. pe. et vlt. Dicēbat etiā **J**o. mo. q; igno rantia errorē et titubatio differūt. Ignorantia enī p̄prie est nescientia q; sc̄z de iure vel de facto nil scio nec inde aliqd suspicor et in nullo applico mentē meā et q; sic ignorans sci re tenet illud q; ignorat dicis de tali ignorans ignorabit et iste potius contéptor dicis q; ignorans. vnde bīus Berñi. qd scire debes et non vis: non p ignorantia sed p contéptu iudicabif alias aut regis excusat. Error aut est q; applico mentē ad id cuius veritas h̄z p̄rius et q; hec differant p. ff. de aquir. pos. si me in vacuā in pnc. Titubatio est q; nō ap plico mentē sed ppter cōflicti rōnum dubito cui parti mē tem applicē arg. et de cōdi. indi. l. f. ex qbus eōcludit q; oīs titubans et errās est ignorans sed nō conuertit. Itē huic regule cōcordat lex dicens scientiā nō ignorantia volum⁹ ob ligari. C. de tabu. l. gnālili. xij. p̄sumis tñ ignorantia qd dic vt. j. co. p̄sumis. et dicit **J**o. mo. q; scia et ignorātia in hac mā tendūt ad cōem hominū modū vt sciēria nō tendat ad ma gīmā diligentia nec ignorantia ad supinā et crassaz. ff. de iur. et fac. ig. l. nec stupia et l. plurimū. ff. de edili. edic. si qd vēdi tor. de ignorantia iuriū etiā distinguit **J**o. mo. an sit notum et frequentatū illud iure et tūc nō excusat. C. de iur. et fac. ig. l. constitutiōes. aut nō est frequentatū vt. l. gallus. ff. de lib. et post. et tunc excusat nisi tractaret de lucro captādo et sibi iputet q; potuit pitiores p̄sulē. ff. q; or. in bo. pos. l. ij. in fi. **C** Prima glo. ponit exempla et remittit. sedo ponit et ex pōit vñ notabile. tertio successiue signat et solvit duo p̄ria. **C** In. j. gl. ibi. l. ij. ignorantia nō iuuat illū qui credens nō nocere hereditati matris renūciat. et ibi cum q; indebitum p ignorantiā iuriū solutū nō repeteſ et ibi. h. nō temere. ibi etiā extra ordinē puniſ. **C** In. j. gl. ibi. dic vt ibi et ff. de iur. et fac. ig. l. regula **Dy.** plene p̄sequit h̄c hanc materiā per solutiōes obiectiōnē et postea distinctionē subdit pleniorē quā ibi primū decidā. distinctionē aut ad līam scias talem esse. aut errās in iure aut i facto si in iure aut ciuili aut natu rali aut quasi naturali et si ciuili aut errās i iudicio aut extra iudiciū si in iudicio si quidē ante litē contestatā errorē excusat. p̄bata cā erroris legitime vt. ff. de interrogatorijs ac. de etate. h. qui iusto et h. celsus. si post litē contestatā ignoran tia nō excusat vt hic et d. l. fateſ si errās extra iudicium aut agis de dāno vitando aut de lucro captādo. si de dāno vi tando aut errās in eo in quo requiriſ dolus verus aut in eo in quo sufficit dolus p̄sumpt⁹ vel lata culpa vel leuis et mul tosoftius si leuissima. et si in eo in quo requiriſ dolus verus ignorātia excusat. ff. ad fil. si quis in graui. h. si quis ignorās sed si errās in eo casu in quo sufficit dolus p̄sumpt⁹ vel lata culpa tunc si quidē erat publice notū vere vel iuriū p̄sumptione vt q; a tpe publicationis cucurrerūt duo mensis iuriis ignorantia nō excusat vt. C. de legi. et con. l. leges sacratissi me de iur. et fac. ig. l. p̄stitutiones. ff. de publi. l. vlti. h. l. ad. l. cor. de fal. l. diuus claudi⁹ in pnc. sed si nō erat publice notum ve vel p̄sumptive ignorantia iuriū excusat vt. ff. de decre. ab or. fa. l. vlti. Si agas de lucro captādo si quidē cuz

alterius iniuria vsu capiōe iuriis ignorantia nō tolleraſ nec excusat siue potuit siue nō potuit peritiores cōsulere vt. ff. d iur. et fac. ig. l. iuriis ignorantia de vsu. si fur. et l. nunq;. **S** si sine alterius iniuria si quidē peritiores cōsulere non potu it ignorantia tolleraſ et excusat. sed si potuit pitiores cōsu lere iuriis ignorantia nō excusat vt. ff. de iur. et fac. ig. l. regu la. h. sed iuriis et h. si quis de bo. pos. l. in bonoꝝ et quis or. in bo. pos. ser. l. ij. h. vlti. Gallit. ff. de aquir. hered. si duo ppter rōneꝝ quā. d. vixi. si errās in iure naturali ignorantia nō excu sat vt. ff. de adul. l. si adulteriū. h. stuprū. si errās in quasi nā li ignorantia iuriū nō excusat vt. C. de in ius voc. l. ij. si errās in facto aut p̄prio aut alieno. si alieno aut erat publice no tum aut nō erat publice notū: si erat publice notum ignoran tia non excusat vt. ff. de insti. sed et si pupillus. h. p̄scribere. si nō erat publice notum ignorantia excusat vt. ff. p socio. l. f. et p̄ximo. c. cu quis. si in facto p̄prio aut certat de dāno vitā do aut de lucro captādo si de lucro captādo error nō tol leratur in p̄prio facto. si de dāno aut cum alterius iniuria et tunc error in p̄prio facto nō tolleratur vt. ff. ad velle. l. q; q; aut sine alterius iniuria et tunc error in facto p̄prio excusat et tolleraſ. ff. de condi. indeb. l. sed et si me putem in pncip. et h. cum inter de actio. emp. et vend. si liberū et ita oportet in telligi qd nō. ff. de leg. l. si res obligata **Dy.** et in fi. Item et ff. de fideliſ. l. ij. vide qd ibi nō. in glo. fi.

b **E**c regula in p̄ma sui parte facit ad cū quis in ius. scđa vō p̄s facit ad qōnes quā di sputauit an im petrans bñficiū de vacatura: quā expectat v̄l reservatiōe que. p eo pendet teneat facere mentionē ita q aliter im petratio nō valeat: pcedit aut qd in eo qui sciebat se tale ius habere alias facti ignorantia excusaret illum. h. e. lib. de rescrip. gratia. **C** El d v̄tranq; partē inducā quinq; rōnes. vnam opinionē et vnam equitatē demū soluā et p̄riō respondebo. **C** Quod aut nō teneat sic p̄babo l̄z ipetrās de bñficio q; tūc modico quod h̄z teneat facere menti onem de rescrip. si pponēte de p̄ben. si motu p̄prio li. eod. nō tñ de illo qd nondū habz q; longe min⁹ est actionē hēre q; rem. ff. de reg. iur. l. minus. sed expectans vacaturā reser vatām est hmō ergo et c. **C** Scđo facit de rescrip. postula sti dum ibi dicis q; de ppetua vicaria tenet facere mentionē quasi a p̄rio non de t̄pali multominus qui spē tantū habet. **C** Tertio facit. ff. qui satiſda. cog. l. sciendū. h. diuersa. vbi habens tñ actionē ad rem imobile satisdatiōe oneraſ s̄cā possidens relevat ab onere satisdandi ad quod facit. ff. d p cul. peculiū. h. si ere et insti. de leg. h. si rez. facit de re iudi. cu aliquib⁹ vbi in executione s̄nie nō sufficit pignora dare nisi corporalis possessio tribuat ex quo patz q; minus est hēre ius ad vacaturā vel reservatā q; tenere vacantē. **C** Quarto certū est q; perire poterat reseruatio de offi. leg. p̄senti. mul ta enī accidere poterant q; expectatā vel reservatā minime haberet vt insti. de rerū di. h. illud quesitū est in fi. quō ergo bñficiū eum dicem⁹ cu beneficia sint perpetua. lv. dis. p̄ce p̄ta hoc eod. ti. actus. nōne lepe expectantē prius q; obtine at expirare videnuſ. absurdū est ergo dicere expectantem bñficiū obtinere ergo de expectato cu ipsum nō habeat nō faciat mentionē. C. de vſuſu. ambiguitatē. nōne statuliber medio tpe opaſ vt seruus. ff. de sta. lib. l. statuliberū a simili expectans vt non bñficiatus medio tempe censeat. **C** Quinto optime facit de offi. leg. c. vlti. li. eo. vbi dī q; te nef facere mentionē de bñficio qd obtinet ex quo notaſ fac tum nō ius vt p̄baſ de p̄ben. de multa. xxi. q. ij. si quis iam trāslatus. facit eriam de p̄ben. si tibi concessō. **C** Sexto p hac parte facit qd nō. Inno. de rescript. in nfa. dicens q; tre dat valere litteras dūmodo im petrās velit renūciare vaca ture per decree. de rescript. sup litteris. et licet videat notasse p̄riō eo. ti. postulasti. defendit tamen p̄rietas vt dixi in p. decree. in nfa. sup verbo molestari. Item saltē p̄dicta iura fateſ q; p̄babiliter potuit ipetrās credere se ad hoc nō te nerī et sicut dolo ſ̄ simplicitate tacuisse videat et sic valeat

littere p decre.sup l*f*io de rescrip. facit. *S*. eo. li. de rescrip. g*f*a
 In *¶*riū facit. *f*. *e*. *t*. *q* actionē & v*l*def exp*s*su*z* de rescrip.
 in n*f*a & c*u*n*f* fe ad b*ñ*ficia s*int* odiose & restringende de p*b*
 ben. q*ñ*uis li. *e*. *n*il d*z* in e*is* taceri q*d* mouere posset p*ncip*e
 ad gratiā denegandā forte enī si sciu*s*set primā g*f*am p*c*es-
 sisse ad sc*o*dam minime. p*ñ*iliz*z*. vitie ergo ex hac taciturnita
 te gratia ad hoc optime de *f*. p*b*y. c. i. *e*. lib. b*ñ* facit de re-
 scrip. abbatē ad hoc facit insti. de leg. *g*. nō solum ibi forsan
 enī si sciu*s*set alienā nō negasset facit. *f*. de v*l*u*f*ru*z*. *l*. arbori
 bu*o*. *g*. v*l*t. v*b*i nullū fructū recipiens nibilomin*z* fructuar*p*
 reputat a simili expectans b*ñ*ficium habere dicat *l*z nullū fru-
 ctum recipiat de p*b*enda. facit de rescrip. g*f*a & *c*. si tibi *e*.
 lib. v*b*i de b*ñ*ficio collato nondū t*si* acceptato tene*r* facere
 quis mentionē a fili*b*ic de illo iure q*d* h*z* nam ex titu. nō ex
 p*c*eptione p*u*entū dic*s* quis canonicus de p*b*en. dilecto
 • satis facit *e*. titu. dilectus filius p*d* capitulū talis recipit
 quotidianas distributiones & ita partē b*ñ*ficij. ergo de illa
 • d*z* facere mentionē. *f*. de re*v*endi. que de tora. nam de quo
 c*u*q*z* minimo b*ñ*ficio tene*r* facere etiā mentionē vt in. d. c. si
 motu *e*. lib. item ex sola spe dicit quis v*l*urari^z de v*l*ur. con-
 suluit & simoniachus. xvi. q. viii. p*la*icos. a simili iste ex spe
 dicat p*b*endatus facit. *f*. de ser. v*r*. p*re*. *l*. si seruit^z v*b*i pac*u*
 ne luminib*z* officia etiā de futuris luminib*z* intellig*z* a fili*b*ic
 hoc de futuro b*ñ*ficio vt de eo mentionē facere teneatur de-
 sent. excō. religioso. *e*. lib. v*b*i in p*b*atiōe existens religio-
 sus censem nōne videref absurdū & habens b*ñ*ficiū virgin-
 ti solidox teneref de illo facere mentionē & expectā bene-
 ficiū mille marcar*z* ad hoc minime teneret. banc partē vi-
 def souere cōpos. in p*re*. decre. in n*f*a. dicens q*d* nō est verisi-
 mile q*d* ita papa p*eo* scriberet cui alia gratiā fecerat sic p*eo*
 cui nunq*z* fecit. *C* Sol. puto p*iu*ra v*l*ultimo inducta p*c*i
 pue p*de*cre. in n*f*a de rescrip. & de p*b*en. q*ñ*uis lib*z*. *e*. tales
 l*fas* nō valere. & facit q*d* dicam post archi. de p*b*end. si tibi
 absenti. *j*. *r**u*. in *f*. in glo. t*z* hoc. ad *¶*ria respōde p*id* q*d* dixi
 in p*nc*. *b*u*z* partis & per ea que scripsi de rescrip. postulasti
 sup versi. vicaria. *l*z enī min*z* sit t*ñ* aliquid est & illud est ex-
 primendū & sic seruat curia & ideo plus nō insto. *C* Ad v*l*
 timo allegata r*ñ*de per banc regulā q*d* *l*z ipetrantē excusat
 ignorantia facti vt in. c. gratia nō t*ñ* excusat ignorātia iuri*s*
 vt hic nec valeret rescriptū nō faciens mentionē de vicaria
 p*pet*ua vel de modico b*ñ*ficio vel de colorata possesiōe *l*z
 ipetrans crederet nō teneri ad illa exprimēda p*dict*o^z ex-
 empla patēt de rescrip. postulasti de cōces. p*b*en. cū nostris
S. *e*. *l*. de p*b*en. si motu p*pr*io. Item decr. sup l*f*is vult
 simplicitatē nō p*des*se quādo ex taciti exp*s*ssione papa veri-
 silit ad negandū moueri potu*s*set vt p*d*ixi.

Alputari. xl. ad banc regulaz
 cōcordat regula cō-
 stat. *S*. *e*. *titu*. Scias etiā q*d* *¶*Y. bic ad so-
 lutionē *¶*riū de. *l*. q*ñ*bus dieb*z*. *f*. de cond*z*. &
 de. & similiū distinguit q*d* aut iplendus est
 modus aut cōditio. & si p*editio*: aut p*ta*-
 ua aut causalis aut mixta. & si potestatua aut pendebat ex
 facto meo t*ñ* aut meo & alteri^z & c. sic pleni^z p*sequi*s id q*d*
 no. *f*. de p*di*. & de. sup R*ica*. dicit at q*d* regula p*pr*ie. p*ced*it
 in p*editio* potestatua que pendebat ex facto legatari*m*
 vel heredio scripti vel alteri^z cui fuerat ascripta nā si impe-
 dia*z* eam iplere p*cas*um nibilomin*z* debet relictum q*d* non
 stat per eū quo minus faciat q*d* debebat. *f*. de cōdi. *inst*. q*d*
 sub conditio*s*. *g*. *quoties*. Item in illa que pendet ex facto
 illi^z cui ascribit & alterius ipedia*z* per illu*z* ex cui^z facto pen-
 debat sed si impedia*z* p*cas*um in sua vel alteri^z p*sona* cōtin-
 gentē nō debet relictū & tamen nō stat p*eu* quo minus fa-
 ciat q*d* per eū & c. *f*. de cōdi. & de. *l*. in testamēto. *ij*. & *l*. titio
g. si cū ante & ideo meli^z p*ced*it in conditio*e* vere potesta-
 tua id est que pendet ex facto illi^z t*m* cui ascribitur.
C Prima gl. ponit exempla. sc*o*o equiparat impossibili-
 tam a p*ncip*io vel ex post facto p*uenientē* dicēs istū ad
 buc obligatū cui subdit *¶*riū & remittit allegās duas cō-

cordatiās. tertio querit allegat p*&* *z* soluit r*ñ*dēs ad *¶*ria.
C In p*ma* glo. ibi. *l*. v*l*ti. v*ide*. *j*. *eod*. cum stat in. *j*. glo. & ibi
 celsus si arbitre mandat dari kalende duo sunt mandata. &
 ibi. *l*. *ij*. in fin. domino nolente recipere preciū emphiteosis
 emphiteota illud assignatōe p*missa* deponit & ibi ea tamen
 adiectio si dicat testator lego vxori argentū & vestem que
 ipsius causa parata sunt vnum est legatū secus si dicat que
 q*d* ipsius causa & c. *C* In glo. *j*. ibi lege cōmissoria. alias in-
 cipit si fundus lege cōmissoria & ibi non debet v*ide* q*d* dixi
 in p*re*. decre. q*d* sup glo. sic patet & quod dicā post *D*. ifra
 eod. quod ob gratiam.

b Ec regulā ducitur p*&* contra diaco-
 dotum infra annū cuius casus sic p*pon*ebatur
 in sc*o*da questioē quām post doctoratū disputau*z*: diacon^z p*motu*
 ad ecclesiā parochialē qui v*l*ultimo die septembri q*d*
 est festum beati hieronymi habuit pacificam possessionem
 ecclesiē neglexit v*l*q*z* ad quatuor tempa septembri sequē-
 tis p*moueri* ad sacerdotiū in sabbato quatuor tempoz p*po-*
 sius mensis nullo modo potuit p*moueri* queri*s* an finito il-
 lo mense & per consequēs anno sit priuatus per constitutio-
 nem licet canon. *S*. *e*. *l*. *lib*. de elect. Eadem questio forma-
 ri potest in dispensato ad septēnium qui infra annum debe-
 bat fieri subdiaconus per decr. cum ex eo in *f*. *e*. *titu*. v*b*i
 de hoc scripti post archi. *C* Regula induc*s* contra cum p*co-*
 contrariū q*d* per ipsum stetit in quinq*z* sabbatis quibus po-
 tut ordinari p*ip*so induc*s* q*d* non stetit per eum in sexto &
 v*l*ultimo sabbato quo sibi id licebat. *C* Et hanc partem p*se*-
 quendō inducam sex ratiōes & vnam glo. sc*o*o in contra-
 triū quatuor. tertio soluam & cōtrarijs respondebo.

C Primo sic. certum est q*d* iustū impedimentū excusat a
 pena p*uationis* vt dicitur in decre. cōmissia. *g*. *j*. qui. *g*. in hoc
 glosat decre. licet. ad idem. *c*. *eod*. *g*. porro & decr. cum ex eo
 eod. *titu*. in *f*. & clemen. de eta. & quali. vt bi qui. *g*. illi v*o* de
 sta. mo. ne in agro. *g*. ceterum & c. attendētes. *g*. statuimus
 & quod duo iura sc*o*z. *g*. *j*. & *g*. illi v*o*. vocant iustum impedi-
 mētum alia tria sc*o*z. *g*. porro & cetez & statuimus. vocant ra-
 tionabilē causaz & finis decr. cum ex eo. vocat iusta*z* causaz
 quodcu*z* igitur horuz includat casum nostrū satis est dia-
 cono qui etiā potuit habere causaz in differēdo bene facit
 de elect. cum ex eo lib*o*. vi. vel voluit prius adiscere ea que
 sacerdotes scire oportet. xxxviii. distin. nulli sacerdotum &
 c. que ipsiis ne non dignus ordinare*s* vt ibi. *z*. *j*. *q*. *j*. nō est pu-
 tanda in fin. & ne penam incurreret de eta. & quali. c. penult.
C Sc*o*o sic. p*bo*. certum est q*d* iste nō potuit dici morosus
 ante sextum sabbatum cum dies non interpellasset. *f*. de re-
 bus creditis. *l*. quod te. & est expressu*z* in p*re*. decre. cōmissia
 in principio & ex contrario sequere*s* q*d* infra annum cogere
 tur ad sacerdotium. in v*l*ultimo sabbato non fuit morosum p*po-*
 ter iustum impedimentū quod evenit habens enim defen-
 sionem vel exceptionē legitimam nō potest dici morosus i-
 fra eod. non est in mora v*b*i vide concor. concludit ergo
 hunc diaconum imunem a pena. *C* Tertio sic. constat p*sti*
 tutionē licet canon in hoc mēbro esse penalē cum priu*s* iu-
 re iam acquisito facit de accu. super his sed in penis beni-
 gna fit interpretatio. *j*. *eod*. in penis cum suis cōco*z*. & exem-
 plis p*pter* que cum his que habentur in regula odia eod.
 titul. prosecutionē partis vel argumenti huius omitto. con-
 stat ergo q*d* etiam si casus esset dubius vt vno respectu di-
 catur incidisse & alio nō eligere debemus benignorē partē
 vt nō inciderit cum melius sit de misericordia q*d* de crude-
 litate reddere rationē. xxv. q. vii. alligent & illa sunt imita-
 tione digniora que sunt excellentiora p*ietate*. *ij*. *di*. *c*. *vlti*.
C Quarto certum est q*d* illa interpretatio dicitur praua
 q*d* receditur a verbis textus de deci. ad audientiā. per qua*z*
 probatur arguendū a verbis & ibi concordantē in ultima
 glo. & verba debent aliquid operari. *S*. *e*. *l*. *lib*. de priuileg.
 si papa. sed vt dixi in principio decret. commissa. *g*. *j*. & treo
 clemen. ibi allegate dicunt in singulari iusto impedimentoō &
 rationabili

rationabili cā ergo est clarū arguendo a singulari q̄ vnum
 impedimentū t̄ vna cā sufficit qđ fuit ergo t̄ c. q̄ dicit ḡriū
 vult qđ plurib⁹ sabbat⁹ fuerit ipedit⁹ t̄ sic mutat sensum. t̄
 p̄tiae iter p̄ta vt p̄us dixi facit ad hoc. ē. e. li. de p̄b. io cui.
C Quinto constat qđ in mora modici t̄pis nō est p̄iculuz.
 ff. de iudi. si debitori t̄ lex ipsa dicit modicū t̄pus quattuor
 mensū t̄ alia sex. C. de fideiū. l. sanciū dicit qđ si fideiū
 s̄or p̄misit aliquē presentare vel penā dare penam euadit ū
 post terminū infra sex menses illum p̄sentat sed iste diacon⁹
 de mense decembrio cessante impedimento potuerit or-
 dinari t̄ si poneres casuz in sabbato t̄poz quadragesimali
 um hoc liceret in quidēna euadat ergo penā dato qđ illi ali
 as locus esset. **T** Sexto negari non posset quin si t̄pus an-
 nale isti cucurrisset saltē restituendus est ad vnuz sabbatu⁹
 quo fuit impedit⁹ de quo vidi qđ satis no. in cle. de resti. in
 integ. ab ecclesia in vlti. gl. t̄ de hoc t̄ ad q̄nem multu⁹ fa-
 cit qđ scripsi de ap. ex rōne sup fi. p̄me glo. sc̄de col. v̄si. hoc
 etiā fm. Inno. t̄ vltra mediū. v̄si. t̄ hoc sit vſcq; ad fi. vbi ple-
 ne tractat de anno quāti tempio negligentia noceat appelle-
 lanti t̄ quāti t̄pis ipotentia ipsuz excusat ad hanc partē fa-
 etiā qđ scripsi de cle. nō resi. iter quatuor in fi. de illo qui ex
 culpa absens ppter impedimentū supueniens excusat.
C Contra diaconū facit negligentia p̄oris t̄pis p̄ ḡrium
 buius regule cū in quinq; p̄cedētibus sabbatis potuerit t̄
 debuerit p̄moueri. **T** Circa qđ aduertendū qđ ante decr.
 l3 canon rectores parochialiū ecclesiariū debebant fieri sa-
 cerdotes de elect. cū in cūctis. h. inferiora dēterā. t̄ qualic. c.
 j. t̄ debebant fieri infra breue t̄pus eo. ti. p̄terea que exp̄sse
 de parochiali ecclesia loquī t̄ si dicā qđ certa dico statuta
 nō est. hoc placet. nā in oibus obligatoib⁹ in qbuo dies sta-
 tutā nō est p̄senti die debet. ff. eod. ti. in oibus ergo statutā te-
 nebat. vñ decre. si p̄ paupib⁹ de p̄ben. in fi. s̄. eo. lib. decla-
 rans mentē p̄dictoꝝ iuriū dicit talē p̄mouendū in p̄ximis
 quatuor t̄ibus retentis ergo terminis in p̄mo sabbato or-
 dinationū de mense decēbri fuit in mora t̄ demū in sequētis
 bus quatuor sabbatis aggrauata fuit mora t̄ dilatata cul-
 pa. cum ergo laps⁹ anno nō sit p̄sbyter ergo locus est pene
 ppter talem morā t̄ negligentiā quāz p̄ber laps⁹ anni. de
 rescri. si aut̄ vbi de hoc in. i. gl. t̄. c. plerūq; in gl. fi. **C** Sc̄do
 sic certū est nō ordiatū puniri qđ ordiari debebat. ista autē
 obligatio fuit statim post adeptā possessionē qđ p̄z qđ etiā
 infra annū monit⁹ si nō ordines p̄uari p̄t pre. q. in inferio-
 ra vt no. in decre. l3 can. in glo. antepe. in p̄nc. recipiēdo eni-
 tale beneficiū se statim obligavit ad sacerdotiū annexum t̄
 nō leuis est culpa delatū sibi officiū retractare. ff. de admi-
 tu. l. tutores. s̄. de offic. archidia. ea que cum cōcor. l3 ergo
 tardando ecclesiā quasi viduā quo ad illa que sunt ordinis
 sicut de ep̄o dicit. c. di. c. i. de transla. c. i. h. s̄. neq; ad p̄cu-
 lū parochianoꝝ sine sacramētis sacerdotalib⁹ decedētū
 eius culpā denotat t̄ sibi imputat. xxvi. q. vi. si p̄sbyter t̄. c.
 seq. imputat ergo sibi casus ex quo tanta culpa p̄cessit de b̄
 bic in glo. t̄ est hoc regulare de cōmo. c. vni. de depositi. c. i. h.
C Tertio certū est imputare debere illi qui se artauit. s̄. d.
 elect. cuz in veteri t̄. ff. si quis cau. l. i. h. si qđ vbi imputatur
 ei qui p̄us p̄fiscēdo evitare potuit tempestatē vel vim flu-
 minio t̄. C. de diui. tu. l. i. vbi imputat cōtutorib⁹ qđ tarde lu-
 spitiōis cām mouerūt t̄ cōtutor factus est nō solvēdo. t̄. ff.
 de dā. infec. cū postulasset vbi ei qui ve dāno infecto agere
 poterat imputat si tar de pretorē ad uit t̄ edes coruerunt.
 Item ppter t̄pis angustiā refutat tardus appellatiōis fau-
 tor. C. de tem. ap. l. nemo in fin. imputat ergo sibi t̄ nō casui
 supuenienti dānu⁹ p̄uationis qđ sentit ex sua culpa hoc eo.
 t̄itu. dānum qđ cum cōcor. **C** Quarto imputatur ei qui non
 p̄uidit qđ euenire poterat de homi. is qui. s̄. eod. lib. de ser.
 nō or. c. j. t̄ ibi cōcor. t̄. ff. loc. si quis domū. h. j. dici ergo po-
 terit isti diacono qđ noluit potuit. qđ voluit non potuit de
 offic. deleg. cū sup. C. de iure do. si genero. C. si quis alte. vel
 sibi. l. multū interest. **C** Sol. satis placet dictum archi. no
 tatum vbi. s̄. in pn. l. istum diaconū nō priuati cum in p̄mis
 sabbatis nō fuerit in mora intellige hoc respectu pene de q̄

logmūr t̄ sic casus quē nō precessit mora v̄l culpa nō ipute-
 tur allegat. ff. si cer. pet. lecta. ff. de pos. l. lutius. hoc tamē
 p̄cedit quādo ipedimentū p̄uenieus in ultimo sabbato nō
 fuit ex culpa ipsius vt hic in glo. alias secus vt de eta. t̄ q̄li.
 c. j. p̄cedit aut̄ solutio eo fortius qđ ex iusta cā a p̄nc. distu-
 lit sacerdotiū vt dixi in p̄nc. p̄me partis. ad solutionē bñ fa-
 cit. ff. qđ or. in pos. l. i. in pn. vbi oēs dies qđ dātur ad bonoꝝ
 possessionē petendā sint p̄mi medij v̄l vltimi sunt v̄tiles bñ
 facit. ff. qui t̄ a qui. ma. l. Julianus que dicit casus adūtios
 cōputandos nō esse: t̄ vide in suffra. de homi. c. fi. sup vlti.
 glo. nec placet qđ quidā dicunt t̄pus currere t̄ eum penam
 incurrisse sed restituendū esse vt tangebā in ultimo argu-
 mēto p̄me partis qđ si dicis eum habere iusta cām restitutō
 nō illa eadē est cā sufficiens ad euitandas penā illam vt in
 p̄nc. p̄barum est p̄ tex. plurū iurū. Dico aut̄ qđ in p̄ximo
 sabbato tenebis p̄moueri t̄ de hoc in pn. glo. **C** Ad p̄mu⁹
 ḡrium t̄ sc̄dm dico qđ si cōcedas qđ dilatio recipiēdi sacer-
 dotium potuerit inducere culpā t̄ morā t̄ lesionē consciencie
 nō t̄i induxit morā vel culpā quo ad penā de qua loqui
 mur in qua oportet integrū annū cedere etiā si sit certū euz
 p̄moueri nō posse vt in decr. cōmissa. i. r̄n. **C** Ad tertiu⁹ t̄
 quartum respondeſ qđ ille nō dicis se artare in veniēdo qui
 iter arripuit eo tempe quo pleriq; illi⁹ conditiōis hoīs so-
 lent p̄uenire. ff. de verb. oblig. p̄tinuo. h. i. j. nec obligat⁹ ad
 operā qui incipit eo tempe quo perfici poterat sc̄dm operā
 diligētis edificatoris vt ea. l. h. item qui insulā. cum ergo re-
 risūlūt sc̄dm morē alioꝝ ordinādoꝝ iste diaconus infra
 t̄pus ordinari posset t̄ sic se posse speraret: nō dīc se ar-
 tasse cum congruū t̄ sibi sufficiēs t̄pus haberet t̄ l3 quis p̄-
 videre teneat inter dū qđ p̄t accidere nō t̄i teneat diuinare
 vt dixi post Hosti. de ser. nō or. c. j. sup glo. fi.

A alternatiūis. lxx. intel
 i ternatiūis affirmatiūis. in negatiūis enī re-
 quiritur qđ neutrū fiat. ff. de verb. oblig. si qđ
 ita in fi. sc̄dm ḡy. declaro qđ sicut affirmati-
 ua vult alterū fieri ita negatiua vult alterꝝ
 nō fieri t̄ sic neutrū fieri t̄ sufficit vt dicebat ḡy. due sunt re-
 gule de alternatiua loquētes. p̄ma respicit electionē cui⁹ sit
 sc̄da obligatiōis effectū. ad p̄mā allat. ff. de eo qđ certo lo.
 nō vtiq; h. qui stichū. ad sc̄dam. ff. de cō. t̄ de. l. cū pupillus
 h. vlti. t̄ de verb. oblig. si ita quis stipuleſ. **C** Prima glo.
 dicit vnde sumpta t̄ ponit exempla. sc̄do subdit de alterna-
 tiuis ordinis. tertio subdit ḡriū solvit t̄ remittit. **C** In gl.
 j. ibi si heredi plures. si plures conditiōes coniunctis adie-
 cte subdit heredi oēs implende sunt si disiuncti sufficit alte-
 ra t̄ ibi. h. si gnāliter vide. s̄. eo. cōtra eum. t̄ ibi mancipioꝝ
 loquī qđ iō cui legata fuit optio seruoꝝ nō elegit ifra ter-
 tium datū a p̄toꝝ. **C** In. i. glo. ibi mandato in fi. t̄ hoc eo.
 tit. inspicim⁹ vt ibi dixi t̄ in fi. Item cōtra. ff. de leg. i. l. lutio-
 titio. s̄. qđ ibi no. hic ḡy. no. l. qđ regula locū b̄z in ḡribus
 Item in legislatiū cum verba dirigunt ad beredē si b̄o ad le-
 gatariū vel simplici p̄ferunt est electio legatarij vt ibi tra-
 ciat etiā hic ōzōnibus copulatiōis disiunctiōis t̄ solutio. p̄
 me habent copulā sc̄de disiunctiōis tertie neutrū. nā copula-
 tive requirit oia simul vera. nā disiunctiōis requirit alterū
 t̄m p̄co;dantie sunt in glo. soluta v̄o ex mente p̄nunciantis
 si certa est aliquē equipollēt copulatiōis aliquādo disiunctiōis
 ff. de verb. sig. alienatōis. h. fi. si v̄ mente nō appetat accipit
 p̄ copulatiōis. ff. de verb. oblig. triplici. h. videam⁹ sed text.
 regule iuris civilis quē in p̄nc. ponit glo. facit cōtra. l3 ḡy.
 dicit qđ. h. videamus p̄siderauit dubiū significatiōis solute
 in regula illa cōsiderauit effectū quo in obscuris sequimur
 minimū. s̄. eo. in obscuris. Soluta ergo est p̄ se sp̄es oratio
 nō distincta a p̄iunctiōis t̄ disiunctiōis t̄ tripliciter significat
 sed nō b̄z ab illis diuersum significatiōi vel tertiu effectū sed
 aut requirit vtrūq; vt cōiuncta aut alteꝝ t̄m vt disiuncta b̄z
 ergo oīo soluta distincta t̄ p̄priā sp̄em significandi. sed nō
 tertiu distinctum effectū significat.

b **Tic regule** coaptas qō quāz dispu-
taui post Jo. de deo. li.
j.q. xvij. quā sic pponebam queris an valeat ap-
pellatio alternatiua interposita. s. ad archiep̄m vel papam.
C Inducam aut̄ ad negatiuā quatuor ad affirmatiuā toti
dem tertio p̄missis duabus opinionib̄ soluaz distinguendo
et contrarijs r̄ndebo. Et videſ q̄ nō valeat qr̄ in iudicilib̄
actibus paria sunt nō facere et obscure vel alternative face
re sed obscure pbans p̄ nō probate habet de pbatio. in p̄-
sentia ergo t̄c. facit. ff. de cōfes. certum et de interro. actio. de
etate. h. nihil. **C** Scđo alternative sunt in tm̄ improbante
qđ eligens alternative habet p̄ nō eligente de elect. in ele-
ctionib̄ eod. lib. in stipulatiōibus idem. s. cū servus duoruž
stipulat illi aut illi vel stipulat illi decem aut illi fundū. ff. de
sti. ser. l. Item si seruus in fi. cum. l. seq. et s̄nie incerte nō va-
lent. ij. q. vi. h. diffinitiva. ff. de re iudi. in summa. et imputandū
est illi qui nō declaravit hoceo. ti. h. eum nec cū alteri⁹ dam
no vagari l̄z de rescrip. c. vlti. **C** Tertio sic pbatur: constat
q̄ delegatus d̄ esse certus de rescri. ad hec sicut arbiter de
arbit. inotuit et tutor. ff. de testa. tu. tutor incertus. sic ergo et
certus d̄z esse iudex ad quem appellaſ. ij. q. vi. h. post dataz
et c. ppter. et c. ab eo. et h. forma vbi satis inuitur q̄ ad vnuž
certum et non ad plures est appellandū alias nec certi apo-
stoli dari possunt nec etiā ad se presentandū congrue possit
terminus assignari de quo. s̄. eod. p̄sonas et c. cum sit.
C Quarto iura probat q̄ vitiat incertitudo qđ alias vale-
ret. ff. de testa. tu. duo sunt ticij. de manu. te. cū ex pluribus d̄
rebus du. si quis. insti. de lega. h. legati. nā etiā decretuz pa-
penō astringit super incerto. s̄. eod. lib. de conces. p̄ben. c. i.
h. subiunctū in fi. et cle. cod. titu. c. i. facit de elect. vt quis du-
as eod. lib. et qr̄ infra decem dies nō elegit postea nō audieſ
ff. rez ra. ha. l. bonoꝝ. **C** Contra q̄ valeat appellatio ar. ff.
de iudi. si quis intentiōe. vnde accipieſ qđ sit vtilius sibi ut
posset eligere et interpretari debemus ut res valeat non ut
pereat. ff. de rebus du. quotiens. **C** Scđo inducit lex si ita.
ff. de ḡben. empti. vbi patet qđ admittitur alternatiua in re
vendita cuž. s. vendo illam. aut illam rē: vide. s̄. eod. contra
eum post p̄nc. glo. sic ergo et in appellatiōe. nam p̄cedendū
est appellanti qđ nulli obest et sibi p̄dest. ff. de euic. l. in cre-
ditore. **C** Tertio petitio incerta admittit dñm tamen cer-
tificat. ff. de rei vendi. que de tota. h. incerte et alternatiu⁹ li-
bellus admittit de in integ. resti. constitut⁹. appellatio autē
dicit libellus. ij. q. vi. si quis libellos. **C** Quarto videſ qđ
appellatio teneat et qđ taliter appellat̄ teneat adire papaz
de ap. si duobus. q̄ t̄si debeat adire noiatum p̄us est arg. de
p̄ben. mandato. de elect. c. pe. v̄sic. vel si. Sol. Jo. de deo di-
cit qđ refert vtrum appeller post s̄niam et tunc nō t̄z appelle-
ratio si nō est recepta a iudice vel a parte qr̄ si nō pbat sen-
tentia iniusta remanet. ij. q. vi. ei qui extra de ap. sepe. si aut̄
recepta sit tūc nō est questio siue ante s̄niam siue post tamē
ante s̄niaz nō debuisset recipi extra de ap. vt debitus hec so-
lutio nō subintrat dubium. h. nā de ap. consuluit. ij. tenuit
talē appellationē iudicialē nō tenē qr̄ apli debent esse cer-
ti et determinati. ij. q. vi. h. forma in extra iudiciali putat ḡriū
cum illa sit. p̄uocatio ad cām de ap. cum sit. **M**ibi videſ q̄
talis appellatio teneat de iure ciuili cuž nō relinquat appelle-
latum incertū ratio qr̄ ad iperatorē nō appellat̄ omisso me-
dio. ff. de ap. impatores et ita ad p̄ximuz v̄r appelleſ ar. ff.
de stip. ser. nam cū vterqr̄ et l. p̄cedenti. ff. de solu. qui res. h.
si seruus. ff. de fideiſ. l. fideiſſor in p̄nc. Sed qr̄ de iure ca-
nonico appellari p̄t ad papam omisso medio dicerē nō te-
nere nisi pbabili dubitationis cā ductus sit sic alternative
appellare arg. s̄. eod. lib. de post. c. i. ff. quoꝝ le. l. i. h. qr̄ autē
et pone exemplū. s̄. eo. lib. de offic. deleg. si is cui. vbi de hoc
in glo. no. qr̄ et p̄dicta vera nisi alterū illoꝝ eligat ifra illud
tp̄us infra qđ poterat appellare vt ibi nō fateor q̄ specula-
tor fonet ḡriū in spe. de ap. h. nūc tractem⁹ versi. sed pone
aliquis et v̄sic. quid si dicat et oīno vide qđ ibi scripsi in p̄nc.
et in fi. et de hoc per archi. ij. q. vi. h. post dataz. z. h. illo. v̄z ad
ṝria respondeſ q̄ loquunt̄ cū nullus termin⁹ est statutus et

nullum discrimen aduersarij versat. Constat autem quod etiam ex
trajudiciali appellationi iterponende ac etiam prosequende sta-
tus est terminus a iure per primum. Sed enim licet de ap. concordatione
scimus in cle. eo. tit. sicut in utraque. igitur nisi infra terminum quo
debuit appellare certificet alterum eligendo videatur non appellasse.
ex predictis per nos si de archidiacono appellatur ad episcopum vel
archiepiscopum valeat appellatio ad episcopum cum ad archiepiscopum
non potuerit appellari et regulariter inutile adiectum non viti-
at utile eo. tit. utile. secus si consuetudo haberet ad eum appelle-
lare posse. Sed enim lib. de ap. romana. iij. r. iii. Idem dico de qua
tuor principalibus patriarchis si vera esset opinio quod ad ipsos
posset omissis mediis appellari super quo vide quod dixi de
p. uil. antiqua in fine.

Argumentū. lxxviii. Jo. mo. dicit ponendū

casum p.c.sicut de conse.dis.i. et p.c.quato.3. de
plue. Prima glo.dicit vnde sumpta et ponit ex
empla interseres solutionē supfluitatis.scđo not. ex regula
generale qđ determinat. C In glo.i.ibi que ppter necessi
tatem recepta sunt nō debent in argumentū trahi.

Tin p̄ma glo.ibi alias nō liceret hoc ideo q̄ ibi est p̄hibitio.dicit enī littera legis sc̄e id licere in hoc tñmodo ca-
su.alias vbi nō esset in p̄trium p̄hibitio expressa vel que eq-
polleret expresse id qđ pp̄ter necessitatē concessuꝝ est pp̄
eadē vel maiorē necessitatē bene posset in argumentū tra-
bi.nam que p̄ueniūt in idētitate rōnis per constitutionē iu-
ris separari nō debent vt. ss. de fonte vni. S. hoc interdictum
et de iniusto te. I. posthu. et per hunc modū dicit concorda-
ti glo. legis sc̄e ad glo. qui pp̄ter ss. eo. titu. cui vñ p̄traria.

b Ec regula satis soluit q̄onem quam
disputauit dñs meus dñs

Marsili⁹ qua querebat an bonus aduocat⁹ in
utroq; iure nūc monachus inōasterij multū ere alieno gra-
uati de mandato vel licētia abbatis postulare possit in utro-
q; foro et de lucro eius monasterij reletetur a debitis.

C Ad affirmatinā inducunt qnq; rōnes & due glos. scđo ad negatiū tres rōnes. tertio datur solutio & contrarijs re spōdeſ. **C** Quod ergo possit videſ qz l3 monachi phibetur postulare. xvij. q. i. de presentiū ab hac tñ phibitiōe excipiūt vtilitas monasterij cū imperio abbati]. xvij. q. i. monachi iij. s. de postula. c. ij. sed in terminis qōnis vtrūq; concurrit vtilitas monasterij & abbatis iperiu ergo postulare licebit. **C** Scđo cum releuare monasteriū ab onere debitor̄ sit pi um opus & appetibile vnde ppter id sicut & p redēptione captiuor̄ pmittunt ipsi monasterij mobilia & imobilia ds strabi. x. q. ij. hoc ius porrectū & opera misericordie cōia sūt & necesseria oī statui oībus officijs & oībus etatib⁹. lxxxvij. dis. nō satis ante finem. ergo videſ nō solum posse. sed etiā teneri ad id. fortificat aut hoc p decre. scđam d testa. i. rñlo. s. eod. lib. vbi executio vltime volūtatis qz piū est opus de legitima sui prelati religioso pmittif. **C** Tertio constat qz alias illicitū ppter necessitatē fit licitu de conse. di. i. sicut & i. v. discipulos. de p̄sue. quāto de obser. ieiu. cōſiliū. s. eo. itu. qd nō est. ff. ad. l. ro. de iac. l. ij. h. cum in eadē. hinc ē qz necessitas excusat a piurio de iureiur. querelā cū p̄cord. & furto. s. de fur. si quis. & ab homicidio vt p̄z in cle. de homi. i. furiosus in h. ergo ppter necessitatē monasterij licebit h monacho. **C** Quarto iudicis regula hoc eo. ti. qui sentit cū ōcor. cum eni monasteriū sentiat onus alimentoꝝ istius & orte iste aliud nescit operari decens esset vt ex eius opera cōmodū aliqd p̄ciperet. **C** Quinto iudicis qd vbi abbas mandat: monachus parere tenet de tempo. or. ad aures de offic. or. quāto. nec d3 monachus de sui maioris sentētia iūlicare cui⁹ officij est obedire & implere que iussa sunt vt dicit Hieronym⁹ ad rusticū vide in hieronymiano. & eius ipso subest vice dei. nechz velle. xij. q. i. nō dicatis. s. eod. lib. de elect. si religiosus in p̄nci. & de sepul. c. fina. pareat ergo. **C** Sexto ad hanc partē inducunt que scripsi post Inno. &

Hostien.de re iud.eum. I.7. **G**.in gl.no.per hoc ver.tu 60
dicas vsq ad si.vbitzq etiā p amico mona.pōt mōachus
de abbatis licētia esse pcurator z opinio que hz q p misce
rabilibus postulare possunt quā scripsi. **S**.de postu.c.ij.sup
I.glo. In ḥriūz inducī pre.c.de presentiū. xvj.vbi dicuntur
monacho cōpetere quies oratio z labor manū qb° cōtra
risunt causarum strepitus z publica litigia cui optime cō
uenit quod nota.in clementi. de sta.mona.ne in agro. **S**. q
vō in gl.que incipit de offi.or. Secūdo qz si pbibent legēs
audire multo fortius iq foro civili postulare.primū p3 ne
cle.vel mona.nō magno z.c.sup spe. ē enī eis opprobriūz si
velint videri periti seculariū negocior. C.de epi.z cle.repe
tita z de test.cōsulta z hac de cā suadet eis q pro negocij
monasterij p̄stitutū sindicū de sindi.c.vni. **T**ertio mul
tum facit cañ. xv.q.ij.c.j.vbi nō solū monachi.lz etiā clerici
p patrocinijs salary exigentes sicut vslurū exactores de
gradari iubent si ergo lucrū de quo queris in eis illicitum
est nulla dubitatio q officiū p talī lucro exercere nō potue
runt sicut nec lz exercere vsluras pro redimēda vita captiu
de vslur.sup co z faciūt ibi cōcordatiē pme glo.z no. ne cle.
vel mo.nī magno. **S**oluēdo dixit p vltimo allegata mo
nachū de quo queris postulare nō posse. Lōadiuādo di
camus q bñ facit h regula p quā p3 q si cōtra pbibitionē
iuriis aliquid ex necessitate cōcedit de illo nō lz arguere ad ca
sus etiāz vbi vrgeret silio rō vt hic in regula que a iure. illa
enī argumētatio cōueniret his q cōsonat iuri cōi ibi scripsi
bñ probab hoc dictū. **S**.eo.li.de regula.cōstitutionē.i.rñ.vt
ibi no.in v1.glo.z de pen.romana.de here.statutū.ij. in fi.i.
rñ.restat ergo q cū prohibitio d qua loqmur sit generalis
z hēat casum exceptū ad alios casus exceptio extendenda
nō est nec est verū q exceptio includat casuz de quo loqui
mū qd intelligit de vtilitate directa ex cā in qua patrocina
tur puta p cōseruāda libertate mon. vel alijs iphius rebua
in iudicio defendendis vel recuperādis vñ.c.monachij.
xvj.q.j. nō simpliciter dixit monasterij poscat vtilitas.lz di
xit exposcat quasi desideratur z directe poscat. Lōstat aut
q cāe cui patrocinaf p lucro ad clientulū nō ad monaste
rium spectat vtilitas.z facit de p̄uil.auctoritate in fi.li.vj. z
clemen.de deci.c.j.in fi.z p hoc est responsuz ad allegata p
mo. Ad allegata scđo z vltimo rñdef q onera pietatis nō
hunc p paterno lucro.lz p diuina mercede. Pstat aut q mo
nachus p aliquo temporali lucro claustrū exire nō d3. xv).
q.j.placuit.ij.in pnc. z monachus d nūmis loquēs dicēdus
est istitorē. q.si cupis qd allegabaf.tertio loqtur de directa
necessitate qualis ista nō est cuz etiā vltra id qd facē potest
mōasteriū nō teneat de solu.odoardus in pnc.de resti.spo.
oliz.ij.ff.de solu.nā is regula q sentit nō obstat. q recipien
do illū ad professionē obligavit se ad alimēta z multa emo
lumenta licita successionū legatorū z similiū monasteriū spe
rare z cōseq potest.quod allegabaf quinto pcedit qñ pre
ceptū abbatis non est d genere pbibitor. sup quo vide qd
no.de tempo.or.ad aures in glo.ij.

Adultum xvij. hic tractat **Dy.** 2 i
qónē reducit casuz dec.

qone reducit calu^z dec.
pastoralis. s. de exce. an iude^r ad dilatoria^s p-
ponēdas possit statuere terminū post quē reue
nō audias querit idē de pemptorij^s de quo ibi scripsi sup.
l. glo. ipē vero t^r q^d cā cognita pōt assignari post quē etiam
an huiam nō audis post hoc querit an legitima que debet si-
lio in bonis patris possit auferri vel minui p. l. mūicipalem.
q^d nō possit facit hec regula cū concor. t in aut. de nup. s. si
nō solū. Itē cū lex municipalis sit ius civile. ff. d iusti. t iur.
l. ius civile. p qd iura sanguinis dirimi nō pnt. ff. e. ti. l. iura
ergo tē. Item ius agnatōis nō pōt tolli p pactū. ff. de pac.
l. ius agnatōis ergo nec p statutū si vera est gl. C. de decur.
sup Ricā t p eundē modū arguit de. l. si qñ. s. illud. C. de
inoffi. te. Itē de. l. pactū t l. f. ff. de pec. p quarū primā p o-
batur nō valere pactū de illa minuēda. per secūdā pba^r nō
valer pactū future successionis ergo nec statutū. Itē cū ius

nature p qd debet legitia sit immutabile. ff. d capi. dimi. l. eos ergo et ipsum ius cōsequēdi erit immutabile. C Ad p̄triuū in ducit qz cōstat qz vnuū ius ciuile tollit aliud. insti. de iure nāli. h. pe. ff. de legi. de qbus t. l. nō est nouū. s̄z quota debita filio taxata est a iure ciuili nō iure naturali quo nil proprium erat cū iure gētiū dominia fuerūt distincta. ff. de iusti. et iur. l. ex hoc iure ergo illa taxatio per ius ciuale id est municipale tolli poterit. Item cū iure nāli et gentiū fuerit incognitus ius testandi et p ius ciuale inductū insti. de testa. post princ. item cuz p petitionē b̄feditatis inductā iur ciuili venia ad bōa paterna. ff. d peti. b̄edi. l. j. et iij. ergo ista p ciuale ius in ducta p illud tolli poterūt et sublata petitōe que est mediū perueniri nō poterit ad extremū sicut sublata querela per quā puenif ad hereditatis petionez et ipsa petitio sublata videf. C. de inossi. testa. sancimino. h. j. et sublato iure restitu- tonis qd puenif ad rescissoriā et ipa rescissoria sublata vf. ff. de ac. et ob. in honorarijs. h. si cū rescisso. Idē in pignorati- cia sublato iure offerēdi p quod puenif ad illa. C. d p̄scrip. xxx. āno. cū notissimi. et no. ff. de dā. infec. si finita. h. preterea et qd dicis de debito iure nāe exponif. l. iure ciuili statuto p suadēte nāli cōiunctōe ut also exponif. ff. d v. sig. pñuiciatio. h. familie p que t̄z By. q de iuris rigore legitima diminui possit et auferri p. l. municipalē. et si eqras suadet p̄trium est tamē in genē tradita qre rigor pualet remittens in b ad id qd notaui. e. tit. possessor p hac solutōe bñ fac dec. Rainu tius ad fi. C Prima glo. ponit exempla. secūdo opponit de qttuor iurib⁹ et soluit distinguēdo et exemplificādo. ter- tio inducit ad qónē. In p̄ma glo. ibi. l. iij. dicit idē qd decr. qd ad p̄sultationē. C In p̄ma glo. ibi cōmissa hoc itellige quo ad penā iuris de qua ibi loqtur hoc dico ppter id qd notaui eo. ti. l̄z cañ. in glo. añpenultima in pñci. et ibi ad ap- pelladū. Idem hic By. p modū questōis et ibi hoiez auferre. Itē dicit By. vñ dicebat Jo. mo. regulā pcedē vbi iuris bñficiū s̄sist in dulto nec vltra pcedit. Itē nullo extrinsec⁹ opāte dicebat enī ipse Jo. mo. hac regula fallere qñ duo in dulta puident diversis. qz tūc p̄ivilegiū qd est potius est tenēdū. ff. de mino. verū. In fi. ponit casuz qñ minor p̄xit cū filiofamī. maiore: pualet enī bñficiū et atatis senatuscōsulto minus ergo cedet in his digniori. ff. de iudi. l. p miorē. ff. de albo scri. l. iij. C. de aduo. di. iud. restitue de in fi. h. de offi. le. volētes de cōse. ec. vel alta. qz in dubijs. ad dec. sup qónum. h. si vñ duo responder. qz ibi est qd imputari posset ei q re cepit subdelegationē ex cuius mixtura impedif. pcedē ap- pellatiōe remota. Item qz ibi minus dignū erat adiunctuz iuri cōmuni qd pmittit appellare ideo vincit dignius quod nō adiunctū vincereſ a digniori. fallit etiā regula fz eu3 in p̄cursu diuersarū obiigationū in eadē persona vt est pñcipa lis et accessoria qz puaſ accessoria. ff. d fideiū. gnāliter. Itē fallit in casibus qbus qz puaſ iure suo sine culpa de quib⁹ etiam remittam infra eodem sine culpa.

b Ec regula

b Ec regula facit ad qonē satis veritate disputatā pro fratrē Yaco
bū que sic proponebat legatus cui specialiter papa
cōcessit ut auctoritate apostolica possit in quibz
monasterio sue legatiōis vnū monachum ponere. cuidā ea
dem auctoritate cōcessit ut recipere in certo monasterio in
monachū & in fratrē querit vtrum ānus probatiōis monas-
terio reseruef. **C** Inducenf quattuor rōnes ad negatiuā. se-
cūdo totidē ad ḥrīū. tertio dabitur equa solutio cōcordās
ḥria. **C** Et qui non reseruef probaf qui legatus gerit vices
pape de offi. le.c.j.z.c.qui translationē de prosnmp. mandata
& maxime in specialiter cōmissia ut hic proz de preben. bi qui. sed si
papa pro illo scripsisset monasteriū non haberet annū cū non
liceat reprobare quē papa approbat imo sacrilegiū domini indi-
gnū reputare quē princips elegit. xvij. q. iiii. §. qui aut. C. d cri-
mi. fa. l. ij. ergo nechabebit scribēte legato. cū enī papa ius
vniuersitollere possit & alteri cōcedē. ix. q. iiii. cūcta & c. proprie
palē & c. nonū verō & c. cōquestus procedēdo legato quod ibi mo-
nachū ponē possit omnem pratē monasterio abstulisse ver cum
nil monasterijs reseruerat facit de prou. cū olim esse uo.

Über. Jo. an.

C Secundo sic probat cū papa aliqd alicui cōcedit si concessio est ḡ ius cōe valet qsi illud ius tollat qd non ignorat. C. de te. oīz. sed si scribit ḡ ius alicuius particulae quod ignorare pōt nō valet cōcessio nisi de illa fiat mentio de rescripto. cōstitutus vnde cū exceptio pbatiōis sit exceptio iuris quā papa nō ignorat concedēdo q̄ ponat monachū il lā tollit etiā si nō exprimat. hec. pbani. S. eo. d. li. cōst. c. i. de bebit ergo recipi. nec poterit prouisiōis huius effectus impediti nisi crimen cū infamia op̄poneret de accu. accedens. **C** Tertio sic cōstat monasteriu suo motu statim posse aliquē ad p̄fessionē recipe de regulā. ad aplīcā & cod. li. eo. tit. Constitutionē. fortius hoc dū legato licere q̄ superior est. facit de offi. le. dilectus. S. eo. li. de preben. si a sede. obediāt ergo monachi legato nisi ostendat rationabilē cām nō parēdiō rescript. si qn. rationabilē aut̄ os q̄ sit d̄ extāti nō de futuro: d̄ excep. pastoralis. de elec. vt circa t. c. p̄curator futura enīz sūr icerta. xxiiij. q. iiij. coripiaſ. & d̄ incerti nō iudicat ecclēsia. xxij. dī. erubescat. ergo si nū extās opponūt recipe illū tenēt. **C** Quarto ex cōtrario duo incōueniēta sequentē p̄ mū q̄ ex volūtate abbatis & monachoz p̄deret ptas legati. imo & pape concessa legato ḡ id. S. de postu. bone. ii. ver. nec nocebat p̄ id ergo nec ipediti dū nec differrit gratia facta legato. S. e. li. de of. del. si sup̄ ḡfa. que etiā late iterpretāda est. e. li. de p̄ben. si cui de do. & p̄tu. cū dilect⁹. & vt res valeat de. v. sig. abbatē. & verba hēant effēctū de cle. nō res. si. relatū cū concor. fm̄ incōueniēto q̄ p̄ cūdē modū in monasterijs bēntib⁹ certū nūerū monachoz si negligūt nūez implere ifra t̄p̄s p̄cilijs laterān. inutilis eset superioris sup̄pletio ex quo ex arbitrio monachoz p̄ probatōis ānuz illā p̄deret ḡ id. ix. q. iiij. cū simus in si. & vide si qd in cle. scripsi de sup̄. ne. p̄la. c. vii. in gl. & in talibus. cōcludis ergo ānu p̄batōis monachis nō dādū. nec obstat hec regula cū hoc fiat auctoritate pape per legatū & faciat exempla b̄ notata. **C** In ḡriū primo inducit b̄ regula cū cōcor. cui standuz vbi ḡriū nō exprimif vt hic not. nā v̄f q̄ quātū cūqz papa scribat p̄ beneficiā rōnabiles defensōes admittūtūt n̄ si aperte appareat ipsius ḡria volūtas de offi. dele. ex pte. ii. de eta. & quali. accepimus ergo & papa scribēte reseruare tū āni: fortius vbi scribit legatus & talia que p̄iudicium alterius respiciūt v̄l nō nocent illi vel illa iterpretamur stricte dūmō aliqd cōferat & f̄z ius cōe quātū fieri pōt hec patient p̄ ordinē. S. eo. li. de rescri. quāuis de ec. edif. ad audiētiam de p̄uil. pastoralis. c. in his de rescri. cām que de p̄sue. cū dilectus de offi. or. l3. Item talia mādata que habet nāz litterarū beneficiale anbītīa sunt & restringēda. S. e. li. de preben. quāuis alias dicemus ergo p̄ tales litteras vel mādatum ius cōe nō tolli de quo in rescripto pape mentio feā nō fuit de rescri. nō nulli de capē. mo. ex pte & sic ānus p̄bationis mōi. reseruaf. **C** Secundo sic pbaf ex duabus obli gatiōibus seruitutibus vel ipedimētis vna vel vno sublatj remanet reliquū p̄z p̄mum de do. & p̄tu. cū dilecti. fm. ff. de serui. vr. pre. si domus tua. & tertiu de vnu palij. ex twaz. sed in creatiōe monachī duo p̄currūt electio spectana ad abbatē & cōuentū vel ad alterū. S. eo. li. de reg. c. vlt. & iue p̄bā dip̄ annū vt in. c. ad aplīcā. l3 ergo monasteriū priue p̄mo fure nō tamē secundo vt p̄z p̄dicta iura. **C** Tertio sic in gratia gnāliter facta legato duo notari p̄mū q̄ subintel ligil si is p̄ quo legatus mandabit erit idoneus de p̄sumpp. dūdū de relcip. cū adeo. Ista vero idoneitas patere nō p̄t nisi p̄ pbationē ergo fm̄ qz in ea non veniunt que cōcedēs verūmīliter nō eset in spē cōcessurus ifra. e. in gnāli cū cōcor. f̄z verisimile nō est q̄ papa velit monasterio auferre pbationē monachi q̄ curiosus est circa monasteriorū getem. xviii. q. iiij. quā sit. f̄z pbatiōe denegata forte recipieſ litigio suis plenus scandalis & discordijs q̄ seruoz dei cōtemplatiōne & getem turbabit qd certū est papā nolle. cū ex eo permittat etiā iā receptos ejci & alibi collocaři de regula. c. fi. de sta. mo. ea que post p̄nci. bñfacit de elec. venerabilē ver. nūqd enim. **C** Quarto alle. notablr dec. sup̄ eo. de offi. de le. vbi p̄ mandatū faciū delegato dato super qōe iuris pro

testandi q̄ ad presentationē vincentis ordinet ecclēsia nō p̄iudicaf illi ad quem spectat institutio sic in p̄posito non p̄iudiceſ monasterio cui cōpetit probatio. cōcludat ex p̄dictio monasterio cōpetere annū pbatiōis cui rei nō obser uit mandatū legati q̄ mandauit illū recipi & monachib⁹ reci pient p̄ monachi recipi debēt. f. cū bñficio pbatiōis recipientis & recepti cuius ḡriū vt reprehensibile fieri. p̄hibet de regula. ad apostolica in p̄nc. & in si. x. xvij. q. j. consalduſ vbi etiā innuſ in regula beati Benedicti & constitutione Gregorij id esse. p̄hibitū qd multū facit. Solvit q̄ beneficium annaliſ pbatiōis releraſ monasterio p̄ ultimo alle gata n̄ tamē reseruaſ illa volūtaria repulſio que reseruare tur si legatus nō scripſet ad mandatū ergo legati illū recipiēt ad qd alias nō tenereſ & in hoc valet gratia legati & si pbabūt legitimā repulſiois cām quā p̄cipere poterūt i ipso tēpe. pbatiōis ipsū repellere poterūt & sic ḡfa satis cō fert & ius cōenō ledif. facit de cōfue. cum dilectus & p̄ hūc modum videbitur satisfactum esse contrarijs.

A famib⁹ lxxvij. dicit Dī.

i facti de qb⁹ dīcā super glo. i. hanc regulā intelligū dignitatibus p̄cipare nō debeat i famēs quacūqz infamia. C. de decuri. l. infamia & l. ne qz. de infamibus. l. infames persone. ff. d̄ postu. l. j. s. ait p̄tor. ii. ff. de iudi. cū pretor. s. nō aut̄ ad. l. iul. de vi p̄ri. l. j. Et vt dicit nō solū impedit perfici. f̄z ēt remoueri facit a dignitatibus habitis. C. de decuri. l. infamia. li. x. & d̄ dignita. l. iudices. li. xij. portenō pateant quasi nō aperiantur nō detur ingressus p̄ illas f̄z obseretur eis. de sanguine chri sti dīcīs qd fidelibus aperuit prius obseratā ianuā paradisi de bap. maiores ver. caute: porta f̄z derivatores dīcī a portando intus & ex. f̄z oliz porte dicebanf. pp̄rie ciuitatū quas olim edificare volētes in circuitu ducebāt aratrū per illud sic sulco designatē locū muroz. f̄z vbi debebat esse porta suspēdebat aratrū ne terrā tangeret a q̄ portatiōe fuit dicta porta. f̄z hodie latīna accipīt vt p̄z. S. eo. li. de cōfē. ec. vī alta. c. vii. in si. habem⁹ ianuas vbi. S. & xxij. q. iiij. tres p̄sonae. forces. l. di. in capite. ostia de pe. di. i. importuna. valuas de spon. cōsultationi in p̄ri. que oia p̄posito conuenirent.

C Prima glos. ponit exempla remittit de infamia & dīcīt hic dignitatē large sumi. **C** In p̄ma gl. ibi. l. vii. li. x. ibi d̄ q̄ infameſ nō funganf honorib⁹ curialū: tamē ciuitiū mu nerū vacationē nō habēt. **C** In gl. p̄ma ibi poro infamia Dī. dīcīt hic infamia iuris irrogari p̄ sniaz his casibus qb⁹ iure canef dānatū esse infamē vt in dānato furti vi bo. rap. iniuriarū & de dolo malo & in casibus q̄ habenf. ff. de his q̄ no. infamia. l. j. Infamia vō facti opinionē ledit apud bonos & graues qd diversis modis cōtingit vt si q̄s dānēt actiōe de scēndēt ex delicto que iuris infamia nō irroget vt in cōdītiōe furtiwa. ff. de act. & ob. l. cessat. iterdicto vñ vi qd de iuris nō infamat. ff. de vi & vi. ar. l. neqz. ista grauat̄ opinionē. ff. d̄ obleg. l. honori & l. pārēs & l. l3. Item si pater in testamen to filiū increpauit vel iudep̄ interloquēdo dīcīt aliquē male vite. C. de infamia. interlocutio & l. verbuſ. circa hoc vide de or. cogni. c. iij. in si. & qd ibi no. in xl. glo. & ibi arbiter eē cum arbitriū nō sit dignitas cū nudā & simplicē cognitiōem ha beat & nullā iurisdictionē. Idez in ministerio p̄curatoris qd nō est dignitas sed onus vilissimū. C. de decur. si q̄s p̄curatōnem libro. x. fm̄ Dī.

b **Ac regula** certū est q̄ opponi p̄t infamia electo ad dignitatē b̄z tñ opponēs illā pbare de testi. tā l̄fis de accu. accedēs. f̄z oliz disputati qōnē sic p̄p̄fitam electo in p̄latū opponunt defecruſ nālū & etatis q̄ ritur q̄s probet. **C** Quod pbare teneat opponēs pbabo tribus rōibus copiosis. secūdo totidē & talibus q̄ electus tertio q̄ vter qz p̄ quattuor iura & duas gl. quarto circa p̄mū articulū ponaz tres opinioneſ circa secundum sex. demum

demum soluam distinguendo et opia et opis concordando.

Consummatio sic ostendit certum est quod opponens aliquod in personam electi si non probat punis per decreta eiusdem. i.e. cuiusdam cooperatorum. in autem de scilicet episcopis. si quis autem ad ordinationem colligatur. et quomodo oportet episcopos. si quis autem talis colligitur. item si propter illos obiectus de iurare se credere illos vos esse et se posse probare. e. t. ut circa ad quod iuraret se credere posse. probare si probandi omnes non iumberent: superfluum esset iuramentum de iure eo. t. c. iij. de iure iurorum. et si christus. Item clavis eiusdem. iij. et ult. r. n. non specificantem debito modo defectus in persona ab ipsorum probatione repellit. que autem esset pena si probare non debet.

Ex quodam cōtēt ad utrumque defectum cōcludit quod ex quo punis opponens si non probat: si non iurat se credere posse probare si in persona a probatione repellitur ergo probare tenet. spāliter autem de primo defectu videlicet casus quod si. sicut le. lator. ut. c. cām. i. et cōparemus petenti hereditatem eum qui petit cōfirmari. sed si primo opponit illegitimitas propria vel parentis ex cuius persona vult succedere opponens probat ut ibi sit et probet causa non probatio.

Consecutio etiam defectu utrū casus de elec. dudum. i. ubi opponens defectum etatis p̄posito sancti Georgij probare de iure quod dicitur. p̄fessione non valeat ex etatis defectu hoc probare de iure. t. in plenaria et de regula. ad nos trā. p̄bec ergo cōdia et spālia cōcludit ad hanc partem.

Consecutio p̄ cōdia ad utrumque probatur etiam sic excipiēt typum gerit actorum et hoc quod ad onus probatur de exceptio pia de restitu. spo. frequēt. li. e. ff. e. l. quoties et l. in exceptiōibus. C. e. l. ff. de exceptio. l. j. et iij. fortius ergo opponens quod videlicet voluntarius de iudicio exhibita et licet negatiua opponat cum tamen negatiua sit qualitas illarum probare tenet iuxta nos. vij. q. vi. actor de elec. bone. i. ff. e. l. iij. et hoc p̄cipue in his terminis in quodam negatiua resolvit in affirmatiua de renunciis. supponit de successione. ab ite. cum dilecto. C. d. codicil. nec codicillos.

Consecutio spāliter ad primū defectum inducit quod liberorum cohabitatio plūmū matrimonii potius quam cōcubinatu. ff. d. r. tu. nup. in libere. ff. de concubi. in cōcubinatu. et in dubio quod presumit legitimus quod si. sicut le. transmissio. ff. de reg. iur. sempit. in dubiis et proli debet faver p̄ quod iudicat legitimus que non est quod si. sicut le. ex tenore et cetero perlatu dūmō fuit servata forma dec. vlt. de. clan. despō. Item cum ponimus illū electum ponimus eum in possessione legitimatis alias postulari debuisse. sed de elec. innotuit et ponimus eum in sacris de etate et quod. preterea et cetera multis. Itē sicut filiatione sic et eius qualitas probatur ab allegato p̄ primū de sacerdotio. michael. f. m. eo. ti. c. iij. pl. video quod infamia illegitimatis non trāfert onus probandi ut trāfert onus purgationis de puritate. accedit mīlto minor excep- tio que minoris est efficacie ut probatur de accusacione. accedens.

Consecutio prius sic arguit petens confirmationem est actor et id petendo asserit electionem canonica si igitur non probat non cōfirmabit quod enim petit ut talis admitti de probare se tales. xl. ii. quiescamus de elec. peregrini. c. i. iij. et iiii. et extra. Boni fa. iniuncte. ff. de li. ag. l. f. ff. qui sat. cog. l. si. v. o. h. i. cū ergo in assertione canonice electionis includatur legitimitas et etas de elec. cum in cūctio et cetera. nūbil est si vult cōfirmari. probet illa duo de quibus cōfirmatori cōstare de iure ut ibi cōcor. ff. de transactio. cu. bi. h. si p̄tor. vbi de tribus cōstare de iure in transactione alimento rum quo vno p̄termisso non valet transactio cuiusque nūtio quod scripti de testi. fraternitatis in tertia quoniam etas enim illius quod se maior est dicuntur cognita probada est. ff. de mino. de etate. et facit quod ibi non in p̄n. pe. glo. et in gl. vlt. circa mediū et facit eo. ti. l. minor. xxv. annis. Iste vero dicēdo se canonice electum dicit se legitimū et maior est ergo et cetera. cum enim hoīes soluti et minoris nascent non plūmū electus natus ex cōiugib⁹ neque maior nisi hoc probetur maxime cum de iure canonico potius videatur plūmū adulteriu⁹ quam matrimoniu⁹. xxx. q. v. aliter et cetera. nostrates ergo ista transferant onus probandi de prescri. c. i. et no. ut ec. benefici. c. vni. ff. eo. ti. l. ut circa.

Consecutio arguit sic hic negat factum matrimonii inter parētes et etas et negatiua trāfert onus probandi et probatur hoc ipso quod non probat. prius. C. de non nū. pecu. si ex cautōe et cetera. assueratio et matrime quod quo ad plūmū possit esse probatio impossibilis. s. quā parentes nec cōxerūt nec cohabitauerūt ad inuicem nec forte non

scit vicina quod fuerit alter parentum facit quod scripsi quod si. sine le. puenit. vide simile in defectu ordinis vel professionis quo modo enim probare posset electum non esse subdiaconum vel non expressum probatum et facit quod non. Inno. de accu. sup bis. nec potest negari quod saltē negatio facit re dubia. C. q. ad libe. l. iii. certificet ergo electus hoc dubium. ad hoc enim veniūt instructores de elec. cupientes. h. ad hoc li. v. et facit. s. de postul. bone. iij. ver. si autem illi. alias non cōfirmabili de elec. innotuit et cetera. cū vintoñ. et cetera. nūbil est in autem. quomodo oportet opere. h. o. et. h. se. col. i. sicut nec dās venia etatis nisi de estate viginti annos in mare et probitate morū et ai fiat fides. C. de bis quod ve. et. a. l. iij. sic et cū petit carboniana bonorum possessio probari de matrimonio in dubitatū. C. de car. edic. l. f. Tertio inducit de electo forte de elec. li. eo. ubi si opponit evidenter defectus de electo sibi citur examini ergo ipse probat opponenti. s. p. examen cui se submittit. probando se carere defectu. sic ergo probetur in hoc causa probando legitimitatē et etatē facit ad primū quod si. sicut le. p. tu. as. ad finem de restitu. in inter. c. cōstitutus. C. de probatōibus. l. cum te. C. de restitu. in inter. si cum minor est quod se excusat ex defec- tū etatis illū probat. C. quādō prouo. non est ne. si pater ap- tuius. iij. q. vi. h. diffinitiva ver. si propter exhibis et cetera.

Consecutio arguit quod utrumque probet p. l. cū de etate. ff. de proba. facit de renunciis. sup hoc. s. de proba. ex litteris de testi. cū tu. et quod non. quod me. cau. c. j. in fi. pe. glo. et de restitu. in integr. cū ex litteris in glo. h. q. re. Ad evidētiā solutiōis de his defectibus tractādo diuisim est sciendū quod p̄minus articulus hic fuit disputatus p. Lagonem can. bononi. et p. Octauanum de florētia et circa illū notanda est triplex opinio quia Jo. vi. q. vi. actor. Berth. in dec. bone. guillelmus in spe. eo. ti. h. j. v. s. i. restat tractādo de negatiua qualitatibus dicūt quod negans aliquā legitimū dū hoc probare. hoc id est Archi. de elec. si forte li. eo. quo ad terminos electi de quo tractamus et ibi allegat non. p. Inno. de do. et cōtu. cū olim et cetera. sup bis. Item speculator et in dec. ut circa de elec. t. z. quod ex quo in iudicio petens confirmationem et fama est quod electus non sit legitimus ipse coram confirmatore quod procedit ex officio probabit se legitimū ad hoc facit quod scripsi post hostem. de presbytero non baptizans in fi. quod non. Gui. in spe. de spon. in fi.

Consecutio opiniō fuit Jo. de agusell. de celsena quā nota. Gui. in pre. decr. ut circa. et archi. lxxviii. dis. presbyter et octauanus hoc tenuit in disputatōe predicta quod petens confirmationem probat altera parte negatē nisi sit in possessione filiationis legitime. C. eo. ti. neq. et l. non nūdis. ff. eo. quidā. et facit ad hoc de sen. exco. si iudeo. li. eo. ad id quod dicunt excipientem probare respondent id verū in his que asserit non in his que negat facit quod non. in l. in exceptiōibus. ff. eo. titu. s. de excep. et non numerate pecunie et non numerate dotis.

Consecutio opiniō fuit lagonis in questione p̄dicte dicentes quod neutrō probate confirmator in loco cōversatiōis et si inueniat illum in possessione filiationis legitime cōfirmabit alias non confirmabit. formabat tamē ipse quoniam in electo ad simplex beneficiū. item sciendū quod quo ad finem articulū multiplex fuit opinio una Jo. et la. lxxviii. di. presbyter. p. agens probet etatē cui cōcor. azo. in sum. de proba. in fi. et Hosti. eo. tit. h. fi. ver. viii. vbi tenet quod asserēt se maior est ut a tutela libetur vel ut tanquam maior admittatur vel qui dicit se minor est ut restituatur probare de iure et si tutorē dicunt finitā tutelā et minor negat tutorē probat cui etiam accedit opinio dicentū quod qui petit se admissi ut talē probet se talē. Secunda fuit opinio Gui. qui cōsulit in spe. de actore in p̄m. quod negatiua proprie- natur exceptio etatis. s. nego vel non credo te maior est et si simile quod non. de p̄cur. c. j. hoc dicit nisi p̄ aspectū appareat minor quod tunc secure ponat affirmatiue. scilicet tu eo minor. Tertia opiniō sic distinguuntur aut unus proponit affirmatiue et aliud negatiue et tunc affirmans probet aut utrumque affirmatiue et tunc probet actor. aut utrumque negatiue et tunc probet etiam actor. sed glo. in pre. l. de etate vult quod maior utrumque proponeat negatiua presumat minor. Jo. d. deo simpliciter dicebat quod implicita probat a negante. Bonaguido dicebat obtineat ut non. archi. de rescripto. si eot p̄li. eo. quod is quod dicit quē non

Mer. Jo. an. d. i.

sedoneum propter minorem etatem illud probet opiniones
 Ja. de ra. et Pe. de bel. cum procuratori opponitur defectus
 etatis no. Cy. in pre. l. cu te. C. de proba. et volunt qd eo casu
 probet excipiens nō dicebat Ja. qd dicens probat illa que in
 petitio vel exceptio includuntur sicut etas procuratoris nō est
 de his. et Pe. dicebat qd edictum de procur. est prohibitorum
 dicens ergo prohibitum probet in pmissoribus possit locum ha-
 bere qd probet dicere se pmissum. C. Circa solutionem haben-
 dam est sciendum qd aliud est electione confirmare aliud cassa-
 re aliud nec confirmare nec cessare prima duo patet. tertium
 vide de resti. in int. c. iij. in fi. et est simile qd dixi de resti. in in-
 te. c. fi. in qd. iij. Itē sciendum qd defectus de quibus querit op-
 ponere possunt ut casset electio et excipiendum ne confirmetur. et sicut
 hec sint diversa in hoc qd primo casu repellimus ex eo. carius
 secundo nō. et sic logitur huius de dec. exhibita de iud. ad dec.
 dilecti de excep. vt ibi scripti. solvendo tamē dico qd utrobius
 qd onus probandi incumbit opponenti siue sit appellatum vel
 nō in tantum qd si nō probat pedit instantia nō cassat electio
 repellit opponentes et penam patif dec. prime de elec. l. eo. quā
 dico locum habere etiā cu sup obiectis nō est appellatum ad
 papam ut scripti in cle. de pcur. c. iij. et sic veritatem prima op.
 Joā. but. et sequaciu circa primū articulū. et Joā. d. deo et qd
 post ipm recitauit circa finem nec curio an affirmatiue vel nega-
 tive proponat. absit enim quod p sophistications verborum
 affirmatiuarū nā mutetur qd id. C. cōdia de le. l. iij. in fi. de elec.
 cōmissa. s. poro. li. eo. et facit qd no. ff. de qb. cau. ma. in ea.
 Ad id qd dicebat qd qd circa pmū defectum occurret pū
 re negatiua respondeo probet opinionem vicinie qd ille ha-
 betur p illegitimo et excusabilis erit de elec. c. i. in fi. li. eo. et
 si nec id pbare pōt taceat. ii. q. viii. pleriqz. sicut etpellat et pu-
 niatur opponentes ut dictum est nō p hoc sequitur electione confir-
 mandū quod p3 de elec. si forte. c. cupiēt es et c. indemnitati-
 bus. s. i. et s. ceterū facit de rescri. oliz. Ad illā igit obtine-
 dam necesse hū electus se pbare legitimū et hoc est qd vo-
 luit Hostien. de do. et cōtu. olim ut ibi scripti sup vbo cano-
 nice probat hoc de elec. pgregato rbi opposito defectu lit-
 terature ad confirmationē obtinendā est necesse qd cōstet ele-
 ctum nō pati defectum ad idē eo. ti. cu iter cau. in fi. ibi in mu-
 nus et c. cu nobis olim. nā vt ibi p3 et eo. ti. nō bil etiam nullo
 opponente de his oīz in grī fortius aliquo opponente et nō pb-
 ante ut p3 de ap. cōstitutus facit eni oppositionē confirmationē
 male fidei ad instar denunciatiois. C. de rei ven. si fundū. fac.
 i. q. viii. s. notādū. ff. de peti. here. Item veniūt. s. a quo. et sic
 sit vera secunda opinio Joā. cēsē. et sequaciu quo ad primū
 articulū et Joā. la. et sequaciu quo ad finem neutrō vbo proban-
 te superior nō tenet pfirmare nec cassare nec posset p id ali-
 ter appellare cu nō graue et est simile quod dixi de resti. ex-
 pte sup glof. huiusmodi exceptioes. hic tamē locus est ter-
 tie opinioni lagom. vt. s. superior in gratia ne diu protele va-
 catio et si inueniat illū illegitimum vel minorē cassabit si legiti-
 tum vel maiorē confirmabit. C. Si vero de veritate nō cō-
 stat sed de possessione opinione et fama aut qd est legitimus
 vel maior et confirmabit. aut qd est illegitimus vel minor et
 purgationem indicet qua prestata confirmabit. et si defecerit
 cassabit de pur. ca. accedens. de offi. or. ex parte.
 C. Si vero p inquisitionē etiā de opinione vel fama p vel
 hū cōstare nō pōt puto qd certū terminū statuet electo infra-
 quē pber se legitimū vel maiorē. quod si nō fecerit saltem
 quo ad possessionē cassabit electionē ne per hūc modū diu-
 maneat ecclesia impedita facit de ap. oblate ad finē et cle. e.
 ti. quādiu. facit de resti. spo. frequens li. eo. et qd no. de pba.
 sicut in prima glo. C. Ad id qd tertio allegabat dico qd utro-
 bius probate locus est. l. cum de etate. ff. eo. ti. et no. de resti. in
 nostra cu suis remissio. et si hoc casu cautus vter qd ut si alte-
 ro per testes pbante vult iuuari per articulos directe con-
 trarioes quos hū pbare per testes illos pducant ante publi-
 cationē primorū qd postea nō audiret etiā in cā appellatio-
 nis de resti. fraternitatis apertivō in clemen. eod. ti. de testi-
 bus per hūc modū solvendi que videbantur contraria
 sunt soluta.

A generali. lxxi. similiter

psumptio ergo
 huius facit hic cessare quod dicemus tatus
 valē gen⁹ qd ad oīa qd spēs quo ad spā-
 lia. ad qd allegat. ff. de ad. tu. l. si duo
 de le. iij. l. si chozus in pnc. de vsl et ha. l. si
 ita. C. de quadri. prescrip. l. i. de prescrip.

xxx. an. l. si oē. C. Prima gl. ponit exempla secundo eqpa-
 rat obscurū et generale. tertio querit et solvit. quarto not. et
 ad qd arguit de qua remittit. C. In prima gl. o. ibi pmissurus
 est vñ nō pcedit qd donet. ff. de don. filius familiæ. nec
 qd in fraudē debitorū alienet. ff. que in frau. cre. l. si pater fi-
 lio sūm dy. et ibi respōdet idē Joā. mo. qd etiā ponit exemplū
 p. l. inter eos. ff. de re in. cuius casus dixi de ap. postoralis su-
 per glo. fi. et ibi cu similibus agendū. s. eo. li. de iure iur. c. j. d.
 pcur. qd agendū. C. Sed Joā. mo. qd sup hac regula et re-
 gula locupletari. s. eo. li. scriptit tñ in cōtextu et pīs quātū
 sup oībus alīis regulis colligit hic qnqaginta modos qd
 p numerū distinguam ut allegari divisiū possint qd artaf
 generalitas. C. Primus cu vīsimilitudo resistit ut hū et i cō-
 cor. C. Secundus ut nō cōprehēdat cōsideratōe pōne cui
 fit pcessio qd alias cōprehēderet ut in dec. si eo co tpe. et in
 dec. ei cui quas allegat glo. C. Tertiū. s. eo. li. de rescrip.
 c. iij. vbi genua artatur ad quattuor. C. Quartus de rescrip.
 sedes vbi genua nō extendit ad maiora expressio.

C. Quinto artaf ad solita. ff. de dā. ifec. si finita i pñ. et de hū.
 ben. emp. fistulas. s. fi. C. Sexto ad cerra nō incerta vel du-
 bia an sint sub illo genere. ff. de an. le. seyo. s. medico.

C. Septimo artaf ne dolose faciā cōprehēdat. ff. d. pac. tres
 fratres. C. Octavo ad subiecta. s. de sen. excō. a nobis. i. s.
 hoc eo. li. de consti. c. iij. ff. de bo. au. iu. pos. cu vnu. s. j.

C. Nonō ad pīus nominatim expressa. C. fami. berc. l. quo
 tiens et no. s. de trāsac. c. j. C. Decimo ne cōuētio de lucrā-
 da dote pīt deliquēti. i. marito vxore occidenti. ff. so. ma. si
 ab hostibus. s. i. C. Undecimo artaf ad debita. ff. de cōdi.
 et de. si procurator. s. eo. li. de preben. si epō. j. rñ.

C. Duodecimo gnālis prohibitio artaf ad illicita. s. de v.
 sig. sup qbusdaz de resti. spo. audita. C. Tertiū decim⁹ ad
 plentia artaf tñ. ff. d. au. et ar. le. l. si ita et l. medico de le. iij.
 l. nomē. s. i. de dam. infec. l. dāni. s. i. si de ver. ob. si stipula-
 tus ferim illud. s. i. ff. man. si mandauero. s. i. cuius. de pīa
 hen. emp. l. utilia. ff. de le. iij. vxorē. s. testō. nisi sint talia qd
 suī nā respiciū futura. ut lex constitutio pīuilegium qd est
 lex priuata. iij. di. pīuilegia. p3 primū de cōsti. c. fi. ppter hoc
 hic inserit hoc an ad ligadū pīuinciales sit necessaria publi-
 catio legis vel canonis in pīuincia et qd tñ dicam ifra sup da-
 ta sup vlt. glo. C. Quartus decim⁹ artaf ad apparētia tpe
 generalis concessionis. ff. de hū. emp. l. in lege fundi et de
 aqua quo. et esti. l. i. s. plane si aqua. C. Quintus decim⁹ arta-
 tur ad id quod pīcipue et in statu potissimo genuo pīcipat.
 C. de his qd ve. eta. l. vi. ff. de le. ii. si ita quis. s. i. et l. cu pater.
 s. hereditatē de ver. ob. ex ea. s. i. in insulā. s. de pīu. qm. s. ti.
 pīuilegium no. in auten. de nup. s. p occasionem.

C. Sextus decim⁹ artaf ad arbitriū boni virti. ff. d. v. obl. cō-
 tinuus. s. cu ita et s. s. C. Decimo septimo ad verisimilius.
 ff. de pīd. et de. l. que conditio. s. qbus et l. cum vir vxori.

C. Decimo octauo ad id qd pīcipat genns pīrie et totalis
 ter. ff. de le. iij. l. hoc legatū. C. eodem li. de pīuile. abbates.

C. Decimonono ad cōpletū seu perfectū. ff. de le. iij. libro-
 rum s. qd ergo et l. ligni. s. i. C. Unigēsimo ad cīvile modū
 pīciōrum nō cōcedēti vel alteri. de serui. si cui. ff. de resti. l.
 i. s. de resti. l. i. i. et c. significauerūt. C. Unigēsimo primo ad
 id qd iure sit. ff. qd di. le. ce. l. qd pupillo. ff. d. pīd. et demō. s.
 cōditio. i. rñ. C. Unigēsimo secundū ad minorā. ff. de le. iij. l.
 nūmis. s. de pībē. c. fi. de cēsi. expē. C. Unigēsimo tertio nō i-
 cludat illa qd sunt caput i genē. C. de aqueduc. l. eos. li. xij. et
 s. eo. li. de pībē. quānō. i. nec obstat. ff. de. s. sig. familiā qd hū
 est pīudicū ibi nō et illud ne pīceps sit sine mēbris nec mē-
 bris sine capite. C. Unigēsimo quartū artaf ad pīpetū non
 tōale tantum. ff. de fun. instru. quesitum. s. papinianus et s.

sequēti

sequenti de heredi.institu.ex facto.¶ ex eo.

¶ Eligesimoquinto non respicit illa de quibus spaliter est iure cautum. ff. de penis. sanctio. de ver. ob. doli.

¶ Eligesimosexto artaf ad illa que comode fieri pfit. ff. de v. sign. l. nepos. ¶ Eligesimo septimo artaf ne se extendat ad alterius incommode. s. ne qd in loco publico. l. i. s. si qd a principe et. s. de cōsue. cū oīz. ¶ Eligesimo octavo ne ius cōmune ledaf si aliter pot effectuz haberi. s. de pūl. in his et. c. pastoralis. et rō redditur. s. de consue. cū dilectu. C. de sta. et ima. l. f. de iure iñsu. l. j. in f. d. excu. tu. l. s. 2 milites. i. j. r. n. s. eo. l. i. de priuile. vt aplice et. ff. de ali. le. l. alimēta. s. basili ce et de le. i. j. heres. s. j. ¶ Eligesimonono artaf ne cōtineat id qd incipit eē iniquu. s. de deci. suggestu. ff. de vul. et pu pil. sub. l. ex facto. s. j. ¶ Trigesimo artaf ne cōprehendat prate pūilegialiter cōcessaz ar. ff. de offi. eius cui mā. est iur. l. i. i. r. n. et de hoc das exemplu quod vide. s. eo. generi sup gl.

¶ Trigesimoprimo artaf vt nil videaf fieri in pūidicium cōmissionis facte p. quod ipa attenuet. ff. de dona. filiuſſa. ff. de offi. p. cur. ce. l. i. s. j. ¶ Trigesimoscōne spaliter phi. bita conphēdat. C. d. calū. l. fallaciter. ff. d. ritu nup. quāquā

¶ Trigesimotertio non cōprehēdat casuz. captiosuz. C. de fer. l. i. j. ff. de trālac. cū aglana. ¶ Trigenmo quartu. artaf acceptilatiōe. ff. de fui. si cui v. verū. ff. d. op. le. l. ap. aufidiū

¶ Trigesimo quinto electiōe quā quādoqz necesse est fie

ri. s. eo. li. de elec. vt quis duas de postu. c. vñco in f.

¶ Trigesimosexto pppter effectu littere qd spalit l. s. l. e.

sint generales. s. de offic. deleg. ex pte. ¶ Trigesimosepti

mo vt eviteſ infinitas. ff. de verb. obli. eum qui kalendis.

¶ Trigesimooctavo vt onus graue viteſ arg. ff. de leg. i. i.

fideicomissa. s. si quis. x. ¶ Trigesimonono p̄finitōe tpiſ

.C. de inge. ma. diffamari. ff. de op. le. l. mancipioz et bis ca

sibus gnālitas pprie dicſ perimi non artari sicut solutione.

ff. de leg. j. cū incert. ¶ Quadragesimo pppter loquentis

p̄suetudinē. ff. de vſusfruc. le. l. sempronio. s. i. de leg. j. si ser

uuo pluriū. s. vi. ¶ Quadragesimoprimo pppter cōcessiōe

speciei de genere alteri factam. ff. de manu. vñ. si peculiū de

adimē. le. l. qui hominē de leg. i. i. vxorē. s. felicissimo. et ēra

tio ar. isto. qd intelligif in alio si exprimat ampliō non itel

ligif. ff. de heredi. instit. l. quotiē. s. i. seruus. et sic loquif. s.

de rescr. pastoralis. ¶ Quadragesimoscōne artaf ne cla

ues ecclesi vilipendans de pūil. vt pūilegia. s. illud.

¶ Quadragesimotertio ne genō cōprehēdat quod alter

possidet. s. de priuile. dudu. si eni illud cōprehēderet possi

dens a possessione remoueret cā non cognita qd esse non d3

s. de symo. querelā. ¶ Quadragesimomoquarto non cōpre

hēdat id sup quo lis pendet. s. vt lit. pen. c. f. de testi. c. z. i. j.

¶ Quadragesimo quinto ne cōprehēdat psonā loquētes

ne illā que pari iure gaudet. ff. de sena. l. i. j. C. de solu. i. quisit

io. ff. de excu. tuto. l. administratores in f.

¶ Quadragesimosexto artaf qn̄ genus h3 vnum solū indiuiduū. qz tunc

perinde est ac si in specie dictū esset. vnde filius bieronymi

est indiuiduū si sit sibi vñus fili⁹ facit. ff. de liber. et post. l. no

minatiz ex qd cōcludit qd sicut esset inutilis ipetratio cum

ipetraret bñficiū viventj. s. de cōces. pben. c. i. j. sic est inutilis

si ille ad cuius collationē impetrat habeat vñum solū et

dicit sic scriptisse clemē. iiii. in facto p̄positure sancte marie

de brugis p̄ imetratē dignitatē in genere cū ibi esset vñica

et pppter p̄positione in que erat in lñia. et vide qd hic ponit

notatū in cle. de pben. c. i. in glo. de isto. Itē talia rescripta

ambitiosa restrigunt ita qd in eis appellatio dignitatis non

cōprehendat curatā. s. cod. li. de pben. cū in illis. etiā si non

sint ibi dignitates sine cura et soluit hñrum de deci. ei cui eo.

ti. vt ibi dixi sup verbo qd possit. Item pppter id non cōprehē

ditur in rescriptis electio nisi exprimat vt pre. decre. cum in

illis. s. j. quasi vñiversitatē vel pluralitatē papa gnare non

intēdit et qd sup hoc hic dixit ibi scripti sup glo. electio. reci

tat etiā hic de verbo beneficia et de ipsorū pluralitate qd

scđm diversaz materiā hñram interpretationē recipiū id qd

scripti supra cod. li. de fen. excō. si ciuitas sup verbo latiorē.

¶ Quadragesimoseptio verbū gnāle artatur ne grāz ad

hiciat gratie de pma mentiōe non facta dicens qd si hoc ē in casu spalit supra eo. li. de fi. presby. c. i. j. magis hoc erit in gene re p qd colligif qd legitimatus p dispensatiōe non est idē ac si non indiguisset dispensatione l. sit ar. s. ff. de edil. edic. l. qd ita et. l. di. ferrū. s. vt dicit legitimatus non est legitimatus nec plene curatus. sed quo ad qd tñ. s. quo ad cōcessu. supra de fi. presby. c. i. j. et faciūt hec ad ea que scripsi. e. ti. c. i. j. super v. verisimile. ¶ Quadragesimooctauo artaf vt cōcessum in genere aliud ius cōcedētis non ledat ar. ff. de fui. vt. pre. si domus. et rō qd duob⁹ habitis uno cōcesso alid non ledo nisi expresse hoc agaf vt. d. l. si domus. ¶ Quadrage simonono artaf ne id qd prius sit cōprehendat. ff. de pub. et vec. l. cesar. et de cōditio. et dem. l. i. j. ¶ Quinquagesimo artaf ptestatō. ff. de acq. bere. p. here. s. j. et sumpta hinc occasione ponit hic prolixū tractatū de ptestatōe quē qd vñl est non omittā et qd potius vt dixinomē h3 tractatus quā gl. illū non decidā vel decurtat. s. vt sui laboris honorē ferat ipius verba ad litterā ponēdā scriptori cōmittā. pmitto tñ quod vñ. in dec. de elec. cumana sic dicebat. qd ptestatio qñqz interponif a superiorē qñqz a litigante qñqz a iudice qñqz a hñbentibus qñqz a testatore et eius vba hic non proſe quoꝝ que ad litterā posuit archi. xxvij. di. c. vbi vides. Jo. mo. aliter loquēs dicit vidēndū qd sit protestatio: que sit ptestationū divisio. Et notādū qd iuria d. ptestatione tractātia nomina iſrascripta sinonima reputat hoc est idē signifi cantia. s. protestatio cōtestatio testatio attestatio detestatō put accipit p valde testari vel delectari secus si accipiat pro execrati et abominari et has acceptōes h3 hoc verbuz detestari vt dicit hugatio. hec pbanf. ff. de no. ope. nūci. de pupillo. s. si quis p̄tori et de admi. tu. scire o3. s. scire. C. de ar bi. l. pe. s. si at. C. de his q p me. iudi. no. ap. l. i. j. et. s. de ap. c. f. et. s. de elect. cumana et. ff. de ver. sig. si detestatio. similiter denūciatio protestatōe accipit. nā qd ab aliqbus appellat denūciatio. C. de rescin. ven. si maior et. ff. ad trebel. l. heres. alibi testatio d. ff. de his que in frau. cre. ait p̄tor. s. si quis par ticeps et. ff. quod vi aut claz. l. i. s. s. et si qd testatione et. dicta. l. de pupillo. s. si qd ipsi. vbi pro eodē vñl qz vocabulū ponif. est aut ptestatio clamosa denūciatio ad cautelam ptectionis denūciatiū inuenta. et qd ptestatio sit clamatio vñc Papias et probaf. s. de p̄scri. sanctorū. et etiā denūciatio cum testatiōe. ff. de v. signi. subsignatū. s. detestari et. l. fe. t. l. plebs. s. j. et testatio idez qd indiciū seu nota qua propalat l. intentio testantis vt dicit papias. et est etiā ptestatio cautela ptegeno protestantes vt. ff. de admi. tu. l. qdā dece dens. ibi nemo huiusmōi cautionibus et. ff. nau. ca. sta. l. f. s. idē si predixerat. nam ptestari vt ait Papias est denūciare manifeste cauēda hoc est ad cautelam protestatōis eteniz p ptestationē protestans cauere sibi intendit put h3 oia ex divisione ptestationū apparebūt. ¶ Protestationū alia inutilio et illa est spernanda. C. de rescin. ven. si maior vtpu ta qd non interest. protestant. reddif etiā in alio causis inutilis vt ifra liquebit et not. xxvij. di. diaconus et. s. eo. li. de elec. vt quis. Alia expediens. et hec voluntaria a doctoribus appellatur. C. de p̄scri. lon. tem. emptor. et. C. d. excepti. p̄scripti onē. et. l. sigdē. et sif. ptestato est voluntaria si actor; ptestef sup pbatiōe replicatiōe proponende. nā ita actor post publicationē attestatiōe sup exceptiōe rei habitarū pot replicationē pbare sine aliqua protestatiōe pmissa sicut et reus exceptionē sibi cōpetēt post fundatā intentionē acto ris vt dicta. l. si quidē et. s. de cog. spiri. c. f. et no. s. de testi. c. de testibus et ve pba. iuravit. et facit qd replicatio pot post pbari. s. de p̄scri. c. auditio. et hoc est indubitū vbi pba. tio peteret fieri p insta vel p ptestationē ar. s. de fi. instru. cu3 dilectus. i. r. n. et no. C. de pba. autē. qd seml que est in auten. s. testi. s. illud tamē et ibi no. et idem si peteret fieri pbatō p testes p iura pmissa. sed pmissa no. C. de pba. l. exceptio nem ar. dicte auten. Sed hic est casus diversus. ibi eni itelli gis qd ille idē q testes pduc post testificata didicita vult ad buc probationē p testes sup eodē inducere quo casu no. p̄t et ratio qd est p̄sumpto quod vellet malignari et supplef

¶ Mer. Jo. an.

d i i j

probationē diminutā.sed in proposito ille cuius attestatiōes sunt publicate non produxit sed aliter sup nouo facto.s. ali cuius exceptōis vel replicatōis p̄petētis sup qua nōdū sūt testes p̄ducti q̄ nō est inhibitum argumēto iuriū p̄dictorū.
Cblo.tamē dicte autē.q̄ semel.inuit ūrium sup verbo di dicerit et in dcō.ſ. illud.ſ.3 dic q̄ in.d.ſ. illud.ſ.3 non colligif. sed inuit ibidē q̄d ille q̄ testes p̄duxit et testificata didicerit vel q̄r vedit seu q̄r p̄ disputationē aduersarij liquet testifica ta nō tenere q̄r forte p̄bauit testes p̄ductos esse excōicatos non admittit ad p̄bandū p̄ testes.tūc enim actor denuo nō admittit ad probandū p̄ testes q̄r est qd tūc imputandum est actori q̄ sibi diligēter nō prospexit et eo casu dicta gl.eēt itelligenda alias nō cōtinet veritatē et de h̄ no.de here.c.fi.
• **C**Alla sigdem est protestatio necessaria et hec sine p̄iudi cio non est cōmittēda et hec dī necessaria nō necessitate p̄ci
• sa ſz necessitate que est iuris sui conseruativa sic accipit ne cessitas.ſſ.de separa.l.vlt.C.δ bo.auc.iudicis pos.l.ij. et hec protestatio est multiplex.nā quedā est ad iuris protestatis cōseruationē vt si ego electus seu opponēs astrictus cōstitutiōe cupientes.seu cōstitutione statuimus. nō obseruo ip ſas p̄stitutiones ius meū amitto vt per penā cōstitutionis cupiētes.vel q̄ experiri in curia nō potero vt p̄ p̄stitutionē statuimus dicitis casib⁹ ifra tpa dictaz p̄stitutionū facere δ beo put cōstitutiones iniungunt vt ius meū cōservez q̄d si nō possim habeo p̄testari exprimēdo genus impotentie vt pote q̄r ad papā non pōt haberi in gressus.alia est ad iuris creandi aduersario impedance.ſſ.δ no.ope.nūci.de pupil lo.ſ.si quid ipi.C. de nō nu.pe.in ūctibus.ſ. in omī t.C. de an.ex.vt perfectius alia est ad dubiū q̄d in posterū oriri pos set remotionē.vnde qnūcūq; vnu factū vno mō specificatuſ pōt obesse et alio nō obesse vt.ſſ.de acqui.beredi.l.p̄ here de i.ij.ſ. ſſ.de reli. et ſump.fu.at si qs.ſ. ſz iterdū t.ſ. plenā et no.vij.q.ij.pontifices.δ.hoc li.δ homici. platis et vt sit ad vnu dicē vbi cūq; aliqd p̄t itelli dupl̄r vt i ūctiōe fcā nar ratōi actoris q̄ pōt fieri aio lité p̄testādi seu aio iudicē iſtru endi ibidē est necessaria protestatio.Est etiā aliud exēplū ſſ.de neg.gest.nēsenius t.δ.de reg.cōſulti t.ſſ. quorū le.l.i. ſ. q̄r aut t.ſſ.de concubi.in cōcubinatu.Allia est ad facti q̄d protestanti posset esse preiudiciale reprobationē seu impugnationē et hec casus plurimos cōprehendit.ſ. de testi. p̄ ſentim t.C. de filijsfa. et quēadmodū pater pro eis teneat.l. i. t.ij.li.x.t.δ.de offi.dele.cū olim.i.t.ſſ.de tribu.l.ij.ſ. ſcien tiam t.ſ. de resti.in inte.c.ij.de appel.cūz cām t.C. de erro aduo.l.ij.Allia est ad acquirēdū.C. de epi.au. auten. si libe ri.alia ad malā fidē conuincendā.C. de rei vcn.l. si fundum. alia ad penam vitandam.C. de iure empbi.l.ij. in p̄ni.
CEliso que sit protestationum diuīſio videamus cui facienda sit,p̄testatio seu corā quo.in quo articulo sic est distin guendū.aut protestans nō h̄z aduersarium in eo sup quo p̄ testat tūc ūſſit q̄ docere possit esse protestatū.ſſ.de reli. et ſump.fu.at si qs.ſ. pleriq;.aut h̄z aduersantez et hoc dupl̄r aut principale aut nō principale et ūſſit necesse q̄ hat p̄ testatio corā illo cuius factuz principaliter p̄ protestatiōez impugnat verbi gratia iudex facit aliqd et licet sit cōmodū partis attamen coram ipso est facienda p̄testatio.ſ. de offi. or.pastoralis.ſ. fi. et rō q̄r principaliter volo rescindeſ fa ctum iudicio ſicut ſi appellauit ad superiorē pars me nō gra uauit ſed iudex a quo appellauit de cuius iniquitate detegē da in iudicio appellationis agere habeo et hec est ratio qua re iura volunt appellari corā iudice nō coram parte l̄z iudi catum ſit ad cōmodū partis in auten. de ap.in prin.col.iii. ſſ.de ap.cū quidā.C. de ap.eos in fi. et hoc est vpx vbi copia pōt haberi iudicis alias ūſſit protestari put habetur.δ. de ap.si iustus. et est omnino ſimile in dicto.c. pastoralis t.C. de filijsfa.l.ij.t.ij. ſed vbi pars est principalior corā ipsa est facienda protestatio in auten.de tem.nō ſol.do.ſ. cōtestatio nem col.vij.t.C. de epi.au.l. ſi p̄ſens. et dicta.l. in ūctibus Item rō cōmuniſ ad oia premissa eſt euidentis q̄i cū p̄testans p̄testat ad ſui cōmodū et alterius incōmodū eſſet ini quam q̄ pars grauareſ p̄ id q̄d in eius noticiaz nō veniſſ.

ff. que sen. sine ap. rescin. l. i. h. Item cū ex edicto. ex quo enī ius meū seruare volo et ius alterius infringere illi debo denunciare. ff. de no. ope. nū. de pupillo. h. denūciationē alias ignorantia obligarē quod esse nō dī. C. de tab. exhib. l. gnā. li. li. x. et hec sunt vera vbi habet copia illorum. h. quos protestationes sunt alioqui serue formā iuriū ut pfectius. pastoralis. et si p̄sens. vbi tamē ptestor ad dubium remouēdū quod oriri posset ex facto meo vel gestu hoc declarare ē in me solo et sufficit si ptestor et exprimo mentē meā vbcunq; vt. d. l. pro herede. t. l. at si q̄s. h. pleriq;. **C** Sed querit an sufficiat protestari corā pcuratore vbi h̄ēri nō possit copia domini et dic q̄ nō. ff. de peti. here. Item veniūt. h. petitā. vi de cle. de elec. cām in prin. et q̄d ibi no. s̄z sicut in citatōe ē ordo tenēdus q̄ tradit. h. de do. et p̄tu. cāz que. ff. de dam. ifec. l. iiiij. h. p̄tor. ff. ex q̄. ca. in pos. ea. hoc aut. h. j. et sicut ordo iste reperit in appellatōe emittēda vt est pmissū sic dicā in protestatiōe vt fiat dñō si inueniat. ff. quod vi aut clam. l. aut q̄ aliter. h. et si forte. aliqui procuratori alias corā publicis psonis fin formā. l. si p̄sens et iuriū predictor. Sed q̄ nūcīatio facta pcuratori obsit dñō est ar. ff. de no. ope. nū. de pupillo. h. nūciare et h. se. So. ibi est denūciatio potius facta rei q̄ p̄sone. s̄z hec p̄ protestationē factam p̄sone impugnātur et ob hoc preciliōr requirit denūciatio hic q̄ ibi. **C** Sed quero habeo protestari h̄ feminā vel ciuitatez nū quid sufficit protestari coram marito vel curatore reipubli ce. r̄ndeō q̄ sic. ff. q̄d vi aut clā aut q̄ aliter. h. s̄z et fui⁹ et c. se. **C** Subsequēter querit quādo faciēda sit ptestatio quo casu distinguo aut ptestor sup facto q̄d est mibi ptestanti oio liberū v̄sq; ad certū t̄ps ifra q̄d ille h̄ quē protestat nō est in acqrendo ex se sed sola desidia ptestantis in tpe statuto negligētio et tūc oi parte dicti t̄pis est mibi liberū protestari vt in filia religionē intrāte. xx. q. ii. puella et c. de his q̄ me. iu. nō ap. l. iij. et c. d. nō nu. pec. in h̄ctib⁹. h. si. aut. ptestor sup facto in quo habeo certū illud tamē nō est liberū vt prius. s̄z aduersarius iuuaf nedū ex negligentia protestari de- sinentis s̄z facto suo q̄ est in p̄scribendo vt in multis iurib⁹. h. positis quo casu possū protestari v̄sq; ad cōsummatam le- sionē. xvi. q. iii. h. potest. vbi ifra cōstituta tempora. l. p̄scrip- tionis caueā tamē ne me nimis artē q̄ illud soluz t̄ps mibi supererit quod remanebit a die protestatōis v̄sq; ad diē cō- summate lesionis si nō fuissē protestatus ar. ff. de mino. l. vlt. aut nō est certū tempus a iure limitatū ifra q̄ protestatiōi debeam et tūc protinus habeo protestari. ex quo enī scio ex facto h̄ quod ptestor posse mibi parari p̄iudiciū statū habeo protestari. ff. ad mace. l. filiussami. h. de offi. dele. cū oli. i. xxij. q. i. pueri et q. iiiij. c. tribus et xxij. q. ii. mulier. et hoc est verum siue protestatio interponat ad impugnationē al- terius facti vt in iuribus p̄dictis. aut super facto meo vt si funus patris mei certa die feci et creditores hereditarij per hoc dicere me imiscuisse hereditati paterne et dicere me protestatū post dictam diem hec protestatio me nō releuat cū iam forte esset ius aduersarijs acq̄situs. argumē. h. d̄ testibus presentiū. illa enī que habent relevare factū debet inesse in cōtinenti. argumē. C. d. donationib⁹ que sub modo perfecta. et c. de pactis petens. et intellige cōfestim vt ff. ad tertulia. l. iij. h. confestim. **C** Sed quero appellauī absente aduersario meo in causa beneficiali. et fui protestatus de ap- pellatione huiusmodi appellato denūciāda et cū possem i- fra mensē sibi denunciare post denunciaui eidē an valeat talis denūciatio. **C** Videlur quod nō q̄d q̄ tenetur ad fa- ctim illud implere h̄z ifra tempus arbitrio boni viri mode- randū. ff. de verbō obligatio. cōtinuus. h. cū ita. et si nō fe- cerit infra dictū tempus faciendo postea nō facit quod p̄misit vt a promissione liberef. ff. de verbo. obli. si insula igit̄ iste appellans et protestans et denūcians vt premittit talis d̄ nūciatiōe nō iuuaf. So. cōstitutio statuim⁹. h. b. li. de elec. logtur in appellatiōe denūciata alias dicta p̄stitutio nō ar- taret appellantē et alios quozum interest ad iter arripiēdū vt ibidem habet et est ratio vbi est citatio hominis certū est ad hoc quod liget oī quod sit facta. ff. d. iudi. si quis postea

¶. de offi. dele. gratū z. ¶. de fo. cōpe. proposuisti. sic in dicta constitutione statuimus. oꝝ ꝑ sit talis appellatō citans denunciata. nā appellatō non citat. sed appellatio denunciat vt dicta cōstitutione z ita appellans nō est m̄ casu dicte cōstitutionis nisi post denunciationē. ¶ Sed oppono appellans predictus vt premittitur teneſ ad factū z tale factum quod summa ope exerceri d̄z. z in quo dilationū materia ē amputād. C. de tē. ap. l. i. in prin. z. l. f. illud. z presentiū appellatio in beneficialibus celeritatē desiderat. ¶. de do. z contu. finē. s̄ḡ predicta omittens appellās beneficio dicte cōstitutionis nō gaudebit. Sed dic ꝑ hec nō inducūt prescriptionem in dicta appellatione sed in forma constitutio- nis predicta nō seruata que nō punit in prescriptiōe appellationis sed deuolutiōis vt in curia nō tractet. z ideo cū ac- tū dicte deuolutionis initiatuſ per appellationē complea- tur p̄ denunciationē nihil videref actum quo ad factū deu- lutionē cū aliquid superest ad agendū. argu. C. ad sil. l. cuſ fillianum in f. ex quo respondeo ad argumentū. nā. ¶. cuſ ita loquif in actu in se completo si factū sequeref. sed in pro- posito est factū appellatiōis quo cōplerō adhuc restat ali- ud quo ad deuolutionis effectū sicut denunciatio que per- ficit deuolutionis actu vnde hic nō agit de prescriptione ap- pellationis interponende que infra decē dies d̄z interponi- etiā ab actu nō iudicāl. vt. ¶. hoc li. de ap. cōcertationi. C. d̄ ap. autē. hodie autē. de ap. in pn. coll. iiiij. nec iſerpoſite ap- pellationis pſequēde que d̄z proſequi inſra anū. aut ex iu- ſta cauſa iſra biénium z quādoq; ultra. i. j. q. vi. ¶. tempus z . c. fe. z. ¶. de ap. ex ratione: s̄z dūtaxat h̄ agit de prescriptiōe deuolutiōis z iō si nō est pſcriptū primo ſecūdo nec tertio prescriptio cōtra deuolutionē nō currīt ante appellationē deuoluentē in qua duo requirunt vnu vt exordiū vt appel- latio. z aliud vt exordiū p̄plemētu vt denunciatio vt predixi ſed ſi nō ſit appellatū nec proſecutū vt primo caſu z ſcō p̄ ſcriptū ē deuolutōi qz ſeq̄ nō ē appellatū: vñ appellatio ē reducta ad effectū nō appellatōi. ¶. h̄ li. de ap. romana. ¶. ſi vero vocaf. ergo talis appellatio nō deuoluit qz toto fru- ſtrato z p̄ ſruſtratur. argu. ff. de ex. rei iudi. ſi quis cū totuſ in pn. z deſtructio p̄imis imposſibile eſt aliquid aliorū rema- nere. arg. ff. de ex. rei iudi. egi. ex qb̄ cōcludif ꝑ ex quo eſt appellatū z appellatio denunciata que iam citat z auditor nō impetrat iſra tempora dicte cōſtitutiōis statuimus aut ibi nō protestat vt eſt moris agere volens. aut ſi ſemel pte- ſtatur vbi negligētia pteſtād impingit. vt. ¶. hoc li. de ele. cupiētes. negocī nō eſſe deuolutū in curia tractandū. ſed eſt deuolutioni pſcriptū nō proſecutioni appellatiōi qn̄ im- petrari poſſit per audientiā p̄ncipis. nec eſt mirū ſi leuiſ prescriptaſ dicte deuolutiōi que eſt ſi ius cōmune qz iuri cōi qn̄d vult negocī appellatiōis in cōſistorio p̄ncipis regu- lariter nō tractari z res leuiter ad ſuā nāz reuertit z leuiſ tollunf iura ſpecialia qz cōmūnia. ff. de pac. l. ſi vn. ¶. pact autē. de nō alie. ¶. qz vero veriſimile. vide qd no. in cle. cām de elec. in glo. qd ergo. ¶ Sed qd in ecclēſiō regularib⁹ vel episcopaliſbus z ſupiorib⁹ vbi qd artaſ ad comparitio- nem pſonale. ¶. hoc li. de elec. cupiētes. ſicut vidi ꝑ qd am monachus appellavit ſelectū ſui monasterij exſo in curia z cū poſſet iſra mensem denunciare ſeptimo mense denūcia- uit z ante denunciationē z appellationē electus fuit p̄ſirma- tus z bñdict⁹ ita ꝑ nihil reſtabat explēdu in electo nūq; il- le electus aſtrigif dicta cōſtitutiōe. vi. ꝑ ſic. ar. dictoriū iu- rium. s̄z dic ſ. ar. ¶. de ap. cōſtitutiōe. ¶ Item pone caſum in ſdictore qz leuius repellif qz cōpetitor. ff. de decur. gnāliter. ¶. ſpurius. Item vt eſt predictū ctiuſ pſcribiſ deuolutioni qz appellationi ſic faciliuſ pſcribiſ deuolutioni pſonali qz deuolutiōi ſimpliſ qz in caſu p̄ſtitutiōi cupiētes. fortius ar- tatur electus qz p̄ ſtitutiōe ſtatuum. z ideo appellano in vno caſu arti⁹ d̄z artari cū in vno cau maius ſit piculuz z ideo ctiuſ occurēdu cū hmōi negocī celeritatē dſideret z dilatio in eo ſit piculosa. ff. de carbo. edic. l. j. ¶. hoc lib. de elec. vbi in pn. ff. de dam. infec. l. j. z hec liquent ex mente cōſtitutiōis cupiētes. artatis cōſiſt appellantē z appella-

tum ad veniēduſ qz cito cōmode poterūt. z p̄ cōſequēs ad illa per que ad hoc deueniſ. ff. de iu. o. iu. l. i. j. ſicut eſt deueni- ciare appellationē. nam eſſet in potestate appellantiis nō ſi nūciantis cito quādo vellet aſtrigere ad veniēdu ad cu- riaz personaliter p̄ denūciatiō ſuā appellatū. Sed dices idem incōueniens in primo caſu. So. iam dictū eſt grauior eſt ſecūdus caſus primo z durius eſt ſtatū perdere in ſecun- do caſu qz in primo. Sed obſiſt: cōmodū eſt appellanti quanto tardius ſibi denunciatur qz expeditius eſt appellatō tarde babere brigaz qz cito ergo appellatū de eo quod h̄z cōmodū culpam nō pōt impingere appellanti. ff. de iur. do. cū in fundo. ff. ne qd in lo. pu. l. j. f. idez labeo vnde vñ ſuo Ut culpent alii te me laudare neceſſe eſt. So. h̄ caſu ne dū respiciſ principaſr iteresse appellanti ſed appellati vt in cō- trarijs. z p̄ caſu. h̄z mens buiſ ſtitutiōis iponētiſ celeri- tate in pſecutione boꝝ negocior̄ dicta ſtōne cupiētes. cō- prehēſor̄ magis in ſcō caſu qz in primo vt dictū eſt z ob h̄z dicta prorogatio patinō d̄z. ar. ff. de carbo. edic. l. iij. f. h̄z at. ¶ Nunc videamus qualiter faciēda ſit pteſtatio. z primo querif an in ſcriptis ſit faciēda quo caſu diſtinguo aut pteſtor ſup tali facto ſup quo agerem ſi pſonā reibaberez aut nō. primo caſu cū protestatio ſubrogē ſloco libelli cōvētio- nalis ſicut eſt neceſſe regulariter dare libellū in ſcriptis ita protestationē ſloco libelli ſubrogatam. ſloco eni petitiōis p̄ ſteſtatio habef. ff. d̄ nau. fe. l. i. j. ar. d. l. vt pfectiuſ z. xvi. q. iij. f. pōt. in autē. de tē. nō ſo. do. f. cōtestationē. z hoc caſu p̄ ſteſtatio h̄z effectū interrumpeſde prieſcriptionem vt dictis ſuribus z hec tollit effectū poſſefforij qz eſt prieſribere. ali- is vero caſibus nō eſt neceſſe ꝑ ſiat pteſtatio in ſcriptis cū hoc nō reperiat iure cautum z ideo ſtabiſ regule. C. de pac. pactū quod bona. Item protestatio d̄z plene ſtinere factū ſup quo ſit protestatio ad hoc qd protestā ſe pteſtatione buiſimodi poſſit ſe iuware verbigratia poſſum funerare pa- trem meū nō animo hereditatiſ paterne aſſequēde z etiam vt ſumptuſ mihi pſerue. z qz ad iſta duo vult ſe iuware plene h̄z protestari. ff. de reli. z ſump. at ſi qz. f. ſi pleriqz in f. nā in nō expreſſo nō iuabif protestans. nec mirū qz protestatio ad expreſſuſ iten-debat z ideo in hoc proderit. ar. C. d̄ inge- ma. ingenuū. item protestatio d̄z eſſe clara. z tpe compeſeti ſacta. ff. quod vi aut clam. qui aliter in princi. z. f. i. ¶ Nunc querif quo ſit effectus pteſtatioſ z dic qd mul- tiplex. nam qn̄qz h̄z iuſ illeſum pſeruare. qn̄qz dubiū decla- rare z pleriqz nexū obligatōis euitare z alios effectus vt in diuisione neceſſariū protestationū. ſevidenter colligi- tur h̄z etiā pteſtatio acquisitionē poſſeffionis qn̄qz impediſre vt no. vij. q. i. pontifices. z regulariter pteſtatio h̄z effectuz inſtrigendi z reſcindēdi ſup quo interponiſ p̄ modo p̄ ſteſtatis z ſic vt omnis appellatio legitima habet terminū a quo vt iterere p̄ quo tuendo interponiſ aliaſ ſi nō intereff ſi admitteret appellatio ſupra de elec. cū inter. R. z de cō- cel. pteben. relatiū z. i. j. q. vi. nō ſolēt. z terminū ad quē. ſ. illū ad cuiuſ reſcissionem interponiſ. ff. de ap. l. j. nec appellatio reſcindit qdlibz factū ſi illicite atreptatu cōtra appellatio- nem. ¶. de elec. cū nobis. ſic protestatio que pinguiuſ quan- doqz ſubuenit qz appellatio. C. de filiſſfami. l. j. z. i. j. babere d̄z terminū a quo. ſ. intereff pteſtatis qd protestatio tueſ z terminū ad quē. ſ. qd eſt onerouſ ſeu illiciū z pteſtati gra- uouſ ſuſpugnare remouere ſeu retractare qd vigorē conſe- quereſ protestatiōe nō emissa. ex qbue colligif pteſtationē legitima cōtinere duo. ſ. intereff pteſtatis z impugnatiō- nem iuſtā. alſ. protestatio eſt reſpueda vt ex ſuperiorib⁹ p- batur. Itē pteſtatio h̄z effectū interrumpeſde pſcriptōis vt. C. de epi. au. ſi pteſes z. l. f. qd intelligo indiſtincte qn̄ p̄ ſcriptio eſt ſola negligētia illius ſi quē pſcribiſ pcedit vt dictis. ll. z. C. d̄ his qui p̄ me. iudi. nō ap. l. i. j. z de nō nu. pe. in ſcōtibus. f. ſi. ſi vbi pteſcriptio pcedit ne dū ex negligē- tia illius ſi quē pſcribiſ ſi etiā cuſ hoc ex poſſeffione illius qz eſt in pſcribiēdo dubitari cōſuevit an protestatio hoc cau- interrumptat prieſcriptionē dic ꝑ ſic vt in. l. vt pfectiuſ. vel dic ꝑ illa loquitur in quattroſ ſpecialibus caſibus.

¶ Ver. Jo. an.

d 111

arg. in autē. de his qui ingre. ad ap. §. illud col. v. ff. deposit. l. publica. §. si. z. l. i. §. si rem. vbi grā. appellat q̄ obiectio in personā vel formam et articulat. sup hoc vult detrahē hos articulos dico q̄ nō pōt in p̄iudicū appellati cui ex dicta articulatioē accrescit ius. s. q̄ alia nō pōt opponere appellans. ar. §. hoc lib. de elec. ab eo. nisi p̄out dicit p̄stitutio vt circa. aut nō facit pro aduersario et tūc p̄ tollē q̄ hoc cāu solus fauor articulatioē versat. s. s. mō dico i eo qui mutare vult vel corrigē distiguēdo. In eo vō qui vult articulos no uos dare post p̄emptorium p̄textu p̄estationis appellatio nō an facete videt distinguēdum aut articuli de nouo positi non sapiū crīmē v̄l defectū aut sapiū. p̄mo cāu sive articu li nouiter positi sint post terminum p̄emptorium natū vel no ti. et de hoc p̄stat saltem per iuramentum possit admitti. ar. §. de excep. pastoralis. et de offi. dele. insinuante. arg. p̄serti si de facto in articulo p̄tentio competeteret ius agendi ex natis post p̄emptorium q̄ in illis etiam sua lata nō obstat. ergo minus p̄emptorium obstat. ar. §. de exce. rei iudi. si ma ter. §. eādem. sed in notis post terminū distiguit aut post bu iusmodi terminū restat cognitō et dic tunc vt p̄diximus. aut non restat vt q̄ est cōclusum quo cāu non est cognoscere. s. cognitum eē et tunc non admittit. et est rō: est enī quod ipsi imputet qui ante iudicium preparare debuit iustitiam et diligenter ingrē. C. Sed nunq̄ eadem distinctio adhibet in natis. dic aut sunt nata ex q̄bus competit ius agendi aut excipiendi. si excipiendi admittam. si agendi aut articulat de hoc actor aut reus. si reus dic vt p̄us. si actor aut libelluz potest iuscare ex cā de nouo orta. et sic dic vt p̄us. aut non: et tunc nō admittit probaf. §. hoc li. de re iudi. abbate sane. nec dalet si dicas valet ad agendum ergo ad excipiēdū. nam hic est figura dictionis. h̄ enī mutat q̄d in vbi. C. Secūdo casu dixit. B. cōpost. q̄ non v̄z admitti vt no. §. de elec. q̄d sic cui opinioni assentio in notis sed nō in natis. nam post p̄em porium iure dilatoriaq̄ vt est litis cōtestatio dilatoria orta post propōni potest vt. d. c. insinuāte. secus dico in his que nota sunt de nouo post p̄emptorium propter rōnes p̄ dictum Ber. allegatas et est rō diuersitatis articulans potuit sibi prouidere in notis post articulationem: sed non in nat] et ideo sibi iupatur. argumē. §. de re iudi. suborta. nec valet protestatio quo ad nota quia factum p̄emptorium protestationi obuiat q̄d est fortius vt no. in casu dec. §. de elec. vt cum vintōn. arg. ff. de mino. verum. §. si. et protestatio dicti casibus est magis voluntaria q̄d necessaria. predictis igitur modis generalia specialia nō comprehendunt. regulare tñ est q̄ genus spēm comprehēdit sicut totū partē. ff. e. semper specialia. et §. eo. in toto. et ē regulare q̄d tātū facit generale in omnibus quantum spāle in singulis. ff. de admi. tu. si duo .C. de prescr. xxx. xl. pl. an. omnes. et de quadriē. prescr. l. ii. et verbum generale gnāliter est intelligendum. ff. de leg. p̄estan. l. i. §. gnāliter. ff. de ser. ru. pre. si seruitus. xix. di. si ro mano. §. de p̄us. q̄ circa. q̄ aut gnāle spēm nō cōprehēndit. h̄ facit mā modus seu qualitas et alie circūstātie gnāles artantes vt per instantias supra positas probaf.

i **A iudicij** xij. ad intellectū hui⁹
 regule curiosus vide
 posset Thomam secundā secunde. q. lxiiij. p
 totum. et maxime articulo vlt. §. de eq̄ilitate
 in iudicio seruanda sive partes partes sint
 sive impares alleg. in autē. iusserandum q̄ presta. ab his. §.
 et econverso. et §. et primū ibi nequaquam subinclinat⁹ et c.
 et vt iudi. sine quo. suffra. §. deinde. et §. quod autem. et de ve
 fen. ci. §. iusserandum. cum enim iudices circa subiectos se
 habere debeant vt patres circa filios in a ureti. vt iudi. sine
 quoquo suffragio. §. eos. et iusserandum quod p̄sta. ab his
 §. deuotos. paterna vō potestas non atrocitate: sed pietate
 mouet et pro liberis p̄filiū capit. ff. ad. l. iul. de pari. l. diu⁹
 et de adul. l. nec i ea. §. pe. p̄cludit iudices et platos circa s̄b
 ditos pios ee obē et int̄ eos in iudicio eq̄ilitatē fuaſ. nā ieq̄
 litatē et i exiudicilib⁹ et i arbitrijs iura p̄probāt. ff. §. arb. l. si

de meis circa pn. z. l. pedius. §. in seruū. z. l. si cu dies. §. pe.
 ff. de vul. et pu. sub. iā h̄ iure. z. l. lutiū. C. b̄ resci. vē. l. ratas
 de testa. mil. l. in testō. de ipu. et ali. sub. l. b̄ editatē. z. l. q̄uis.
 C. Prima glo. ponit exempla. scđo significat in p̄trariū q̄tuor canones q̄tuor decretaleo et duas leges soluit et dat qn q̄ similia. tertio ponit q̄tuor duobus q̄bus oř iudicū. in fi
 ne notat et instruit. C. In. j. glo. ibi. §. si arbiter statuit locuz
 in quo altera pars nō pōt honeste venire nō artat et eū qui
 venire poterat. absurdia enī eēt ineq̄ilitas illa q̄ sola vna par
 tum ligaret et ibi aut facta. v. persona ibi in eodē genere de
 licet aliter punis seruus q̄d liber. Itē alr q̄d sit in parētem v̄l
 patronū q̄d q̄ in extraneū et ibi in sacris. iiij. et vide. j. eo. nō l̄z
 in. j. glo. ibi in sacrie. z. l. vnicuiq̄. li. xij. vii. et p̄ivilegiū vni⁹
 litigantū transit ad alterū. C. de fruc. et lit. exp̄. l. fin. signa
 ad hoc p̄zium isti. de iur. na. §. sed q̄d principi. vbi de hoc. et
 h̄ per §. cui nō placēt solutione ille quarū p̄zia distiguit.
 aut p̄ivilegium def̄ ad litis executionē et tūc aduersario p
 dest. aut ad decisionem et tūc secus quā ip̄obat p. l. C. si ad
 uer. trā. l. i. z. ij. C. de reputa. q̄ fi. l. vni. secūda distinguit an
 proprio motu p̄cessum fuerit et tūc non prodest aduersario
 an ad petitionē et tūc p̄dest quā etiā ip̄obat p. p̄. l. fin. de
 fruc. et li. ex. distinguit ergo sic. aut p̄ivilegiū cōtinet ius ini
 quum q̄ p̄cessum in alterius lesioē et tunc distinguit q̄ si ad
 petitionē vti d̄ ipetrans eodez iure facit. §. de mu. pe. c. ii. si
 sine postulatione nō cogit. ff. q̄d q̄s iur. in pn. l. i. z. ii. si vō
 non continet ius iniquū sed fauore illius cui cōcedis et ali
 quā iuris cōis relaxationē sive proprio motu sive ad petitō
 nē sit cōcessum. p̄dest solum ipetranti et non alteri eū nō cō
 tingēti vt in. §. sed q̄d p̄ncipi. p̄dest etiā litigāti cu illo vt vi
 tetur ineq̄ilitas et q̄d videt eū p̄tingere et sic loqtur lex v̄l
 tima. C. de fruc. cū concor. et ibi. c. pe. in fi. J. o. mo. ponit. xv.
 significationes sup Rubrica de iudicijs q̄s dat p̄ hos v̄sus
 Actio lis auto. forus arbiter v̄lita velle. Q. uestio disce
 sen. istā. discussio posse. Pernicies pena p̄cessus iudicialeo
 Actio. §. de pba. ex l̄s. ff. de iudi. in tribus insti. q. nō est p.
 fa. te. §. p̄terea. L. is. ff. de pecul. q̄d debet ad trebel. l. j. i. r. n.
 Auctoritas. §. de iudi. decernimus. lxiiij. di. c. i. Forus de iu
 di. quāto. Arbiter. i. j. q. vj. a iudicibus. ff. q̄ satista. cog. ab ar
 bitro. §. eo. li. de offi. dele. ab arbitris. si enī arbiter est iudex
 ergo arbitrium iudicium. Ultia velle vt h̄ in glo. et C. d. sa.
 san. ec. l. habeat. Q. d. C. de or. iudi. l. q̄onem. Discretio vt in
 glo. et ff. de iudi. cū pretor. et de prebē. graue. xxii. q. iiiij. ori
 go. Snia. lxi. distin. neophitus de re iudi. in causis de app. si
 duobus. §. de prescr. c. fi. ff. de le. iii. q̄ cōcubinā. §. si heres
 et ecclesiastici. xviii. aī iudicij iustitia tibi para. Instatia. C.
 de iudi. properādum. §. de iudi. c. pe. discussio. §. de ver. sig.
 fortius in pn. posse. ff. de iudi. iudicij soluit id est p̄tā iudi
 candi pernicies. j. ad corintb. xi. ibi q̄ māducat et bibit iudi
 gne iudicij. i. p̄niciem sibi manducat et bibit. glo. dicit con
 demnationē pena. l. di. et purgabit in pn. in J. o. v. c. quimale
 egerunt in resurrectionē iudicij. in pene eterne p̄cessus iu
 dicialeo. §. eo. li. de iudi. c. i. de excep. pia. archi. de h̄ aliquid
 tractauit. §. eo. ti. de rescr. statutū. §. insuper. dicit q̄ q̄iq̄
 ponitur pro tēpore. lv. di. precepta pro deliberatione v̄l ex
 minatione. lxi. di. c. i. in fi. xlviij. di. de petro in fi.

b **E regula** facit ad questionē d̄ acto
 re et reo p̄ivilegiatis d̄ cer
 to iudice quā omitto q̄ illā posui. §. eo. li. de p̄
 uile. c. i. §. et idipsum. sed prosequar questionem
 fratris Alberti quā sic proponebat. ecclesie collegiate cō
 cessit papa p̄ivilegium q̄ prescriptio minor cētenaria in suis
 bonis vel iuribus non currat contra eam: agit prelatus con
 tra caplū vel contra quoz̄ bona sunt discreta sup re aīs
 prescriptibili querebat an alter contra alterū illo p̄ivilegio
 possit vti. hanc autem abbreviabo. C. Ad affirmatiā qnq̄
 ad negatiā quatuor allegando. tertio ponit solutio et
 pro cōtrariorū solutione distinctio. C. Ad primū q̄ pos
 sit inducebat q̄ appellatione ecclesie episcopus et capitulū
 continentur de ver. sig. cuz clerici de testa. registi. nec mirū

qui ad corpus constitutum necessario sunt caput et membra quae
hic occurunt de his quae sunt. facit. xii. di. c. i. xlvi. di. cu
beatus de prescripsione. cu non licet. si ergo plato vel capitulo datu
intelligitur. videamus quae quo datu sit et utrumque contra oem an
tiquum statum iure coi pugnatio vel alio in ecclesia laudabilis
obseruatim immutare volentem. et hoc facit pugnabat. ergo con
tra illud competit. ad pugnandum inducit. xxv. q. i. p. totum. et q. iii. si
ea. et c. seruatio. et c. institutio. p. quae pugnatur de quod id facit
et ex ecclesia est. videtur intra. xciiij. di. si inimicus. ergo statim
pro statu antiquo vietetur pugnatio et pugnabat sicut ex eis
est. Secundum probatur sic. put se habere singulares ecclesie ad
volumen cuius sunt membra ita membra singularia ecclesie ad ipsas
ecclesiam facit. i. q. i. multi. vii. q. i. nouatianus. xxiiij. q. i. log
atur. sed pugnatio vobis ecclesie concessio una ecclesie vobis et ali
am. nam pugnatum est prescriptione. x. xx. vel. xxx. annoz da
tum est ecclesie de. xl. annis. xvi. q. i. quas actiones. et q. iii.
neque decenni de prescripsione quarta. et illo vobis ecclesie con
tra ecclesiam ut ibi. xvi. q. iii. volumus. Id est pugnatio de re
sti. in iteg. iure minoris datum est ecclesie quo tamen una contra
aliam vobis de resti. in iteg. auditio. sic ergo unum membra ee
clesie contra aliud vobis pugnatio de quo loquitur. est sile de pri
uilegio velleyani dato mulieribus fidei subiectis quo in una
contra aliam vobis. C. ad velle. si sine. Id est in macedoniano
quo unus filius sua. unus contra alium. ff. ad maced. si filii. Id est
etiam in pugnatio religiosorum de non soluedis decimis. s. d. de
ci. ex parte. xvi. q. i. nec obstat si dicatur talia pugnatio non da
ta collegio qua pugnatum clericorum quo ad foro datum est col
legio clericali de fo. compe. si diligenter. et tamen contra clericum vobis
clericus illo eo. ti. c. i. xi. q. i. inolita. sic et in proposito cu qui
libet de ecclesia participet pugnatio. s. eo. li. de pugn. p. exce
ptione dicam in rebus ecclesie quemlibet de ecclesia illa vobis posse. C. Tertio spaliter de pugnatio sic probatur. si minor
mutuat filiofam. bene vobis pugnatio minoris etatis contra
pugnatum macedonianum. ff. de mino. vobis in fi. et l. se. sic et hoc
maxime quae contra quem pugnabit certat de damno vitando et
alter de lucro captando quo non est par ratio. C. de pugn. l. fin. et
facit. xii. q. iii. quicunque. C. Quarto sic. quod enim est duobus
proficit unus contra alterum. unus contra tutorum duorum pupillorum agit
pro uno contra reliquum. ff. de auct. tu. accipientis. sic dicamus
de isto pugnatio. C. Quinto cu prescriptio sit contra nalem
equitatem sicut quam quae cu aliena iactura locupletari non debet
eo. ti. locupletari. si ergo unus contra aliud pugnatio vobis pos
sit impedire locupletatio predicta et sic benignior est talis in
terpretatio maxime quae res ad suam nam facile revertit quod olim
omnes ecclesie gaudebat pugnatio centenaria pugnatio. C.
de sa. san. ec. et iter diuinum. facit. xxv. di. ab exordio. ff. s. pac.
si unus. s. q. si non totum. Ex his excludit quod alter contra alterum
pugnatio se defendit. C. In pugnatio pugnatio quod est lex
privata contra ius coenit plus credit quod verba sonant et restri
git ad eos quibus et contra quos et ad ea super quibus est concessus
habet per ordinem. vii. q. i. petisti de pugn. sane. de ver. si.
ex parte. de deci. ex parte. pp. id iubef videri et seruari pugna
tio tenor est pugnatio. porro. sed ex tenore pugnatio quod potest the
ma pugnatio tunc illud competitere cu contra ipsam minor pugnatio al
legatur sed in terminis quoniam non allegatur contra ecclesiam. cum
enim in iure indefinita equipollat vobis de quo. s. de elect. et
circa. erit idem dicere contra ecclesiam; et contra totam ecclesiam
solus autem prelates vel solum capitulum non faciunt illam totam
sed eius parte tamen de his quae sunt prelates. nouit ergo allegatio p
scriptionis quam facit alter contra alterum non est contra totam
ecclesiam sed est membra contra membrum ad quem casum non vide
tur pugnatio pugnare. C. Secundo sic. cu ius corporis non
sit singularium de corpore. xii. q. ii. q. manumittit. et q. i. s. si
ergo. ff. de re. di. in tamen pugnatum datum ecclesie non est da
tum singularibus. singulares autem sunt platus et capitulum cum
divisum de illis loquitur. ergo pugnatio ecclesie quasi sibi non
dato alter solus maxime contra alterum vobis non poterit facit. s.
eo. li. de pugn. mandatum. alio est sequebitur quod quod ut singularium de
corpore participare debet pugnatio ledere ex illo quod est absurdum
ut eo. ti. qd ob gram cu pugn. Cum enim ut dixi in pugn.

pio pugnatio prelates et capitulum censeatur ecclesia cui
privilegium datum est si contra ipsum alterum admittat contra ec
clesiam inducat. ergo ecclesia sibi ipsi erit contra inducendo
illud pro se et contra se. et sic dissidendo nulli convenit. xxiiij. q.
vij. qd autem de pe. di. i. s. pro his potestabut de ap. sollicitu
dine. melius est ergo ut canit. dicit neutrum de suis iuvandi quod
alterum ledit. xxiiij. q. v. denique. facit de sepulchro. c. j. qd igitur conmu
ne est neutri pugnatio vel noceat. xxiiij. q. i. qm vetus. ff. de in ius
vo. cois. ff. de rap. vir. illud. et facit quod non de postul. c. vlt. nec
exigat huius corporis alter contra alterum quod contra senilitate
xxii. q. v. nihil iniquius. C. Tertio quod pugnatio contra pri
uilegiatum privilegio non vobis inducit pli ex quod non de pro
ba. in pugnatio in glo. ingressus in pugn. et quod non eo. ti. qd potest in fine
glo. et dec. cum dilectus de ordine. cog. v. nos autem ex quibus pa
tet privilegium euangelicum de substitione vel dotis vel spoliatio
nis cessare contra alium quod parere cam fouet. C. Quarto indu
citur quod in omni scriptura ad intentionem scribentis est recur
rendus de rescripto. super Irenaeus. de arbitrio. exposita. de pugn. c. fin.
intentio vero pape in hoc casu est quod per minorum prescriptio
nem centenaria ecclesia non cadit a iure suo: sed quoniam vincit
vel succumbat ex litigantibus ecclesie nil desperit. ergo
privilegio non est locus: quia non est iste casus cui vobis pugnare
potest. faciant silvia que non. s. de his que sunt a predicto
apostolica in glo. ideo. et vide quod dixi de pugn. ex litteris super
ver. ingressus post principium ex quibus excludit alterum contra alte
rum pugnatio vobis posse. C. Solvendo dicit platus contra
capitulum vel contra illo pugnatio vobis non posse. sed eius vobis et
contra omnem qui rem ecclesie ab ipsius dñio auocaret. di
cit autem quod universalium pugnatorum quodam respiciunt fau
orem personarum datum certis causis et in certis articulis. tale
dicit pugnatio minorum et ecclesiarum in resti. in iteg. ff. de
mino. l. i. per totum. et mulierum in velleyano et filiorum fami
lii macedoniano: que proprie non possunt dici data vniuers
itatii vel corporis sed sunt vniuersalitatem et istis vobis unus ta
lis contra aliud taliter ut dixi in secundo arguento pugnatio pugnatio. alio
dat corporis vel vniuersitati fauore tam vniuersitatis quod singu
larii. et isto potest vobis ad sui defensionem tam vniuersitatis quod sin
gularum ipsius pugnatio est et alios singulares ipsius corporis
ut etiam ibi dixi in fi. de pugnatio fori clericorum. aliud est quod da
tur vniuersitati vel corpori ipsius fauore non pugnatio vel singula
rii pugnatio et hoc vobis vniuersitas vel aliis pro ipso ne ipsius
ius pereat aliter illi pugnatio non est vobis ut dixi in fi. secunde
partis. et per hoc contraria sint soluta. et vide quod dixi in que
stione super regula pugnatio in pugn. solutione.

M malis lxix. fideli. multas signifi
cationes fidei vide o
sum. tri. sup. Ricardus expedit fuit utilitate nec
licet fuit egitate: nec decet fuit honestate et
de his oib. s. de voto. magne post prin.

C. Progl. p. ex epis. et mā remittit et di
stinguit malum. pmissum a male. pmissum.

C. In gl. i. in fi. idem Ricardus. q. dic malum. pmissum ipso ure vitari. ff.
de pac. iurisgente. s. et gnatiliter. et de v. ob. l. gnatiliter. et l. ve
luti. et l. stipulatio. s. mō. et l. si plagi. et l. si stipuler. insti. de
inutis. sti. s. qd turpi. sed male. pmissum puta p. dolu vel metu
vitiani iterum ope exceptio. C. de iuti. stip. l. dolo. ff. de v.
ob. si quae cu alio. et nihil iterum actionem non haberi vel haberis
per exceptionem elidet. dam. ff. eodē. ti. l. nihil.

b **Egregula** inducit ad quoniam disputa
cesenatē qua querebat an scolaris qui invocauit credi
tori non exire districtū bonorum. an solutiones sine
ipsius licetia. filius fam. ex iusta causa revocatus a pugnante vel cleri
cus beneficiatus revocatus ab epo ad residentiam vel simpliciter
sit pugnatio quae non obtenta licetia creditoris licet perita an so
lutione repatriavit. C. Pro scholare inducit sexta. et ipsius
alia sex. tertio de questione elicuntur tres casus non dubius et
dubius solvit distinguendo et sic contrarijs respondet.

C. Ad primū

CAd primum qd non incurrit perjurium inducet sex vinculi prioritate ipsius majoritatē subintellectā quadruplicem citatem superioris auctoritatē iuratis qualitatē & reverentialē possibilitatem. de pmo p3 qd iste prius obligatus erat obediē p3 & epo. sed oī scōa oblo intelligit fieri sine pio dicio pōris. e. ti. qd pōr cōcōr. pbatur idē de fo. compē. cpe. de rescrīp. cū ptingat. s. e. li. eo. ti. tibi. q. t. c. duobus b̄ iu repa. postula stide deci. ex multiplici. de sen. excō. si vē & optime de iureiurā tua. t. c. veniēs. t. c. itellecto. t. c. ea te. que etiam in iuramētio loq̄itur. & vide qd de bñficiato duarū ecclesiaz aduocato & vasallo no. de postul. in. c. vlt. in. v1. gl. & qd super ea scripti & dīx h̄ti. in regula tractus in prima qōne qd ppter breuitatē expmē omitto. facit qd scripti post Jno. de preben. cū iam dudū. post p̄n. magne glo. de clero. co. bñfice duo bñficia diuersorū epox qui plus teneat obediē p̄io. & vide qd no. Hosti. de h̄ in summa de maio. & obed. h̄. & ad qd obediēs. v. qd si duo. ex qd p̄clūdīs qd ex qd tenebas plus obediē p̄i v1 epo qbus p̄us erat astricto faciendo qd de iure debuit no. peccauit. xxij. q. iiiij. q. peccat. & sic no. est perjurus. **C** De scōo. s. de maioritate p̄stat qd in duobus qui bus quis est obligatus p̄cipiētibz p̄traria obediēdū est mator. viii. di. q. p̄tra mores. xi. q. iiiij. qui refistit. xxij. q. i. qd cul patetur. facit de maio. & obe. per tuas. s. eo. li. de p̄bē. si a sede & cle. vt lit. p̄. c. j. v. neutro. sed h̄ habem. creditorē cui iuravit studēs no. exire districtū. ex altera parte est vinculū nāle quo qd teneat obediē p̄f. i. di. ius nāle. xxij. q. v. est ordo & diuinū p̄ceptū. Exo. xx. honora p̄f. z. facit. xxij. q. iiiij. duo ista. & qd no. xi. q. iiiij. quā multos in glo. sed nūqd i. f. & xx. di. c. j. v. iuris cōis quo teneat epo de maio. & obe. si qd vene rit. de offi. or. p̄querente. qd qd per iuramētū. xxij. di. quāq̄. de ver. sig. cū clericī. isti aut duo epo & p̄f sunt quo ad debitorē maiores credito re ergo eoz cuiq̄ debuit obediē & sic no. fuit perjurus. **C** De tertio sic ostēditur in oī obſone etiā iuramētio firmata subintelligunt ista quatuor facultas rei p̄ seueratia verisimilitudo & cogitātū. de pmo p3 de iureiurā. breui. t. c. querelam. facit eo. ti. quā admodū. xxij. q. v. d̄ for ma. t. q. ii. facit. sed h̄ est difficultas pp̄ inobedientiam epo vel p̄f is ergo t̄c. de scōo p3 qd res no. p̄seuerauit in p̄ statu pp̄ter supueniēs mādatum p̄trium & sic ad illud iuramētū no. teneat. xxij. q. ii. ne qd. facit de h̄. c. f. xv. q. vij. nos sanctorum. & sepe supueniēs cā licere facit al's illicitum de excep. pastoralis. s. eo. li. de elec. vt circa. t. c. nulli. de p̄cur. c. i. ter. tūm ēt p3 p̄ dec. cū iuramētio de homici. est eni verisile qd h̄ iurando no. intellecerit. s. qd per id fieri pōt inobedieno epo vel p̄f & iuramēta debent intelligi s̄m intentionē iurantio. xxij. q. v. humane de iureiur. veniēs ergo debuit epo vel p̄f obediē & sic obediendo no. fuit perjurus. **C** De q̄rto. pba tur de iureiur. c. pe. qd iuramētū no. extēdīs ad ea de qd co. gitatum no. fuit. iste vō nec cogitauit nec cogitare obvuit ve nire p̄tra canonicas sanctiones de iureiurā. ad nostrā. iij. ergo t̄c. de supioris auctoritate certum est qd in iuramentis in telligis excepta. xxij. q. ii. beatuo. de iureiurā. veniētes de re scrip. p̄stitutus de dona. iter dilectos. facit qd de pacto dic. viij. q. i. que p̄tra mores. de voto. xxvij. q. i. s. cum ergo. vnde accusat etiam ab eo ad quod qd de iure teneat puta ad residēdū in ecclesia. viij. q. i. puenit. t. c. si qd in clero. s. cle ri. no. resi. ex p̄te. s. eo. li. de elec. l̄z canon. nā tāl̄t ēt iuramen to astrictus ad id licite abest in seruicio epo de cle. no. resi. de cetero. t. c. ad audientiam. & ex hoc p̄cedit qd iurano alicui obediē non astringitur p̄ id p̄tra superiore vt no. xxij. q. v. de forma. & de iureiuran. petitio. Itē cum p̄ceptum inducat necessitatē. xxij. q. i. qd p̄cipit & necessitas excusat a per iurio de iureiurā. querelaz. ergo excusatō est iste scholaris a perjurio cum p̄ceptum iudicis excusat a pena h̄. e. ti. qd quis cum p̄cordan. Itē cū iuramētū solū astringat ad pos sibilita & honesta. s. eo. li. de iureiuran. c. i. & in honestum essz epo v̄l. p̄f no. obediē. ergo ad id non astringit cum no. vin culet ad iniqtatem de iureiuran. quanto. nec liget in altero p̄iudicium. e. ti. cum contingat. confundit ergo ecclesiasti cus ordo si sua cuiq̄ epo iurisdictio non seruat. xi. q. i. perue

nit. facit bñ ad q̄stionem qd de illo qui iurauit no. exire do mū vel locum infra certum tēpus no. Guīl. in spe. de cito. s. i. in f. **C** Ad qntum. s. qualitatē iurantio adducitur qd no. Guīl. in Spe. de renūc. & cō. s. i. ver. itez est bñficiū. pbino tali pacta scholaribus no. tenere. alle. C. de patri. qui fi. dī. l. i. facit. s. de pig. c. i. qd teneat ergo iuramētū accesso rium de fo. compē. si diligenti. & sic per istā regulā & p̄ regu lam non est. e. ti. transgressio non inducit piuriuz cū p̄missio fuerit p̄tra hoīs libertatē. Itē clericus sine licentia epo vel filius familias sine licētia p̄tis votum peregrinationis non adimplēt. p̄mū p3 de p̄se. di. v. non oī. de secūdo. xxij. q. iiiij. trib. t. q. v. pueri. & vide qd post Jno. & Hosti. scripti de voto scripture in gl. ma. v. qd de pubere. q. tenēt votu filius familias etiā puberis p̄ter votum religionis pendē ex potestate p̄fis. & facit qd de uxore df. xxij. q. v. noluit. t. c. mani festum. epo ergo v̄l p̄f ex iusta cā reuocati necesse h̄uit stu deno iste parē ergo no. est piurus. **C** Ad sextū qd de reue ntialī possibilatē dīx iducebat qd iste fecit qd potuit p̄tēdo licētia a creditore & sibi in iuramēto reuerētia adhibēdo sibi ergo no. iputef. s. eo. cū non stat. sunt enī casus in qbus sufficit licētiam p̄tēl̄z non obtineat de regula. l̄z. & in clemē. de fo. cōpet. c. vii. s. volumus de sepul. dudū. v. si vō de appel. q̄uis. sic & h̄ sufficiat petere l̄z no. exhibeat. **C** In p̄trium qd sit perjurus inducebat alia sex. s. i. iuramētū in se licitum debitū comitibus sociatum dispētationis non suscepitū a mādante no. p̄cogitatū in sui forma p̄uz i trā gressione volūtariū. De p̄mo l̄z diuerso modis sumat piuriū vt no. xxij. q. ii. in summa de iureiur. tua. p̄pē t̄n piurus est transgressor liciti iuramenti. xxij. q. i. c. i. & q. iiiij. inocēs de iureiurā. qrelam. t. c. cū p̄tingat. qd aut istud fuerit licitum probat iura p̄mittentia obsides dari de iureiur. ex rescripto de arbi. exposita. xxij. q. viij. vt p̄dē. que intelligunt de iurā tibus stare certo loco donec solutū fuerit debitu vt no. In nocē. & Host. in. c. p̄. an rescripto. cū ergo talia iuramenta sint licita fac de fideiul. puenit in f. & seruari possint sine sa lutio interitu. ergo seruanda sunt. s. de iureiurā. si vō. s. e. li. de pac. c. ii. nec excusat epo vel p̄f auctoritas. xxij. q. v. qd cō pulsus & duobus capitulis sequētibus. nec enī excusat i de lictis supioris auctoritas. xxij. q. i. quicūqz. xij. q. iiiij. no. semper. t. c. sequenti. xvij. q. i. in canonibus t. q. viij. d̄cimas. xv. q. i. omne quod. xxvij. q. ii. nullus. & spāliter de patre. facit qd not. xxij. q. v. de forma. ergo si fuerit licitum & seruari potest sine peccato nec excusat superioris auctoritas transgrediē tem. ergo iste perjurus. **C** De secundo sc̄z qd iuramentum secum habuerit debitos comites. s. veritatem iudicium & iustitiam que tria requiruntur in eo. xxij. q. i. & iurabunt. t. q. ii. animaduertendum de iureiuran. & si christus de primo. s. de veritate satis pater quo ad iuramentum assertorum. sed quia de p̄missorio loquimur illud debet habere veritatē in animo iurantio sc̄z verisicut qd iurat al's quo ad ipsum ipso instanti esset perjurium. xxij. q. i. c. i. Item debet habere iudicium id est discretionem & deliberationem. & tale fuit illud cum forte propter necessitates studij aliter non posset sibi subuenire nisi se taliter obligasset qd se p̄missione experie tia docuit. & episcopus vel pater dando licentiam eundi ad studium videtur concessisse quod omnia possit ad studium necessaria de offi. delega. p̄tere. faciunt no. xiij. q. i. no. dis cati. iij. q. viij. cum pastoralis. de accu. ex parte in glo. iij. **C** De tertio comite. s. iustitia dīx supra. p̄fia p̄e p̄ decr. ex rescripto de iureiuran. ex qbus cōcludīs qd fuit de iure dījno & positivo seruandū. **C** Ad tertiu p̄ncipale facile pue nitur cum in dubium reducamus an papa dispensare possit in iuramētū licito de quo disputat. xv. q. vij. auctoritatem. d̄ iureiur. q̄rto. & vide qd no. in spe. de leg. s. nunc tractemus. ver. sed si legatus. de episcopo ergo vel patre indubitatum quod non possunt. qd graue autem sit crūmen perjurij patet. xxij. q. v. ille qui. Conclusio ad propositum patet. **C** Ad quartum sc̄z qd mandans non precogitauit eu obli gatū p̄ iuramētū & etiam si absoluere vel dispensare potuisse non tamē id intēdebat ex quo id ignorabat vel quod id

nō expressit. et ideo ad illud seruandū teneat. inducis qz ex-
pressis nō obstante iuramēto de rescrip. p̄stitutus vbi de hoc.
ad idem de testi. p̄stitutus. i. de testi. co. c. f. s. eo. li. de electi.
vbi p̄iculū. v. et vos de sup. ne. p̄la. c. ij. de rebus ec. nō ali. c.
ij. immo nō sufficeret ep̄m scire nisi disp̄saret et se hoc velle
exprimeret de hoc de l̄cisma. c. f. s. cū papa dicat qz nō vult
aperire viā piurijs de iureiur. cū p̄tingat. nec dare s̄niam vē
niendi p̄tra iuramētu. e. ti. si vō. et c. mulier. multo minus b̄
d̄z velle ep̄s v̄l pater iuratis dato qz b̄ possent. C Ad qu-
tum venio de puritate iuramēti in quo nulla fuit p̄ditio et q-
fine p̄ditione p̄mittunt et c. xxij. q. vlt. c. vni. et ēt Hosti. ser-
uanda est fides. xxij. q. j. noli. xxij. q. iii. innocens. multo for-
tius b̄nfaciori v̄l creditori. peccatū ergo mortale qz com-
mittit in trāsgressionē fidei iurare pp timorē ep̄i v̄l patris
vel grauaminū qz per eos possent iferri cōmitti nō d̄z cū po-
tius qz debeat omne malū pati et c. xxij. q. iii. s̄c sanctius. et
q. v. ita ne de resti. spo. lf. as. et qz me. cā. lactio. de sen. ex. ing-
sitioni. C Ad sextum de ppā volūtate veniēdi certum est
qz iste voluit trāsgredi qz non ponimus attractionē vel coa-
ctionem absolutā. et dāro qz poneremus p̄ditionalē icludit
tñ voluntatē. xv. q. j. merito queritur. ergo est periurus. idu-
citur qz scripsi post Hosti. de cēsi. significauit super. ij. glo.
qz. s. iude. p̄cepit debitori qz iurauerat soluere ne soluat cre-
ditori ibi dicit iuramētu seruadū. Itē iste pplexus inf iura-
mētu et p̄xi preceptū ep̄i v̄l patris d̄z eligere minus maluz
qz est potius obedire deo qz ep̄o vel p̄fi. xij. di. c. j. et. ij. cuz
illio nō sit obedēdu p̄tra iuramētu prius licite factū de iu-
reiuā. c. veniēs. et si dubitaref an esset licitum auctoritas pa-
pe regrenda est de elec. venerabilē. qz dictum est de petitio-
ne licentie nō iuuat in iuramēto prestito homini. sed necesse
est illud impleri nec sufficit illud in melius cōmutari sicut in
iuramēto prestito deo de iureiuā. puenit. necesse est igil iu-
ramētu homini prestitu impleri vel ab ipso absolutionem
haberi qz eē non pōt de iureiuā. c. j. de cēsi. significauit de-
spon. p̄terera. ex his oībus p̄cluditur eum periurum.
C Soluē volēs meū morē allegans excludebat p̄mo tres
casus nō dubios. Primum est scholaris in fraudē credito-
ris procuravit vocationē sui quo casu piurus est de offi. del.
pastoralis in fi. et clemē. de pe. multoz. v. illis penā. et. l. ibi al-
legata. ff. si qz cautionibus. l. ij. in fi. Secūdus si potuit de-
bitum soluere et sic vtriqz parere tunc d̄f voluntarie p̄tra iu-
ramētu venisse et sic est piurus de iureiuā. qrelam. et vide
qz no. in dicta dec. pastoralis. q. vlti. in. j. gl. Tertiū qz ipē
scholaris p̄us p̄ iuramētu se obligauerat ep̄o vel p̄fi ad
redditum vel ad obedētiā. in duobus enī iuramētis licituz
p̄io prestitum p̄ferit scđo de iureiuā. veniēs. et. c. itellecto.
faciūt no. eo. ti. l. z. s. eo. li. et sic remanet dubiū qz studēs nō
astrictus patri nec ep̄o per iuramētu nō p̄curās et reno-
vationē suā nec soluere valēs repatriavit et tūc distiguit aut
de licētia ep̄i vel patris erat in studio aut sine licentia. p̄mo
casu si licentia fuit indeterminata nō astringens eū ad redi-
tū ea die nec excludēs potentiam faciēdi mutuū et p̄ studiū
necessitatibus illud p̄traxit artat illuz iuramētu cū ex datio-
ne licētic oīa videan̄ cōcessa sine qbus et c. vr dīx supra pte
scđa in scđo mēbro. v. item d̄z h̄re. valeat ergo indissolubilis
factuz de tali tacita licētia qz also sine licētia factū nō valuis-
set sic de pacto future successionis d̄f qz sit de volūtate eius
cuius erat hereditas. C. de pac. l. vlt. secūdo cāu sicut eū nō
obligatiū ep̄s poterat saltē ad residentiam reuocare b̄ cler.
nō res. ex parte cū. c. se. et p̄f etiam saltē ex iusta cā ut ponit
thema sic et obligatiū cū p̄fi vel ep̄o per iuramētu piudi-
care nō potuerit quare ad ipso mādatū repatriādo piuri-
um nō incurrit per prius allegata maxime que dixi in. v. ad
quintum cap̄m. qz compellus cum sequentibus loquunt de
bis qui ad preceptum dominorum iurant falsum. illi enim
non excusantur. qz dicitur qz in delictis nō excusat superio-
ris auctoritas verum est cum precipit superior illud quod est
delictum vel cū precipit qz ad suum non spectat officium vt
no. b̄ eo. ti. in regula qz qz. et b̄n facit qz no. xx. q. ij. in sumā
in fi. vbi no. filiū nō peccare obediēdo p̄fi cū canonis aucto-

ritate id fac. ad reliq̄ p̄zia sit sic distinguēdo r̄fsum.

Mobscuris **xxx.** Prima gl. dicit vñ sūpta et
ponit exēpla. scđo ponit p̄ambula regule
et ipsius rōnem. tertiu recitep̄ p̄trariū de
mediocritate sequēda remittit et solvit so-
lutiōi obijcit et r̄ndet et declarat. C In. j.
gl. ibi semp i obscuris segtut qz minimuz
est seqm̄ur. et ibi semp in stip̄lonib⁹ segtut et in ceteris cō-
tractibus seqm̄ur qz actū est. et si nō appetat qz ē actuz erit
consequēs ut id seqm̄ur qz in regione et in qua id actū est
frequēta. qd ergo si neqz regionis mos appeat qz varius
fuerit ad id qz minimū est redigēda est sumā: et ibi in obscu-
ris inspici solet qz verisimilius est aut qd plerūqz fieri solet
et ibi legato: boile legato debet nec optiuus nec pessimus et
ibi qz lancē. qz b̄z tres lances maximā minorē et minimā si le-
gat minorē illā mediā legasse v̄r. et ibi. s. si vō. et. s. se. legas
certū numerū seruoz illis nō specificatis mediocres legas-
se v̄r. et ibi fideiūsorē si fideiūsorē pro illo qz d̄z triticū sine ad-
fectione bonitatis quodlibet triticū dando liberatus sum.
C In. j. glo. ibi minimi: et si alicui lego quātam p̄tē b̄z vñ
heros et pres b̄dū sūt ineqles videor minimā legasse. e. ti.
si ita relictū. et. l. qz p̄cubinā. ff. cū ita b̄z By. et ibi nō pōt. idē
b̄ By. p̄ modū obiectio. et ibi tacite vide qz post By. di-
cā. j. eo. ispicimus in tex. et super fi. glo. et ibi vbi de hoc. et di-
stinctionem ibi positam plene prosequitur b̄ By. tractans
etiam plene quando in p̄tractibus et quando in delictis lo-
cum habeat hec regula et hoc vltimo prosequendo dicit qz
si incertum est delictum id est non constat illud esse commis-
sum locus est regule quia sequimur minimum. s. absoluēdo
ff. de pen. absentem. si vō certum est delictum sed qualitas
ignoratur ut quia vim fecit. sed nescitur an cum armis vel si
ne sequimur minimum. s. qz sine. j. eo. in pena cum p̄cordā. vbi
vero delictum et qualitas sunt certa: sed sc̄rtus animus de-
linquentis: sequimur non minimum sed quod durius est. s.
qz animū habuerit delinquēdi ex quo ad delinquēdum est
habilis et hoc inducit facti atrocitas. C. de sicca. l. j. de ini-
rijo. si non conuithj. vbi autem delictum et qualitas sunt cer-
ta sed persona incerta ut quia nullus deprehenditur fuisse
in actu delinquēdi sequimur minimum absoluendo ut pri-
us dixi per legem absentem. Si vero plures fuerint in actu
delinquēdi tamen ignoratur quis deliquerit tunc non seg-
m̄ur minimum qz omnes punimus. ff. ad. l. aqf. itez mella. s.
sed si plures. et no. ff. ad. l. corn. de sicca. super rubrica huivs
rō qz omnes appent esse culpabiles ex quo fuerint in actu
delinquēdi facit. xxij. q. vlti. c. vlt. et quod dixi de homici.
significasti. ij. super ver. in hoc dubio est etiam fm. Bynum
ratio publica que suader maleficia puniri contra tales qui
priaram defensionem pretendunt et sic publica preferenda
ff. pro socio. actione. s. labeone. et in auten. de non alie. s. ga-
vero. et ibi cum similibus. vide de censi. quanto in. ij. glo. et
de fi. presby. litteras in vlt. glo.

Ec regula bene istruit qz in obscu-
ris habet minimum sed oc-
currat quandoqz dubietas vbi nō est minimum
vt in qōne b̄ et Pādue disputata in qua dubita-
tur qz sit iudex delicti in diversis terminis p̄ponit et primo
sic. exemptus in loco exempto manēs piec̄ lapidē p̄ quem
percussit stante in loco nō exempto queritur an ordinario
loci an prelatus ipsius exempti huīus delicti sint iudices b̄
fuit qz dñi Egi. cremoni. sed quos p̄iūxit vterus b̄ p̄iūgat
calamus. Sc̄dum qz ipsius frater dominus Carlinus le-
gum doctor hodie in curia romana excellēs aduocatus dū
Pādue legeret qōne ampliavit ad iudicē p̄tractus sic di-
cens p̄mus exīg in paduano districtu iuxta fines ipsius ali-
quid cū scđo v̄l in scđm exītē in territorio teruisino egit pp
qz factus est reus queritur vbi rōne illius talis actus sorti-
tus sit forū. pro declaratione duo subdebat. s. reū dici et a re-
qz petitur

que petitur et a reatu sup quo ipetil de h. s. de. v. sig. forus.
ver. reus. vbi etiam dixi fm qd qd diversis modis sortit for
inter quos sunt hi duo cū zibis v'l delingitur in loco. s. de fo
ro cōpe. c. si. cū cōcor. ponit ergo terminos cū p̄m imisit in
secundum gladiū lāceā v'l sagittā v'l cū illo z̄xit pp qd dubi
tatur cū iudicis sortitus sit forū. b. ac ē multū abbrevia
bo mēte retēta. C. Et p remittā et ponā qd pro p̄ncipio p̄
imus allegat iungēs q̄tuor q̄ allegat secundus. scđo ponam
qd pro fine allegat primus et sex q̄ allegat scđus. tertio po
nā solonē q̄ de iudice delicti cōcordat. Itē solonē scđi d̄ iu
dice z̄ctus in fine ponit opinio. C. Ad vtrāq p̄tē inducū
tur glo. q̄ tractat de initio et fine spectādo et iura in eis idu
cta. s. s. de elec. dudū. i. in glo. ista tria et de cēsi. c. iij. in gl. iij.
cū suis remissi. Itē ea q̄ in qōne porozū. e. ti. q̄ prior. et in q̄.
quā posui sup regula factū legitime. sed sp̄litter p̄ p̄ncipio
allegat Egi. in maleficio volūtate spectarī nō exitū de sen
excō. cū volūtate. ff. de sicca. l. diuus. ex corde. n. pcedūt ad
ulteria fūta et hmōi. xv. q. vj. c. j. in fi. xxij. q. v. proposito. et
c. si eni. vii. Layn ex p̄ceptu homicidij priusq illud com
mitteret vt homicida dānatus est a deo. de pen. di. j. nunq d
Layn. et v̄ q̄ semp in homicidio volūtas exterius per ali
qd opus detecta incōtinēti facit q̄t homicidā. et idē i alios
casibus de qb̄ de pe. di. j. circa pn. in legibus canonizatiō.
Itē effectus plus p̄siderat q̄t effectus de biga. nup ad fi. b.
Egi. sed Carlinus copiosius allega. pbabat p̄ncipiū p̄side
rare cū dubitat cui d̄ plurib̄ actio def. ff. depo. l. j. s. si fuus
de. v. ob. si filius. Itē cū dubitat an def. ff. ad mace. si tū sciē
te de p̄sti. pecu. Itē v̄ba. s. pindē. v'l q̄ def. ff. depo. l. j. s. idēz
pomponius. et māda. si. pcurator. j. rñ. vel in q̄tū def. ff. d̄ ne
go. gest. p̄ponius in negocijs sic et in delictis vt sciat ipoꝝ
qualitas. ff. de fur. q̄ iniurie in pn. et q̄ pena debeat. ff. de pen.
l. j. de adult. qd ait lex. s. s. sic et in iudicis de fo. p̄petē. ppo
suisti cū cōcor. Inducebat fo q̄ cū p̄ncipiū sit cuiusq rei
potissima pars de orig. iur. l. j. et sic nobili suo fine: qd p̄z q̄
p̄ncipiū p̄tē sine fine et nō p̄vertit et b. ad sensum p̄cipit
ex duob̄ aut vnitatis potētius trahit ad se minus potēs. ff. de
au. et ar. le. et si nō sunt. s. pueniamus. de acqr. re. do. qcqd. s.
fi. ergo. z̄c. C. Tertio inducebat q̄n p̄ncipiū et finis b. diuer
sitatē loci habet pindē ac si in loco p̄ncipiū fūllz p̄fectū ad
ducif. ff. de re. di. insti. l. asse. et de p̄di. insti. l. institutio talis q̄
quid dicat vide in clemē. de. pcur. religiosus. in vlt. glo.
C. Quarto arguēdo de tpe ad locū sicut vno tpe inchoa
tum. et alio p̄fectū habet pro p̄fecto tpe inchoationis. ff. ad
lagl. huic scripture. s. si manumissus. et. l. ait lex. s. q̄ si mor
tisfer. et de dā. infec. dānū. s. sabini. sic quoq̄ ad calum dica
mus de loco. idē oñditur cū inchoatū reservat in euētū al
terius tēporis p̄firmādū. ff. de peri. et cōmo. rei v̄. l. necessa
rio. als̄ icipit q̄ si p̄dente. qui po. in pig. hab. qui balneū. j.
iij. et iii. rñ. et l. potior. de remi. qd d̄ de fideli. si a reo. s. sub
diversis. C. Ad z̄riū allegabat egī. effectū p̄ponderadū q̄
sunt in loco nō exēpto vel in territorio teruisino. de pe. dis.
s. hec aut v̄ba. de cle. nō resi. relati. et ibi p̄cor. in. iii. gl. Itē
in bono cōsiderat finis et p̄seuerantia q̄ nō qui icepit z̄c.
vij. q. j. suggestū. ergo a sili per cōtrariū debemus dicere in
malo vt. l. plus p̄sideremus finē sicut in cautio de stādo iu
ti voluntas nō sufficit de eo q̄ mit. c. j. cū p̄cor. facit. s. co. li. d̄
elec. perpetuo. vbi etiā cōsensus exp̄sse p̄stitus in scrutinio
nō inducit penā dec cū in cūctis nisi sequat electio induce
bat etiā qd scripsi post Elin. de imu. ec. c. vlti. de illo q̄ ex̄ ci
miterium manē trahit stāte intra et qd de vulnerato ex̄ ec
clesiam qui fugit Intra no. s. co. li. de imu. ec. c. vni. in. iii. glo.
qd etiā no. Hug. et Lau. de p̄se. di. j. ecclesijs p. l. huic scrip
ture. ff. ad. l. aql. inducebat vltimo. ff. de mino. l. iij. s. i. vbi si
minor iudicii inchoauit et maior factus sūnam z̄riam repoz
tauit nō restituitur et sic finem et effectum p̄deramus. Ad
primā tamen partem inducif ea. lex. s. scio fm egī. sed carli
nus inducebat q̄ tēpus sūne ponderamus in absoluēdo v'l
condēnando et non tēps litio p̄te. s. co. li. de re iud. abbate. s.
pono. vbi cōcor. qd quo intelligatur p̄z. e. c. s. ceteruz. sic er
go b. quo ad forum in tali certo delicto ponderadū est si

nis facit. vij. q. j. suggestum. C. si ser. expoz. ve. l. moneor. na
ad finē oia referunt. C. de na. li. nuper. ad fi. et inde dictū ei
exitus acta probat vt no. ff. de iure fis. nō intelligitur. s. qm̄ at
et alibi a casu describe diē. ff. de tesi. tu. l. iure nostro. s. si. ad
sili. si exheredatus. j. rñ. C. Scđo equipabat imperfectiōes
nullitati idest actui qui nullus est. ff. de iniustorup. et irri. l.
iij. insti. qui. mo. testa. ifr. s. ex eo. inde d̄: nil actus videri z̄c.
. C. ad sili. l. pe. in fi. in ius. vo. vt eant. l. fi. sicut ergo exactu
nullo nō so. tiref q̄s forum. ita nec ex imperfecto. C. Ter
tio q̄ tēpus inchoationis trahimus ad tēpus putrefactio
ni p̄z in macedonio. ff. ad macedo. l. filiussa s. fi. de verb.
ob. qdam cum filium. s. fi. de fidei. ss. si debitor. s. si filius. et
mā. si v̄o non remunerādi. s. filio. per quē paret p̄ctum ince
ptum per filiūfa. ex quo per numerationem p̄fectus fuit cu
eo facto sui iuris haberī perinde ac si fuisse etiā inchoatus
tpe numerationis. C. Quarto tenēdo qd dixi in p̄ma pte
de actu potētiori dicimus finem potētiorē ex quo habet
actus integritas et p̄fectio et esse rei sine quo ipm p̄ncipiu
nihil facit. ff. ad. l. fal. si is q̄ quadraginta. s. sed et si opus.
C. Quinto cōtra id quod p̄us v̄pi quattro arguendo de tē
pore ad locum inducit. ff. de dona. inter vi. et vpo. si eni. s. fi.
vbi valet donatio viri ad v̄xorem facta tempore prohibito
ex quo effectus cōfertur in tempus p̄missum. ad idē. ff. d̄ be
redi. insti. et in tēpus facit etiam. ff. de iudi. heres absens. s. fi
na. de actio. et ob. l. p̄traxisse. naz. p̄ferit h. p̄ncipiū ad fi. et sic
in sorriendo forum illius loci respectus habetur. C. Ultio
dicebat q̄ cum actus activorum sint in patiente fm ipm pa
tiēs oꝝ ponderari sed hic fuit fm themata in loconō exem
pto vel districtu teruisino ergo z̄c. p̄m probaf q̄ ad quali
tatem patiētis attēdamus q̄ surripiens rem sacram cōmit
tit sacrilegiū. surripiēs. p̄phanā cōmittit furtū. xvij. q. iiiij. q̄s
quis. et no. ff. ad. l. iul. pecu. l. diuus. ff. de fur. si falsus. s. qui
alienum. s. si quis sponte. Item ex varietate patiētis daf v̄l
negatur actio aque pluui arcē de. ff. de aq̄ plu. ar. l. j. s. apō
ladeonē. locū ergo v̄bi erat patiēs in hoc ponderare debe
mus. So. cū querimus de delicto ambo concordat ne male
ficia remaneat ipūta vtrūq; cē iudicē. l. p̄latū exēpti v'l pa
duanū respectu p̄ncipiij. et q̄ sub eo p̄fecit delictū q̄ ad se. ad
qd allegat de p̄lump. c. j. ibi q̄mitrat. et qd ibi not. in glo. j. et
ordinariū loci v'l teruisinū respectu finis et effectū. et sic p̄ce
dunq̄ q̄ pro q̄libet p̄tū sunt iducta. si p̄ vñū delictū plures
personas tāgens vñicuiq̄ isolidū attribuiſ. ff. ad. l. aql. ita
vulneratus. s. fi. et de fur. l. vulgaris. s. si duo. sic vñū dlicū
plura territoria tāgēs cuiq̄ territorio attribuaſ isolidū idu
citur. C. vbi de cri. agi oꝝ p. l. j. put ibi exponit gl. sic ēt isol
dum ecclesiasticus et secularis sunt iudices miserabilis per
sonae vt no. lxxvij. dist. c. i. z. xij. q. j. c. j. sic due potestates sunt
in eodem officio. C. de offi. prefec. vr. l. j. facit. s. de offi. lega.
c. i. de presump. litteras cum concordan. l. glo. Sic et veit
buluz ibi duo edificia tanguntur vtrūq; cōfertur isolidū
ff. cōmuni dividun. arbor. s. vestibulo. nō tamē intelligas
vnumquēq̄ penam insolidū imponere posse sed reo per
alterum punito precludit alteri potestas puniendus q̄t nō
iudicabit deus bis. lxxxi. di. presbyter. xij. q. vlt. c. xl. ad idē
de of. le. l. de accu. de bis. ff. nau. cau. sta. l. l. dicebat tñ egī.
q̄ si cōparatōe fieri oportet p̄ferret p̄mū cū statī iacēdo
ex iordinato affectu deliqrit nec p̄t negari q̄t p̄niendus
esset iactus ille dato q̄t non percussisset facit qd dicam sup
regula in penis et percussio secura non est per se delictuſ als̄
essent duo delicta: sed effectus p̄cedentis delicti deriuati
a precedenti causa alle. ff. ar. fur. cel. si plures. s. fi. cōcor. C. y.
post. C. vbi de pol. agi oꝝ. l. vni. In z̄ctu aut et eius fo
ro dicebat dñs Carlinus ponderadū p̄luminationē cōtra
ctus vt si vñū dicit. p̄mittio decē. et alter r̄fidit. p̄mitto v'l vñū
dicit vēdo et tales tibi p̄ decē. alter r̄fidit emo vbi erat ille:
p̄tractū sic in istā p̄ficiē ibi forū sortitus erit vterq;. non
eni sicut in delictio res iechoata p̄ seipsum subsistit. cū nulli
effectus esset interrogatio sine responsione secura. ff. de ver.
obliga. l. j. qui cuz p̄ns. p̄deref ergo locus vbi perfectio
nem et cē recipit inducit. ff. de aucij. tuto. obligari. s. tuto. et

glo.ibi quid si paro. et. si predicta intelligit vera nisi eent persone que rone contractus non sortirent foru. de hoc ff. de iudi. heres. s. i. vel nisi fuisse actum de solutione facienda in altero pdictor loco v'l in loco tertio. ff. de ac. et ob. ptractis se. nam illo loco ptractisse videntur ut ibi. preter casus autem illos simpli contrabendo l3 ibi solvere. pmittat sortitur ibi forum vbi pfectus est ptractus l3 qd contra qd ipse improbat qd sim id viator in quo spale est qd non sortit contrahedo si promitteret ibi solue non posset ibi coveniri qd eet absurdum. dicit autem qd sim pdicta allegationu solutio opportuna non est. Et sciendum qd Fraciscus scellei. in dec. h. de fo. copet. in. q. illa qua de delicto queris tenuit qd vtriusq; loci iudices debeant covenire allegabat de rescrip. pastoralis de sen. exc. cu illo. et dixi de h. & eo. li. de puse. c. j. post pn.

A pari delicto lxx. Jo. mo. in decre. s. c. li. de testi. c. i. dixit regulu locu habeb in his q in se sunt turpia vt occidere furari. vbi vo factu in se non est turpe. sed qualitas rei adiecte vel psonarum facit illud turpe tunc non est melior peditio possidentis qd dicit pbari d symo. venies. et ro reddif. ff. de codi. sine ca. l. auunculo. j. t. ii. r. n. Et h. dicit qd allegatio ibi posita facit pro regula l3 decisiio videat facere ptra que plus respexit factu qd qlitatem ne ageret esset in dano. loquuntur lex de pecunia data noie votis p nepte auunculo qd pmittit repeti qsi ex nulla ca data. dare ergo non est prohibiti etiam in spualib: sed adiectio facit illud turpe qn. s. da ex pacto v'l taxatiore qd h. vni pacti. et i. repe titur facit. s. de magis. c. i. et vide qd no. de symo. de hoc.

C Prima glo. dicit vni in viro que mero sit lupta. et vtriusq; mero ponit exempla et obiicit ad vnu exemplu et soluit scbo notat signat ptrarium et ibi remittit. C In glosa. j. ibi cu par delictu sequit est duoru semp oneraf petitor et melior habeb possessoris ca sicut fit cu de dolo excipit petitoris. neq; eni da talis replicatio petitoris aut si rei quoq; i ea re dolo actu sit illi debet pmitti pena petere qui in illa non inclit et ibi in parca sequit possessor potior haberet debet h. qd in vniuersum ius succedunt heredis loco habent. C In gl. j. ibi si seru stichu. als incipit si stichu seru. et ibi plequit h. ponit exemplu p. l. ff. de publi. si autem. s. si duobus. vbi melior est peditio possidentis cu duo emerut a diversis non dominis. Itē p. l. si debitor. ff. de pigno. vbi melior est peditio possidentis qd nescit cui res primo fuerit obligata et in fi. dicebat h. h. cuius vba scriptor ponet ad l. f. am qd qd h. regula h. multa ptraria ad ipoy pcor. sic erat distinguendum aut p punitio dolu vel culpa agit crialis aut civilis. et si criminaliter aut e idem delictu accusatoris et accusati aut diversum si idem repellit accusator qd nil dolosus doloso. C. b. li. ca. l. si filiu. de testi. qm. et de hereti. l. qm. v. inter se. si diversum aut pponit in modu accusationis aut exceptionis. si in modu exceptionis audif opponens ante qd nomem eius in reos fuerit receptu. postea vo non audif etiam si maius crimen opponat. ff. de adul. l. ii. s. qd hic dicit. et s. si publico. et s. extremitate. et l. si maritus. s. prescriptio. si in modum accusationis aut de pari aut de minori vel maior. si de maior aut auditur anq; nomem suum sit scriptu inter reos. C. q. accus. non pos. l. j. postea vo nullo vno audif etiam de maior. ff. de pu. i. di. qui reus. et ibi no. si pari v'l minori non audif nisi suam vel suorum iniuria psequaf. C. q. accu. non pos. l. negadi. si ciuiliter aut vterq; est in dolo aut vterq; est in pari culpa et tunc binc inde copias siue circa idem siue circa diversa reperias dolus siue culpa. ff. so. ma. viro. et l. si mulier. de dolo. l. si duo de eo per quem fac. est. l. f. s. si stipulator. de p. h. emp. l. dom. ne quid in lo. pu. l. ii. s. idem ait. qd vi aut clam. l. si aliis. s. belissime. et l. vlt. s. si ad ianuam. de do. ex. l. apud celsuz. s. m. cellus. aut vnu in dolo alter in culpa. et tunc si circa idem non fit compensatio qd dolus preponderat culpe. ff. ad. l. aq. Itē s. s. et l. qui foueas. s. b. actio. et l. si putator. si circa diversa fit compensatio cu teneas vterq; ad qd titate v'l negligentia in una parte et ab uno socio commissa relevat. ppter so cius qui non deligit v'l neglexit. ff. quod ad. ser. am. si coe. t. l.

lata qd copiaras volo. ff. depo. l. qd nerva. et si mesor fal. mo. di. l. lata. s. plane. et si qd test. li. et ius. fu. l. j. s. non aut. si vnu in leui alius in levissima preponderat leuis circa idem sicut dictu est. s. in casu filii. secus si circa diversa cu sint inuicem de bitores in qd titate. ff. cod. cu par delictu. Itē si vnu in leui faciendo alter in leui negligendo preponderat leuis in faciendo. et ideo non compensatur nec est melior peditio possidentis ut plene no. ff. so. ma. l. si mora. h.

b. **Aicreguler conuenit** qd

gistar quā dñs meus pñs Martinus disputat sic preponebat glo. in. l. vbi aut. ff. de pdi. ob turpē cām. sic querit. pone dedi tibi rem individualū ob cās ptis honestā et partis turpē. vbi ḡa dedi bouē et capuā vadas et hominē occidas neutrū fecisti. repeto qd capuā non iusti qd honeste fieri potuit: tu vis retinere quasi turpis dedem qui dedi et hominem occidas queritur de repetitione quid iuri. s. an in totum repertatur an nihil an pro parte.

C Ad quamlibet harum trium partium una ratio allegatur et datur solutio: sed secundus disputans ad negativam allegat quatuor et sex in contrarium et soluit distinguedo.

C Secundum primū videtur dicendum qd totum repetatur quasi turpis conditio habeatur pro non adiecta. s. d. cōdi. indebi. que sub conditione. s. de conditione. appo. c. i. et vltimo. Item quando quis clam et palaz rogatur preualeat qd palam. ff. de iure fil. non intelligitur. ita et hic preualeat adiectio honesta. C Secundo videtur qd nihil repetatur quasi h. fuerit una causa. ff. de condi. et demōstra. l. hec scripture. cu

tus pars est turpis tota vñ censi turpis argu. ff. de lega. j. etiam si partis. et de re. du. si is qui. s. vtrum. vnde repente ostendit turpitudo. C Tertio videtur dicendum qd pars repetatur. nam si tota esset honesta totu repetere et ergo idem iuri sit de parte et. et si dicas res est individualū repete tur totum conferendo partem estimationis. ff. de lega. ii. cu filius. Soluendo dixit repetitioni locum non esse rationib: premissis maxime quia si vtriusq; fecisset accipiens et sic occidendo deliqueret non repeteretur. vnde si abstinentia et non delinquendo restituere tenere esset melioris conditio de linquens qd non delinquens quod esse non debet in auten. de resti. et ea que pa. in fi. col. iii. dominus Petrus de cerue ris disputans postmodum eandem questionem pleniū p. secutus est allegans ad partem qd non repeat quia in duo bus quorum vnum nocet et aliud prodest inspicit. ff. ex qd causis in pos. ea. fulcinus. s. qd. et ad fil. si quis in graui. s. fi. et merito ne sub pretextu liciti veniatur ad illicitū. ff. d. os. pres. illicitas. s. illicita cum similius ibi notaties.

C Secundo pp difficultate separatione liciti ab illicito phibetur quis a toto. ff. de aqua quo. et esti. l. j. s. itē querit d. aqua plu. ar. l. j. s. itē sciēdu in fi. et s. sed si vicinus. et l. iii. s. fi.

C Tertio propter conditionem delictu socij exteditur ad socium. sic ergo h. delictum in parte extendatur ad aliā pte. ff. si quis cau. l. si duo. et de arbi. si duo. C Quarto in cōi debito donatio prohibita in psonā vtoris extedit ad correu. vt ei non prodest si vtori fiat acceptillatio. ff. de dona. inf. vi. et vxi. si sponsus. s. j. sic repetitio prohibita in una pte extendat ad aliā inducet hec regula et hoc. e. ti. cu qd vna cu ipoy pcor. In contrarium de duabus quorum vnu nocet aliud pdest inspicit qd pdest. ff. de iure fil. non intelligit. s. si quis palau cu si. ibi no. et s. qui fil. sint legi. ex tenore. vnde rone adiūcti in quo non versatur delictu subuenitur in eo in quo versat qd diu durat inseparatio. ff. de statu homi. imperato. de pen. l. pregnantis. C. de appell. precipimus in fi. ibi eodem mō et c. C Secundo pp individualitate bñficiū petendi pcessum in una parte vel in vna persona extenditur ad aliam partem v'l aliā personam et vctoria pdest. ff. si ser. vendi. loci. s. si fundus. et l. si de cōmuni. C. si vnu ex pluribus. l. j. et. ii. ff. de appell. separatis. s. i. et s. de ap. vna. et eadē rone delictu v'l negligentia in una parte et ab uno socio cōmissa relevat. ppter so cius qui non deligit v'l neglexit. ff. quod ad. ser. am. si coe. t. l.

prece

piece. et l. nam satis. §. si ibi si vo et c. et vide qd no. §. eo. li. de iurepa. c. vni. in vlti. glo. et qd sup ea dixi. ¶ Tertio si libe- rum hominē qui vē debatur ad p̄ciū participādū duo eme- runt quoꝝ alter sciebat alter ignorabat pp delictū patien- tis se vendi ignorantia vnius relevat scientem et qr libertas vel seruitus nō pōt pro parte competere. ff. de lib. cā. liberis. §. si duo. et l. duobus. et vide qd no. de clan. despon. cū inibi- bitio in glo. et ita. Ita hic rōne partis in qua nō deligit ad-, mittatur ad petēdam partē in qua deliquit maxime qn fuit turpitudo in possesso. sicut in petitore. ¶ Quarto rōne cōionis et societatis non capax capit pp capacē. ff. de libe- lega. si is qui duos. fortius. pp ter indiuiduitatem partis ad quam est capax repetet vtrāqz. nam eadem rōne pretextu pmissi pmitit prohibitū. ff. de dona. inter vi. et vro. si sponsus. §. gnāliter. xiiij. q. ij. non estimemus. naꝝ etiaꝝ in diuiduo re- petitio partis indebitē solute ad aliam partē extēdit. ff. de condi. inde. si nō fortem. §. si centum. fortius h̄ vbi est indi- uidua quia si id de quo magis et c. C. qui estate. l. fi. li. x. §. de elec. eum in cunctis. ¶ Quinto si propter partē quā dedit ob cām turpem nō possit etiam petere reliquam pp indiui- dum puniref in quo non deliquit qd eē nō dz. ff. de his qui bus vt indig. l. rescriptum. et l. heres ad. l. fal. l. hereditā. §. si. §. de his que fi. a maio. par. ca. c. ij. in fi. ¶ Sexto quo- tiens nihil sine captione et cetera. ff. eo. ti. quotiēs nihil. C. de inof. testa. l. omnimodo. ff. de do. excep. si. pcurg. rei: sed tale est hoc ergo et c. ad pdicta faciat o. sepul. sacris. et qd ibino. ¶ Soluebat per vltimo allegata et potissime per. l. quoti- alle. in fi. qd repetitio pp indiuiduitatem def in toto. et h̄ se in ea parte verset turpitude recipientis. nam iste certat de damno vitando ille de lucro captando. naꝝ et talia dicuntur lucra. ff. de calū. in heredē. et in re dubia meliū fauēt repeti- tionē qd aduētio lucro. ff. eo. ti. nō dz. §. in re dubia. vbi etiaꝝ benignior interpretatio fieri dz. e. ti. ea que in partes. §. in re dubia. et hoc intelligit cū ex vtraqz parte fuit turpitude in re- cipientē et in altera tm̄ in dante. et iunc merito fauendum ei qui minus deliquit. nec est ibi par delictū et sic non obstant contraria et hec regula. vbi vo ex vtraqz pte rei date fuisse honestas in recipiēte nō daſ repetitio cā secuta. ff. de pdi. cā da. per totum. v̄l etiam cā nō secura si turpitude fuit in so- lo dante. ff. de pdi. ob tur. cām. l. iiij. si vo honestas ex vtraqz parte nō fuit in recipiēte sed in ea solū parte in qua fuit tur- pitude dantis tunc est dubium qd iuris. sed et tūc forte dici posset cū ibi sit par delictum et illi recipiēti absit in eo qd cāz ipse. ff. de pdi. cā da. si pecuniā in pn. C. de trāslac. cū mo- ta. C. de dolo. cū. pponas. et no. C. de p̄scrip. vbi nālis. §. qd si facit. tunc sit me ior pditio possidentis per hāc regulā cū conco: dan. nam facilius pcedit retētio v̄l exceptio qd actio ff. de pdi. inde. si in area. et hoc. e. ti. qui ad agendum cū con- cordan. Si vo nihil ab sit recipiēti qr nō implevit cām pp̄t quā datū est. tunc idē qd in p̄mo mēbro solonis et rōnibus ibi dicitis et fieri repetitio sine aliqua estimatione prestāda qr propter turpitudinē impedis retentio. et sīc nō ob. ff. de leg. ij. cum filius in p̄ncipio ad. l. fal. lege falcidia interueniente et quod nota. de heredi. ac. l. j. in quibus dicitur qr estima- tio partis offertur.

A penis xlii. faciēda p̄. ff. de his qd no. infa. l. ij. §. exercitum. sol. vt dixi. §. eo. odia. By. nec h̄ locū regula vbi certuz est delictum et certa ipsius quali- tassed anim⁹ cōmittentis incerius. C. de in- iur. si nō puitiſ. Item cū certū delictū et certa qualitas s̄ in- certa persona ex pluribus qui fuerunt in actu delinquendi ff. ad. l. aq. Itē mella. §. sed si plures. C. ad. l. iuſ. de vi pu. l. qm̄ multa. fm̄ By. qui remittit. §. eo. in obscuris. et ibi dixi. ¶ Prima glo. dicit vnde sumpta et ponit exāpla. scđo ar- guit. tertio specificat qnqz modos circa regulā vlt. glo. po- nit rōnem. ¶ In p̄ma glo. ibi. §. in penalibus. sequitur causis benignus interpretādum est. et ibi h̄ eni. §. j. remotus ob do- lum infamis est: ob culpā nō. in dubio presumit remot⁹ ob-

culpam et ibi si preso. j. sequitur in glo. et ibi. l. pe. interpretatō ne legū pene moiicēde sunt poti⁹ qd laxāde. ¶ In p̄ma gl. ibi est argumētum. idē Jo. mo. dicit tñ qd nō dicereſ dubiu⁹ qn ex actis apparere posset cassationis cā. C. de sentē. qd sine certa qd̄tia. l. iiij. ff. de re mili. milites. §. missionū. et dixi in de- cre. sup eo. et ibi ad silia que nō sint de mēte nec habeat cū- dem effectū sup quo vide qd̄ scripsi. §. e. li. de elec. si postqz §. sup glo. et ita et remissiones quas ibi dedi vnde de argu- mēto a minori dici solet qr in delictis que tēdunt ad eundē effectum bñ. pcedit et est necessariū. C. de epi. et cle. si quis non dicā cañ. xxvij. q. ij. in alijs. l. possit esse probabile non est necessariū. ff. de re mili. nō oēs. §. a barbario. ff. ad treb. l. qui filiū. §. sabinus. bñ facit. §. eo. li. de elec. statutum.

b Ec regula facit ad qd̄nem suspensi per triennū a bñficijs qd̄ fiat p̄ cursus tépoz si infra trienniū nouā pena incurrat quam plene scripsi de elec. cū in cūctis super verbo triennio. Item facit ad qd̄nem dominicalē viti- mā de damnato ad manū qui h̄ alterā aridā qd̄ illa debeat amputari ut ibi soluitur p̄ rōnez huius regule et eqtas p̄eli- genda de do. et p̄tu. c. j. C. de iudi. placuit. et misericordia et compassio adhīdēda. l. di. pōderet in fi. xl. di. ois q. et vā iu- stitia h̄z cōpassiōnē. xvij. q. vii. alligāt et satis punis qr man⁹ arida verum mēbzum est et valet ad decorēm. l. q. j. sicut vr- geri. Facit etiā ad qd̄nem quā disputavi que talis fuit que ritur an penam qd̄ ipo iure delinquēti infligis pro delicto in currat is qui id cogitauit et aliqd egit sed nō pfecit etiā si p̄ ipsum nō steterit. Hic p̄mo pro allegatiōib⁹ pro et p̄tra re- mittam inducēn vna legē et eius glo. secūdo ponā quatu- or circa declarationē qd̄nōis. tertio soluā p̄ncipaliter p̄ tres glos. et sex rōneos. demū ad p̄traria dupl̄ rñdebo. ¶ De p̄ sic qd̄ iura quib⁹ ad qd̄nem argui pōt: satis sunt p̄ vtriusqz iuris docto- res collecta p̄ Dofre. l. et illōs qd̄ post cū scripsit sup. l. si quis nō dicā. C. de epi. et cle. p̄ Hosti. in sum. de pen. §. qbus et plene per dñm Jacobum de baſio qui frater fuit Archi- bonoſi. in quadam sua distinctione que df distinctio de vo- luntate quā etiā dictus Archi. posuit. xvij. q. j. §. si ergo. noui reputo multū vtile nec subtile pdicta sic plene scripta repe- tere. sufficiat ergo ponē qd̄ p̄mā partē. l. qd̄ pena incurrat faciunt oēs leges canonizate de pe. di. j. in pn. et l. si qd̄ non dicam vslqz ad. §. §. et qd̄ in pn. ipsius distinctiōis legiſ et no. de volūtate ad bonū. et pro parte p̄traria leges ibi posite. et §. cōtra vslqz ad. §. cogitatio et ex ibi nota. vslqz ad. c. si cui. et vj. q. i. si qd̄ cū. et xxvij. q. ij. si qd̄ nō dicā. et de eo qmit. i pos- sessio. c. j. p̄t et studiosus sibi iura multa q̄rere pro et p̄. Ad hāc p̄t bñ fac. ff. ad. l. cor. de fal. l. q. fallam monerā p̄cuse- rint si totum formare voluerit suffragio iuste penitētie ab- soluunt. et ibi vide cōcor. in p̄ma glo. ¶ Est aut̄ aduerten- dum qd̄ formaf qd̄ de pena et penali p̄stōne nō de premio v̄l fauore. est aut̄ certū penales p̄stōnes restringēdas de elect. statutū. §. eo. li. et hic cū suis p̄cor. Itē formaf qd̄ nō de p̄ea que a iure iubēt infligi per iudicē sed de pena que iſligitur ipso iure sine aliquo iudicis vel hominis ministerio. Itē qd̄i- tur de pena delinquētis nō de illa qua ius punit vnu pro de- licto alterius ut p̄z in filiis hereticoz et cōmittētū crīmē le- se maiestatis. vj. q. j. si quis cum. et de hereti. c. j. et c. statutū lib. eo. et de scisma. c. vni. lib. eo. ad idem de pen. in quibusdā et c. ad aures. et c. felicis. eo. li. Item nec formatur qd̄ de il- lo qui non perfecit per se. delictum tamen perfectum fuit p̄ socium vel mandatarium cui assistebat vel de illo qui perfe- cit quo ad mentem l. non quo ad verba. bñ enim bñ icurrūt de homici. sicut. §. de pen. c. fina. lib. eo. de elec. si postqz. e. li. ij. rñ. Quibus sic premissis in predicta qd̄nē puto qd̄ is de qd̄ querit pena de qd̄ qrit nō icurrat nec distinguo in h̄ cāu iter- leua atrociora et atrocissima. h̄ dico p̄ dec. p̄petuo. de elec. §. e. li. vbi pena a iure statutā p̄tra eligētes sciēter in dignos ep̄os nō icurrat is qui cogitauit et egit ex qd̄ nō pfec. ad idē o. homici. sicut dignū. §. illautē. ibi ex illa captione.

ad idem per cle. pu. in duel. c. j. si intelligat quod ille pugil ingressus fuerit bellum aio occidendi. p. 3 enim quod homicidiis irregularitate quod pena iuris est non incurrit sed ad actu pcesserit ex quo mors vel mebris trucatio secuta non est. ad idem facit via op. lau. que est Jo. recitat de pe. di. j. piculose. et quod non. et soleo recitare de homici. si aliquis. ¶ Ad solonez est facit quod dicimus eum quod voluit pcutere clericum et vibrait baculum sed non pcul sit excusatum non esse. ut non. Hug. xxvij. q. iiiii. si quis suadente. et Jo. de pe. di. j. si quis pulsatus. et facit quod non. Ber. de sen. ex comu. si vero notauit hoc in nonella post Hostie. et moder. e. ti. c. j. ad solutionem est facit quod non. de his quod vi. me. ue. et ca. fi. c. vni. e. li. in glo. a. n. pe. fortis probat hanc solutionem de elec. comissa. j. r. n. eo. li. vbi ad penam iuris incurredam que infligit non facient aliquod infra temporis regitum temporis perfectum sic et hic re quirat delictum esse perfectum. Item nec a sua ecclesie dominus absolu- tus is qui voluit absolvitur et pcessit ad actu et si iurauit stare mandatis ecclesie vel pro tributis signa preteredit nisi sequatur ab solutione ita nec dicatur ligatus quod voluit et aliquod egit nisi id perficerit quod canon ligat. de sen. excus. cum desideres. et c. a. nobis. cum par sit ius ligandi et absoluendi de peni. dist. j. verbu. facit etiam ad solutionem de symo. c. fi. de pe. suam. hanc est solutionem probet optime. l. j. ff. quod quisque iur. canon. de pe. di. j. hec autem quam legem est legiste soluendo dicant loquuntur in minoribus delictis verius videat quod loquuntur in pena que ipso iure infligit. vñ ut ipsi fatentur non est illa pena que infligit a iudice et per viam accusationis immo est pena iuris et per viam compensacionis fit ipsius executio ad id de elec. est causa. li. eo. sic ergo illa est ratione at temptatum sine effectu non puniri potest facit est. ff. de his qui non. infamia. l. solet. namque legem infamiae incurrit ipso iure mulier nubens infra tempus luctus quam tamen non incurrit mulier qui cogitauit nubem etiam si attemptauit puta prostitutionem spousalia ut ibi faciat ad solutionem multa iura que ipso iure penam infligendo utrumque hoc verbo ipso fecit. s. eo. li. de elec. vbi piculum. s. nulli. e. ti. sciant. de iudi. c. ij. de cesis. quaque. de pen. felicis. s. p. nti. et de homi. pro humani cum multis similibus. ipse autem verbum designat actu perfectum et faciant circa hoc quod scripsi in quoniam pororum in parte secunda. fateor tamen quod is de quo queritur peccatum et arbitria et eadem pena puniri debet maior vel minori habita consideratione an per eum steterit vel non ut in predicto decreto perpetuo in fine et ff. de exordi. crit. l. i. in fine. canonizata. de pe. di. j. sollicitatores. ¶ Ad huiusmodi oiam facilis est ratio quod loquuntur in pena quam non protrahit quod ipso iure sed iure principiante per iudicem infligit. sit autem diversitatis ratione per simile eius quod dominus aliud esse terminum aliquem dari a iure sine iudicio vel hominis ministerio et illum index breuiare non potest nisi eodem vel alio iure permittatur et aliud quod ius principit dari per iudicem quem iudex abbreviat de hoc. eo. ti. indultum. Item non est mirum si desideratur actus perfectus in pena iuris plusquam in pena iudicis cum desideratur considerationem et arbitratum legis mortue quod non deest in iudice ad h. C. de his quod ad ecclesias. p. f. l. vlti. in p. n. et de pe. felicis in fine. decretum ergo liget quod certum est perfectum. de processione. prebete. c. j. li. eo. s. subiunctum. et cle. eo. ti. c. j. ¶ Ad iura vero protraria que pro delicto non perfecto etiam penam ipso iure infligunt sicut infamie et his similes de quibus contingerit dicuntur docentes. quod loquuntur in atrocissimis ut in heresi et crie lese maiestatis respondet aliter heresis prohibetur et perficitur h. ipso quod quis cogitat et credit errorum de hereti. ad abolendum. et c. excusacionem. j. et iiij. Crimen vero lese maiestatis prohibetur ex attemptatione. Item attemptare ibi est delictum quod expresse ius puniatur. cum igitur iter uenit attemptatio est perfectum delictum quod lex puniebat vide file in illo quod locauit operas suas ut pugnaret cum bestia fera. nam ipsum locare est delictum presumatur. ff. de postu. l. i. s. bestiae. iiij. q. viij. s. veru. p. idem in dec. pro humani de homi. li. eo. quod occidit alium per assassinios ipsum iure incurrit penas ibi ipositas. sed nunquam incurrit illas ex mandato sicut non ex illa parte qua puniatur occidens sed ex qua puniatur mandans. ipsum enim mandare est ipsum delictum perfectum quod ipsa constitutio puniatur ipsum iure certis penio. si ergo cogitauit mandare et vocauit mandatarium sed non mandauit non est perfectum delictum ex eo capite et sicut nec erit locus pene ad idem de elec. c. i. li. eo. Et sic omnium protractionum

brevis est solutio q̄ nō loquunt̄ de pena que ipso iure p̄hibet sed que iudicis ministerio infligit. ad illa v̄o que loquunt̄ d̄ pena que ipso iure p̄trahitur r̄ficitur q̄ ibi attemptatio vel conatus p̄ductus in actum est ipm̄ delictū perfectū qd̄ ius punit vel vt alijs verbis vtar conatus vel attemptatio penam delicti ipso iure inflictam incurrat solū in casib⁹ exp̄ssis a iure. et si istud vltimū sufficē dicāt ad solonē oīum p̄ziorū que loquunt̄ in penis que per ius non ipso iure sed iudicio ministerio debet infligi forte ne esset peccatū q̄a sic defineret quo ad hoc p̄fusa doctoruz distinctio de qua dixi in p̄n. q̄ tueri posset per istam regulam cum suis concordan. vnuz scias q̄ sunt casus in qbus in delictis ēt p̄sumatis penitēdo q̄s euadit penā quos scripsi de iurepa. cū layci. s. p̄ma glo.

Nre communi

re cō*im*elior est p̄ditio occupantie. s. de pro
cura. si duo. ff. de le. j. si pluribus. dicit Byn. h
regula loquitur in ea re que pro parte indiui-
sa pertinet ad plures. otraria loquunt̄ se in

la pertinet ad plures. Si rara loquunt de in
re distincto in executionem vnius qui primo occupauerat.
nam is litem ptestando sibi querit executionem insolidū &
alterū insolidum excludit nisi in casibus pre.dec.si duo.

C Prima gl. ponit exempla et remittit et sex excipit casus.
scda glo. ponit rationem regule. **C** In prima glo. ibi. §. ne autem
si donator et huius rem coem cum donatario habet maiorem par-
tē et offerre potest alteri estimationē relique partis et totū pos-
sidere. **C** In prima gl. ibi si edes et sic loquif. ss. pro socio cū
duobus. §. item mella. et ibi reficeret semper intellige quod his ca-
sibus quibus reficere vel facere licet non velit socius facere in
re seruitutis quod non licet ut pre. l. parietem de ser. vr. pred.
sed iure communī licet et sic intendit glo. et facit. ss. pro socio
cum duobus. §. idem respondit.

Ec regula facit ad questioneȝ dispu-
tata[m] per dñ[um] Hug. ver-

celleñ. demū ep̄z nouarieñ. qua querebat si clericus & laycus patroni ecclesie vacantis p̄fiant vnum: postmodum ipse laycus p̄fitat aliū an ambo vel neuter vel alter & quis eorum sit instituendus & quia ut in fine dicam q̄d nō est dubia ip̄am abbreviabo. ¶ Allegat p̄mo pro ambobus. secūdo pro neutrō. tertio pro scđo. & q̄rto p̄ primo. quinto questio soluif & p̄trarijs respōdef. sexto ostēditur questio nō dubia. ¶ Juxta que prius videt p̄ ambo sint instituendi cum patronatus sit res indiuisibilis insolitum existens penes singulos de hoc de iurepa. c. i. in p̄ma glo. sic & iudicatus ordinarius vel delegatus de quo de of. delega. prudentiam in glo. ii. Idem in pluribus reis credendi. ff. de pac. si vñus. ad presentationem ergo ipsorum admittatur vterq; & dividatur inter eos. ff. de ali. & ciba. leg. l. j. de acquiren. re. do. adeo. §. cum quis. & de presump. afferte.

CSecundo in contrarium q̄ neuter admittatur sed impe-
diant se concursu: faciunt ff. de vſu fruc. quotiens ff. de testa-
men. tu. duo. naz vna ecclesia vnius dʒ esse rectoris. xxi. q. ii.
sicut. de preben. cum non ignores de iurepa. c. iii. nec ad mo-
bilitatem laycorum mutandus est status ecclie. x. di. c. i. ff.
ar. fur. ce. si gemina. ⁊ in decre. afferte non fuit sententia sed
communatio. ⁊ in. l. si vnu quilibet habebat insolidum ius
exigendi. insti. de duobus reis. q. i. at h̄ vnu de patronis p̄-
sentare non potest. Item beneficium ecclasticum nō reci-
pit diuisionem de preben. maioribus. ⁊ c. dilecto. vnde diui-
sio vel media via hic locuꝝ non habet ⁊ impossibile iuris est
vtrunq; ius habere de preben. nisi. vbi de hoc in glosa. iij. s.
eo. li. de elec. vt quis duas. **C** Tertio q̄ alter solus admit-
tatur. s. presentatus secūdo a layco sic probatur. posteriora
prioribus derogant. ff. de iure co. l. diu. ff. de procur. si qs eū
ſ. fi. ſ. de procura. non iniuste de offi. delega. studiisti. C. de
pac. l. pacta de pen. di. j. nouit. preferendus est ergo laycus
q̄ variat cū legis auctoritate id faciat .xxiiij. q. iiiij. qui pec-
cat. de resti. spoli. litteras. **C** Quarto q̄ preferendus sit p̄

presentatus pbaſ qz satis est laicū in illo cōsensisse vt peni
tere nō possit. xxii. q.v. horēdus sufficiat regula mutareb
eo. ti. Itē lācū variare possit in pīndicū pīsentati de iu
repat. cum autē. nō tī iniurīa clerici z patroni vt ibi. Item
cū par. est numer⁹ pīsentatiū recurri dī ad merita z dignita
tes. de elect. ecclesiā. ii. vbi de hoc in vlti. glo. sed cleric⁹ est
dignior laico. iii. di. deniqz. ergo ab ipso pīsentatus pīferen
dus est. nam magis dignū r̄c. de conse. ec. qd in dubijs.
CSoluendo dixit pīmo pīcorditer pīsentatū pīferendū qz
duplex ius habuit pīsentatus. scđo vnū tīn qd dīcīt de varia
tione laici verū est cū sunt soli laici vnus vel plures. l. diu
loquī in codicil. in qbus ambulatoria est volūtas pīcurato
ris etiā cuž pīstitutū fauore cōstītūtio. vñ pīstitutū revo
re pōt. lex pacta. nō ob. qz ibi pactuz vltimū fuit de vtriusqz
voluntate b̄ non. sic. c. nouit. nō obstat mutat enī de⁹ iudi
cium pp pīniam pīctōrīa. nō obstat qd h̄z pīuilegiū penitēdi
qr̄nō in pīndicū alterī. ff. ne qd in lo. pub. l. i. j. h. si qz a pī
cipe. **C**Et dixi in pīnc. qd nō est dubia qz salua pace dispu
tatio nō est verū qz laicus possit simp̄l variare recedēdo a
pīmo sup quo fundari vñ ipsius dubiū sed variare pōt accu
mulādo vnde epō l3 iſtituere pīmū qd nō licet; si ab eo pos
set in totū diuertere: imo ceteris pībus poti⁹ dī instituere pī
mūz hec pīanl de iurepa. cuž autē. r.c. pastoralis. facit cle
eo. ti. plures in fi. que pīmittit simili fieri qd pīmittebas olim
successive. clarū est ergo siue clericus de quo queris pīsent
vt clericus siue vt laicus primū pīsentatū nō solū habuisse s̄
etiā adhuc habere duas voces h̄z vñ soluā r̄ nō liberā
vñ integrā ergo r̄c. ex hoc aūt sequit qz l3 plures sint pīoni
laici cuž clericu locū h̄z qd dictū est de uno solo plus dīco qz
si plures sunt laici tñ r̄c. pīsentant vñ l3 postea ali
qui ēt maior pī varient cumulādo instituti dī pīmus rōne pī
dicta ex qbus concludis questio nō dubia.

Aſpicimus. xl. verisimili⁹. ve

i ex cōparatione rerū ad inuicē vel ex cōpara
tione rei ad pīciū. ff. de re. du. l. j. z. l. vtrum. l.
cū quidā ex vicinitate scripturaz. ff. de le. i. si
seruus pluriū in fi. ex dignitate pīsonaz. ff. de aur. z ar. le. l. ti
cia seyo. ex charitate z necessitudine pīsonaz vt. d. l. si seru⁹
in fin. ex pīuetudine regiōis z loquētis vt ibi z hic. By. vel
qd hec alternatiua est ordinis vt si verisimili⁹ nō appet inspi
ciamus qd plerūqz r̄c. **C**Prīma glo. dicit vñ sumpta fuit
ponit exempla z remittit. In pīma glo. ibi in obscuris inspi
ci solet qd est verisimili⁹ aut qd plerūqz fieri solet.
CIn pīma gl. ibi iniuste. qz vīsile est qd ingratitudinē nō
cōmiserit z in hoc ad pīpositū. z in fi. que est ḡ cū dicar' spe
ctandū qd est minimū z ibi solnīs. que solutio etiā pī ex tex
legis eo. ti. semp in stipulatiōib⁹ quē ibi vide. dicebat autes
By. hic qz iste erat ordo qz pīmo voluntate seqmū si de illa
pōt appere. ff. de cōdit. z de. l. pater in pīnc. z. h. pīditionum
verba de re. du. l. in ambiguo. C. de libe. pīte. l. i. j. scđo qd est
verisile vt hic z in pīcor. alſat. h. tertio vbi nō appet verisimili⁹
recurrīt ad pīpriā significationē verboz. ff. de leg. iij. nō alī
quarto bis vīcītib⁹ recurrīt ad minimū. vt ibi z in cōcor.
qnto si appet qd sit minimū dī nō valē. ff. d. testa. tu. duo sūt
de re. du. si fuerit z. l. si qz dī pluri⁹ de ma. te. cū ex pluri⁹.

b Ec regula scđo pīdicta facit ad qd.
nes hic disputatas quas
fateor cōgruenti⁹ fuisse locatas sub regula i. ge
nerali eo. ti. sed pp pīlixā mām ibi scriptā post Jo. mo. trās
ferrī sic decuit z qōes sic pīponunt pī statutū ecclie qlibz ca
nonicus post habitā pībendā infra annū pīmoueri tenet ad
sacerdotiū. sunt etiā ibi pībēde maiores z minores z dī cō
suetudine maiores dānt antiquib⁹. A. ipetravit ibi canonī
catū z pībendā cū clausula qz nō tenere pīmoueri ad sacer
dotiū. B. ipetravit canī. z sibi pīuideri de pībenda vna ex
maiorib⁹ vterqz h̄z clausula qz tollit pīuetudinē z statuta s̄
vterqz receptiōis sue tpe illa seruare iurauit qīf an pīudi-

catū sit illis pī tale iuramentū pīma ps qōnis fuit Jo. de mō
temurlo. scđo fuit Ja. canosi. bonoſi. vterqz pīus allegabat
ad affirmatiuam quinqz rōnes. scđo totidez ad negatiuam.
tertia pī facit quatuor. pīmo ponit solutionē Jac. scđo solo
nem Jo. distinguēt. tertio soluit ḡria scđo eos. quarto cir
ca vtrūqz articulū subdo verā solutiōe. **C** Prīma igitur
ipsoz rō talis erat certū est quēlibe hōp potuisse renūcia
re pīuilegio vel ḡe sibi facte de regula. ad apostolica. C. de
pact. si qz in pīscribēdo. tacite aūt renūciasse vñ faciēdo spō
te ḡ illud de offi. delega. gratū de ap. sollicitatē de his q. a
ma. par. ca. ex ore z. j. dicam. **C** Secūdo iurādo seruare sta
tuta z pīuetudines ecclie ad oēs pīuetudines z oia statuta
se astringit cū idefinita eqpolleat vniuersali de elec. in gene
si de pīuilegiū. qz circa. ergo tenet ad singula z sic ad illa degb⁹
qīf seruāda tenet pī iuramentū qd cū nō vergat in pericu
lū aie nec in alterius pīudicū est seruandū. de iureiur. si vñ
z iuramentū qd obligat quoad deū fortī est qz līfa qz est fa
ctum boīs facit de iureiur. z si xpīs ibi redde dīo r̄c.
C Tertio dato qz casus effet dubi⁹ in banc partē iterptā
ri debem⁹ que securior est pī vitando piurio maxime si ges
sit in aio oia statuta seruare qd pīsumī ex quo nō excepit z
excipe potuit vel pīstari de pīstī. cū. vñ sibi pīputet. de
iurepa. ex līfīs. de pīuilegiū. qz circa de regla. pīsultī. r.c. vidua z
iuramēta scđo intentionē recipiētis iterptant. xxij. q.v. q
cūqz z facit regula ḡ euz cū pīcor. hoc eo. ti. est aūt equior pī
qua ad eqūlitatē reducīt cū alijs canōicis. facit. xvij. q. viij. c.
j. de pīstī. cū oēs in fi. de sta. mo. recolētes de deci. cū in tua.
C Quarto cū bic sint duo ḡria successiue. l. pīmo ḡa. scđo
iuramentū. pīmū vñ pīmo derogatū de trāslac. c. j. ff. de ḡbē.
emp. l. pīptio de noua. l. j. C. de pac. pacta. ff. de legi. nō est no
uum de cognā. spiri. c. j. **C** Quinto isti statutū z pīuetudi
nem qz quoad eos erat iuvalida pī iuramentū fecerūt valida
sicut de iureiurā. cū ḡtingat de pig. significante. S. eo. lib. de
pac. pactū. nec valet si dicas de illis expīsse nō iuratū. na. z
s. dīxi sufficit gnālis vel idefinita locutio sufficit et tacita re
nūciatio. bīc est qz petēs rei pīciū renūciat legi cōmīssio
z eō. ff. de leg. cōmīs. l. iiii. h. elegāter. z recipiēt vsluras per
dit ius dīnī sibi pīcessu a pīncipe. C. de iure do. ipe. l. i. j. pīdit
ēt ius depositi qd erat vt pīus depositarū rex rō habere. l. ff.
depo. si hoīem. h. quotiēt. Itē petens legatū renūciat qre
le. ff. de inoffi. te. līps. **C** In ḡrium adducīt regula gnāli b
cod. ti. pī quā cū pīcor. pīz qz act⁹ gnālis pīcessōia vel renū
ciationis nō includit illa que qz verisimili⁹ nō pīcederet vñ re
nūciaret ad idē de iureiur. veniēs. r.c. qntauallīs. ff. de pig.
l. obligatō. S. cod. li. de offic. vīca. cū in gnāli. bīc est qz ge
neralis sustitutio nō trabīt ad spālem pīcedentē. ff. de vulg.
z pu. sub. coberedi. cū ergo isti de illis statuto vñ pīuetudi
ne cogitasse nō videant nec sit verisile qz voluerint sue ḡe
renūciare forsan multis laborib⁹ z vigilijs acqsite de renū
ciā. sup hoc z de pīlump. qz verisile: nec pīsumī quē sua iura
iactare de solu. c. fi. ff. de pīa. cū de indebito. j. rīlo. dicem⁹
illa statutū z pīuetudinē in iuramēto non includi.
C Scđo iuramēta debent intelligi scđo intentionē iuramētis.
xxij. q.v. humāne de iureiur. veniēs. r.c. qntauallīs. ergo
recipiēdo vt intellexit nō includenf pīdicta maxime qz in
generalis sermōe nō ledī ius pīone iurātis. de iureiur. peti
tio cum concord. **C** Tertio posterius nō tollit pīus si se cō
pati possunt. ff. de mīli. test. l. si certaz. h. vlti. r.c. seq. z de in
re codi. conficiunf. h. si miles z. l. si. vnde cū indulgētia que
pīz est referat ad vnum statutū vñ pīuetudinē tñ que
qītum ad istos videnf exempta de numero statutoz vñ cō
suetudinē iuramentū posterius referebat ad alia statuta z cō
suetudines ad quas iurantes tenebanf z sic indulgētias nō
tollet maxime cuž pīstē speciē specificatā sub generenō cō
tinēti. ff. de lega. iij. vroī. h. felicissimo. z facit qd not. z dīxi
eo. tit. generi. **C** Quarto iste iurādo statuta z consuetudi
nes benefacit de iureiur. clericu. qz turpis est pars que suo
vniuerso nō congruit. viij. di. que cōtra de spō. duo. c. fina. z
vnum collegiū diuerso iure censerī nō dī. xij. q. ij. cognoui
mus. sua iigīs obedientia sibi nocere nō dī nec pena pati vñ
Ader. Jo. and. e

meretur premiu de fideiis. peruenit et p hoc videren canonici trium dicentes suā turpitudinē allegare et sic repelli di de donat. iter dilectos. **C** Ad hāc partē allegabat qnto vterqz de pūileg. cū capella que scdm Jac. vñ terminare qd nem r. ff. de mil. testa. si miles. vbi dicit nō psumi quē elegis se genus testadi ad sua iudicia ipugnāda sic nec psumam iurasse istos ad suas g̃as perimēdas maxime qz hoc nō est verisimile nec fieri cōsuevit p hanc regulā cum cōcor. et faciat ordo quem. s. scripti post Dī. i. i. et iiii. gradu.

C Hanc partē dabant Ja. p solu. sed Jo. dicebat qz sitē quo iuravit fuerūt lecta et specificata statuta vel cōsuetudines de qbus. s. et nō exceptit videi iurans renūciāsse g̃e per iura pmo alleg. si vō lecta vel specificata nō fuerūt nō renūciāvit g̃e per ultima iura alleg. ft. si qz cau. sed et si. s. quesitum. t qz recitān de cōmo. c. vii. de depo. bona fide. s. eo. lib. de pcur. qui ad agendū. nō obstat iura loquētia de tacita renūciātō qz loquunt̄ cū quis directe venit z faciūt suuz vel alias appet de volūtate mutata sed hic sec̄ Jo. sed Ja. dicebat illa loqui cum vtrūqz fit ab vno tanqz ab eodē. iste vō gerit voces duo. s. pūilegati et nō pūilegati et scdm eū posteriora nō derogāt pōribus nisi cū sint illis tria nec vnit z iuramentū cum in hoc nō includeret. Scias qz scdm articulus hui⁹ qnō min⁹ bz dubitatio qz p̄mūs qz si i ecclēsia diuīse sunt p̄bende maiores a minorib⁹ qz in certis ecclēsia dividunt et integre et dimidie i p̄etranti maiore vel ite gram minor vel dimidia etiā si illā velet cōferrī nō posset s. eod. li. de pben. cui de nō. s. i. quare si dicerem⁹ sibi p̄udiare iuramentū maiore vel integrā sequi nō posset ppter illud iuramentū minorē vel dimidiā nō posset qz de illa nō scribis et sic esset pempta g̃a et neuer intendebat de iurante p̄z de recipiētib⁹ idem. nā recipiebat illū ad p̄bendam et ad illā que debebat p̄ l̄as ergo vt. s. **C** In pmo etiā articulo videi indistincte dicendū qz ex quo ille. A. recipiēt ex iuribus l̄az habentū clauulā de nō recipiēdo sacerdotiū et tollente statuta tria ipsi viden⁹ receptionē facere et iuramentū recipie scdm formā l̄az et ipse etiā sic iurare ut receptio et iuramentū sequētia et causata a l̄is gratie et manda to executoz illis p̄ueniant. nō eni recipiēt simili⁹ vt. A. s. vt talis. A. facit de fide instru. iter dilectos. s. ceterū et de bap. maiores v̄l. similr. sic et gnālis trāslatio restrīngit ad id de quo agit. ff. de transac. qui cū tutorib⁹ s. i. C. eod. li. sive certa et no. s. de transac. c. j.

A toto. ix. Prima gl. remittit p ex

C In pma glo. ibi in toto est nō ob. eo. ti. li. si mater. s. si qz iter. vbi absolut⁹ ab actu nō absolvit ab itinere nec eō cum tñ in actu p̄ti neā iter. ff. de serui. ru. pre. l. i. s. i. et instit. de ser. s. actus. et p eundē modum inducit. l. i. ff. de adi. leg. die vt no. in pre. l. si mater. et hic no. Dī. s. qz iter dupliciter sumi⁹ vno modo p distincta specie servitutis actui et eo modo sumptū nō ē p̄ actus sed species servitutis actui opposita et coequua. ft. si serui. ven. l. loci corpus. s. i. et d. l. i. de adi. le. alio mō sumi⁹ p̄ cōmoditate cūdi. et tunc bz se ad actum sicut pars ad totum. est eni pars subiectiva ad actu et actu est totu⁹ p̄tate ad iter qz p̄tate sua cōprehendit iter et in hac significatiōe sumi⁹. ff. de serui. ru. pre. l. i. et de no. va. si pupillus. s. vlti.

b Ec regula facit ad qnōz quam dīputavi qua querebam si duo soli bñt eligere platum iure ppter vel com promissario et vnu⁹ eligit reliquū qui p̄sensit an valeat elec̄tio. **C** Ad affirmatiā pmo et in trium scdm inducunt qz rōne et quedā glo. tertio p̄mū dubiū solvū. circa scdm recitān opiniōes excludunt casus non dubij. solvū et trijs rñdetur. **C** Quod valeat sic p̄ba. de collegio et ecclēsie va catis dz fieri electio plati⁹ p̄z. lxx. di. nullus. et c. studij. et c. obitū. xvii. q. ii. quā sit et c. abbas. li. s. de elec. cum iter cañ. et c. ne p̄ defectu facit. C. de epi. et cle. in ecclēsijo. h̄ mortuo

plato poterit colegiū consistere ex duob⁹ de elect. c. i. ergo vñ p̄t eligere reliquū alias esset lex ip̄sibilis z id. iii. di. erit autē. et si dicas nullus se p̄t in scrutinio noiare de elec. cumana. et eligēdus dz habere maiore partē in scrutinio vt ibi eod. ti. qz ppter et c. ecclesia. respondeo qz qnō sunt ni si duo nō artant ad formas vt scripti. c. qz ppter sup gl. dic ut infra et cod. ti. c. i. sup p̄ma glo. facit de elect. cum in vete ri. et ibi no. in i. et ii. glo. sufficiūt ergo p̄sensu⁹ qui hic assunt bñt facit qz scripti post Hosti. de iurepa. per nfas in glo. p̄z et qz ipse no. in summa ipsi⁹ ti. i. si. de epo qui vnicū patronu⁹ p̄ficere p̄t ecclēsie vacanti. **C** Scdm vidēmus fauore minoz et pupilloz vnu⁹ ex duob⁹ tutorib⁹ administrare posse. ff. de admi. tut. si plures. s. penul. in fi. et l. decreto. s. i. C. si vnu⁹ ex plurib⁹ tuto. l. i. et de auctō. p̄stan. l. fi. Idem in exēutorib⁹ ultimarū voluntatū ipsa⁹ fauore. qz dic vt. s. eo. l. de testa. c. ii. s. i. Idem in pcurato. spūaliu⁹ causaz quod dic vt. s. eod. li. de pcur. si duo. s. vlt. cū igif ecclēsiaz maior vel saltē equalis sit fauor. xiii. q. iii. quid ergo de resti. in integrū. auditio in autē. de nō ali. s. i. minus. C. de sac. san. ecc. l. fin. et qz no. de pecul. cle. inquirendū. ergo et ipsa⁹ fauore ex duob⁹ eligentibus quoctūqz iure alterius solius valebit electio saltē ex quo nō bz alterius resistentiā s̄z consensum. **C** Tertio constat qz fauore p̄sone vel cautez s̄nia vni⁹ ex duob⁹ ordinariis etiā altero resistente. ff. de re iudic. inter partes. s. de iudi. c. fi. fortius ergo fauore expediēde p̄usionis ecclēsie ex quo nō discordant teneat electio vni⁹ ex duob⁹ eligentibus sic vidēmus qz fauore aie i causa denūcia tiōis p̄ncipalis habet p̄ teste. de testi. in omni. et vbi nō veritur p̄iudicium credit vni⁹. de pcur. ex insinuatiōe fortius ergo vbi verti⁹ cōmoduz in re appetibili et meritoria vt pre dixi. facit ergo accessus qz fieri p̄ncipaliter nō posset de iurepa. ex l̄is et c. cum seculū. s. eod. lib. de pben. qz sepe. ff. de fundo do. l. i. sic mixtura facit qz sine illa fieri nō posset de arbi. contingit. et c. p tuas. **C** Quarto benefacit ad qnōz .C. de zhēn. emp. cum ipse tutor et qz no. ibi et ff. eod. ti. si in emptione in fi. de vno ex duob⁹ tutorib⁹ qui alteri palam ementi rem pupilli auctorizat ad idem. ff. manda. si manda vero. s. iuliano vbi vnu⁹ ex plurib⁹ videntibus mandato meo rem emit a se et alio. **C** Quinto sp̄aliter in cōpromissariis v̄r casus in decret. cum in iure de elect. nā si vox electi p̄ promissariis auget numerū qz nosatu⁹ est a parte minori vt ibi fortius qz ab equali vt hic. Item si ibi auget cū est discors et vbi est repugnantia fortius hic vbi est concors et cōsonantia. hoc eni⁹ appetunt iura. s. electiones fieri p̄cordes et hic ē talis. benefacit. ff. de no. oper. nū. l. i. s. et post operio ibi quid eni⁹ agebat p̄tor. nisi vt p̄troussias dirimeret qz cu⁹ sponte recesserint dz ratas habere. fateamur ergo qz valer electō. p̄det tñ ex consensu electi sicut et s̄nia delegato rum par numero discordantiū de re iudi. c. fi. ff. eod. tit. duo iudices. **C** Sexto induc̄t solutio quam ad brocardum de vno gerente vices duo. vñ dant glo. lxxix. dis. singula in prima glo. de p̄bati. ex l̄is in glo. iij. dicentes id licere causa necessitatō vel vtilitatis. sed hic vtrūqz cōcurrīt necessitas expēdiende p̄usionis et vtilitaoz h̄ dāna vacatiōis et qz forsitan ex tranei sunt ignoti qui nō sunt eligendi de postul. pre. bone. iij. ad finem de p̄bē. in latera. in fine et parare laqueus si de necessitate eo casu haberēt extraneū contra id. xxvii. q. i. de viduis et de restitu. spo. litteras. **C** In trium. s. qz nō valat electio ostendit sic. de necessitate est qz p̄ caplū vel maforē ipsius partē fiat electio nec vox electi cōputanda est in illa parte maiori de elec. qz ppter et pp. c. cumana. et c. in genesi et c. ecclesia. i. et ii. et si dicas vt. s. qz quādo sunt duo tñ forme conciliū gnālis seruande nō sunt nulli. tamen dubiu⁹ qz conciliū latera. de his que si. a maio. par. ca. locuz bz qz vult in ordinatōibus que sunt p̄ capitula concordare debe remaiore partē cui cōcor. lxxix. di. si trasitus de temp. or. nec episcopi. nec p̄t negari quin conciliū latera. locuz beat etiā in actib⁹ electioni per decre. pre. ecclēsia. iij. vñscu. nos igitur. quā constat securam esse conciliū generale. **C** Scdm inducunt iura probātia qz quis orīnō potest a seipso

seipso. xxiiij. q. i. didicimus dñ ergo esse alius eligens ab ele
cto sicut institutus ab instituente p̄sentat⁹ a p̄sentante bapti
zatus a baptizante. de institu. c. f. de iurepa. p. n̄as. de bap.
debitū ali⁹ iudex a quo ab illo ad quē appellat⁹ de cōsue. c.
ij. s. eod. lib. ali⁹ emptor⁹ q̄ renditor⁹. f. de re. pmu. l. i. in p̄n.
alius dans q̄ recipiens. f. mand. si mandauero. s. si tibi cen
tum vnde p̄tor vel preso nō dat se tutorē vel iudicē. f. de
offic. preto. l. f. de offi. presi. l. v. de tu. t. cu. da. ab his. l. p̄tor
hic aut̄ vnuſ ſet idem est eligens et electus ergo etc.

C Tertio indubitādū est q̄ si duo ſunt iudices vel arbit
ri dati ſimpliſter ſuſi. vniuſ nō t̄z de offi. deleg. cām et cum
cauſa. f. de re iudi. duo iudices t. l. duo ex trib⁹. t. de arbitri.
Item ſi vnuſ. s. Itē ſi plures. item nullus iudex in facto. p
prio. iiiij. q. iiiij. c. i. f. de iudi. iulianus. ij. C. ne quis in ſua cau
ſa in rubro et nigro. nec arbiter. f. de arbitri. l. p. e. equiperadō
igis eligentes iure p̄prio iudicib⁹ et iure cōpromissario ar
bitris concludit⁹ q̄ alter nō potest ſe eligere nec p̄ alterum
ſolū eligi ſicut nec ex duob⁹ p̄curatoribus oiuſ rerū alter
ab altero exigit. f. de p̄curato. l. qui duos. **C** Quarto effi
cax videt obiectio Innoc. ſic dicentis ad vtrūq̄ casum. aut
electus p̄ſentia electioni facte et illa nō valuit. q̄ nō a maiori
parte vt. s. p̄batum eſt. Idē ſcōm id cū post tres vel ſex mē
ſes datur mensis ad consentiēduſ electo eſſet dare q̄d post
tēpus iuris infra terminū consentire debentis fieret electio
effectiue q̄d eſſet absurdū ſed ad hoc respondi in decr. cum
in iure ſup v̄ſic. p̄ſentiat aut cōſenſit facienda et ſic ambitio
ſus et repellendus. hec ſolutio. viij. q. i. ſcripturis. j. q. vi. ſic
de elect. cum post. C. de epi. et cle. ſi quemq̄ cui⁹ glo. text. vi
de. s. eod. li. de elect. cupiēto. i. responſo in glo. ſubaudi cō
cord. C. li. xij. de re mili. s. publicā. et vide de elec. offici. in fi.
j. glo. **C** Quinto oſtendit⁹ q̄ ex ſtrio ſequereſ iniquitas ab
ſurditas et pplexitas quoꝝ quodlib⁹ ſingulariter eſt vitan
duſ multoſortius ipſa coniuncta facit de pur. c. iter. et clemē.
de re iudi. paſtoralis ad fineſ. Iniquitas q̄d datur mā ambi
tioni et ſymonie. facile enī ſocius poterit corrūpere ſociū. fa
ciilius enī corrūpitur vnuſ q̄ plures ut ſcripsi de ele. c. i. ſup
glo. ij. nec aperienda eſt via talibus. facit de iureiur. ſi v̄ de
diuor. q̄to in fi. cle. de ele. c. f. f. nau. cau. ſta. l. i. h. i. de pac.
do. l. conuenire. C. de indic. vidui. l. ii. in fi. Abſurditas in ſi
q̄ eadē rōne ex tribus vnuſ ſolus eligeſ ſociū et valebit ele
ctio ſcōm id quaſi facta a maiori parte q̄d videtur absurdū
et eſt bonus modus arguendi. de ele. in geneti. r. c. cum iter
s. eod. li. de p̄ben. dudum. et refert Ab. de dñ. Ja. narboñ.
ſic electo ab vno ex tribus de quoꝝ numero ipſe erat et ob
tinuit q̄d ſatis eſt durum. Perplexitas aut̄ q̄d ſi inuicem ſe
eligeſ poſſent et tales pplexitates vitande ſunt de reſtitu.
spo. litteras circa fi. de appel. interpoſita in fin. ad hec ergo
vitanda concludam⁹ cuſ ſi lege q̄d diſſicile eſt quē vices du
rum gerere. f. de pact. ſi plures. non poterit ergo alter eſſe
eligenſ et electus ſed ambos oportebit eligeſ: de duobus
opponeſtibus dicſ q̄i nō ſunt plures q̄ ambos oportet ad
curiā ire de elect. cupiēto. s. ſi v̄o. et facit q̄d not. in cle. de
appel. c. i. in glo. q̄i ſunt. **C** Sexto induciſ op̄i. Ber. et ſe
quacum m̄ in dec. cum in iure de elec. in p̄ma glo. tenentiū
q̄d cōpromissarii niſi habeant ſpāle non poſſunt de ſe elige
re. Item op̄. Boat. etiā quoad cauſaſ eligenſiū iure p̄prio
quā ſcripsi de instit. c. fina. ſup vlti. glo. Item op̄. G. mā. in
cōpromiſſo quā ponit ſuper ſuo tractatu. c. xlviij.

C Sol. facilis in eligētibus iure p̄prio. et dico electionem
valere factā per vnuſ ipſoꝝ de reliquo: ſolet tamē ad oēm
dubitatiōe tollendā ſieri cōpromiſſiū per ambos in tertiu
qui poſtmodi eligeſ alterū vt etiā ſcripsi in pre. decr. vlt. de
inſtitu. in fi. tamē et ſi ſic nō ſiat q̄ valeat electio p̄bet hec
regula inuenſ partem contineſ in toto. tu qui refiſtiſ dicſ
q̄ ille dñ habere maioreſ partē. ego rōdeo q̄ b̄z totum et ſi
nō v̄ ſi ſiat q̄ vox electi cōputet in partē. p̄bo tamē q̄ cō
putatur in toto. c. quā ſit. xviii. q. ii. dicit q̄ de congregatōe
ſiat concorſ abbatiſ electio ergo electus cōputat in electōe
concordi alias ibi eſſet ſdictoriū p̄ eundē modum induciſ
lxvij. di. q̄to de elect. cum poſt petiſ de temp. or. dilect⁹ in

p̄nc. de eta. et quali. intellexim⁹ poſt p̄nc. per q̄ p̄z electioneſ
factam de collegio eligenſiū dici vnanimē et concordē. Itē
p̄batur in electōe cōpromiſſarior⁹ ſc̄ ſi cōpromiſſiū dicſ
concorſ et vnanimē l̄ ſactū ſit in vnum vel plures de colle
gio eligenſiū hoc p̄z de elect. cum dilecti in p̄nc. ti. in causis
in p̄n. et v̄ſic. q̄ ſi de renuiciatio. poſt translationē in p̄nc. et
vide q̄d dixi. ſ. parte p̄ma in p̄n. et v̄ſic. quanto facit q̄d poſt
Hosti. ſcripsi. ſ. eo. l̄ ſup v̄ſic. cardinales vbi dicit q̄ ſi duo
ſoli cardinales ſupeſſent vnuſ poſſet alterū eligeſ.

C Quando p̄ cōpromiſſiū eligeſ illi duo hic eſt mai⁹ ou
bium p̄pter varietates opinonū circa caſum dect. cuſ in iu
re tñ illas h̄ nō deſcribam ſed ibi videant̄ duas tamen non
omittā que reſpiciunt caſum noſtrū p̄ma glosatoris et triuſ
sequaciū h̄ ſi cōpromiſſarii dati ſimpliſ de ſe nō poſſunt eli
gere. op̄. Jo. t. xij. ſequaciū h̄ ſtrium et bos ſequor. ſi p̄ma
op̄. eſſet vera queſtio de duob⁹ cōpromiſſariis datio ſim
pliciter nō eſſet dubia. ſed q̄r hanc nō ſequimur alios caſus.
nō dubios excludam⁹. planū eſt q̄ vtriq̄ ſolidū data eſt
exprefſe poſteſ ſc̄ ſi ipſi duo et eoz quilib⁹ poſſent elige
re. queſtio nō eſt dubia. idem ſi nō eſt data exprefſe ſed tacit
eſt q̄r dictū eſt q̄ de ſe poſſint eligeſ et bic optime pcedit
op̄. Lompos. quā ſcripsi in decre. cuſ in iure vbi vide in glo.
opponiſ ſup. l. glo. Item nō eſt dubia quādo fuit exprefſe
denegatū ne de ſe eligeant. ſ. eo. li. de teſta. c. i. de reli. do.
c. vnuſ. s. pſoniſ. de excel. prela. c. i. ſ. de fideiſ. q̄ qbusdaſ
de p̄uileg. q̄ nōnullis. Item ſcōz Inno. Lōpol. t. G. man.
Idem ſi dictū eſt in cōpromiſſo q̄ oēs ſint ſcōrdes q̄r tunc
videt tacite denegatū ne de ſe eligeant q̄d nō placet. vide in
glo. pxi. alleg. ante fi. versi. quid ergo. et faciant que dixi in
p̄nc. ſolutiōis. Sit ergo queſtio dubia cuſ ſimpliſter cō
promiſſiū eſt et hoc caſu etiā tenuit Hosti. et hoc placet q̄
vnuſ p̄ alterū eligeſ nec oixit a ſcōpſ ſed vocatus eſt a
ſocio ut ſcripsi in dec. cum in iure ſup p̄ma glo. et ſi l̄ ſe nō
poſſit eligeſ ex pſoniſ cōpromiſſentū poſterit ſe coelige
re. p̄ predicta ſit responsuſ ad allegata in ſtrio p̄mo ſcōo et
tertio. Ad id q̄d quarto inducebaſ. vide q̄d ſcripsi in decr.
cuſ in iure ſup glo. opponiſ ad quintū inq̄ſtum p̄mo timetur
corruptioni. Responde p. l. ad eos. f. cōmo. qua enī cura pui
dere poſſemus ne injuria fieret ita dico de corruptione. naſ
l̄ ſacilius vnuſ q̄ plures corrūpi poſſent fateri oportet q̄
etiā plures poſſent. Ad ſcōm rōdeo q̄ illud in discordie ele
ctione: ſed queſtio loquiſ de concordi: ut dixi in p̄nc. ſolutiōis.
Ad tertiuſ dico id evenire poſſe etiā in forma ſcrutiniſ
ut no. de elec. ecclesia. i. in fi. vlti. glo. remedieſ ergo ut ibi
ad fi. rōdetur per argumentū de tanq̄z.

S Qui. xlviij. et alias incipit ſi quis: ſed
i re an ea ſede: vide q̄d dixi de maio. et obe. c. i.
debebit de exceptiōe excōicatiōis an obſtet
ſinglari ſuccellori ut donatario legatario rō
emptori no. hic Hy. dic vt no. ſ. eo. li. de iurepa. c. vni. in gl.
pe. et vide q̄d ibi dixi ſup glo. nō obſtat q̄ ipſe tenet hic illū
repelli qui b̄z cauſam lucratiōi vel quaſi alias nō p. l. f. de
do. ex. apud celsuz. ſ. ſi cum legitima et tribus. ſ. ſeq. ſed illa
loquunt̄ in exceptiōe ppetua. de excep. cōpenſationis t̄ ip
ſe hic q̄ obſtat emptori cum ſit rei coherēs de qua iſra dicā
ad q̄d induciſ. f. cōi diu. in hoc iudicio. ſ. ſi iter ſocios. et ff.
p̄ ſocio. ſi quis in rem. q̄ ſi rei coherens ipſe p̄bat per du
as legeſ coniunctas quarū vna dicit exceptiones perſone
coherētes nō competere ſideiſſoribus ex pſona rei ſed co
herētes rei competent. f. de exceptio. l. exceptiōes que p
ſone in princip. et ſ. ſi vero. ſed exceptio. cōpenſationis ex
rei perſona datur ſideiſſoribus. f. de compen. l. ſi quis ergo ſe
quitur q̄ ſi rei coheret et ſic poſuit opponi emptori. Prima
glo. dicit vnde ſumpta et ponit exempla. Secundo ſex caſus
exceptos. tertio reddit rōnem regule dicens eam in perso
nali privilegeio vel pacto locum babere.
C In gl. i. ibi quid in ius. ſequiſ dñiū vel alteri ſuccedit
Ber. Jo. and. e ij

iure eius debet vti. et sequi nemio videt dolo exequi q igno
 rat causaz cur no debeat petere. et ibi cum testatore. si fratre
 suo a quo debebat fideiucomissuz. videbat aut remissuz q
 sepe ratio pcula in rōne fratris pecuniā soluerat. hoc vult
 lex pcula. et ibi reperi si vivo pupillo no est locus falcidie
 cōtra tutorē soluentē legata sine stipulatione de reddēdo
 qd solutū est ultra q capi licuerit no agit pupillus sed eius
 heres sic. **C** In pma gl. ibi qui in ius t. l. aliud. h. f. t. l. no
 debeo. t. l. qd ipsi ibi video. et ibi successor est iuris. Dice
 bat D. vniuersales successores sunt hēdes bonoz posses
 sores. et trebelf. successores et isti sunt pp zie successores iurz
 qz in vniuersum ius defuncti succedunt. ff. de heredi. instit.
 l. quotiens. h. heredes et colligif. ff. de verb. signi. l. nihil qui
 dam sunt singulares qz in ius singulare succedut no in vni
 uersum ut éptores rerū singulariū donatarij et legatarij. ff.
 de eden. l. quedā. h. is aut et de iure iur. etiā si in rē et quorū
 le. l. j. h. illud. Regula ergo ista ut dicit in vniuersali pcedit
 actiue et passiue. actiue qz ius qd competebat defuncto rea
 le psonale mixtū vel in rem scriptū competit heredi agēdo
 et excipiendo saluo qd dicam in fine passiue qz ius tale agen
 di vel excipiendo qd competebat cōtra defunctū competit
 cōtra heredē alleg. instit. de ppe. et tēp. ac. circa pnc. in sin
 gulari dicit qz ius excipiendo ipso iure transit in ipsuz et con
 tra ipsuz. ff. de pben. empt. volia. h. eum. ff. coi diui. in hoc iu
 dicio. h. inter socios qd intellige de iure excipiendo qd cohe
 ret reis et si coheret psonae aut singularis successor habz ti.
 lucratiuū vel quasi et tunc sibi obstat exceptio que obstatet
 actori si no lucratiuū no obstat nisi vteref cessione ex perso
 na actoris. ff. de except. si rem legatam ius aut agendi mere
 psonale no transit ad singularē successorē sine cessione. ff. d
 pecul. l. quis ergo in f. t. l. peculio. de ver. sig. sciendū. h. vt.
C Item nec cōtra singularē successorē. ff. de eden. quedā.
 h. is aut. C. de act. et obliq. l. eum. ius vo psonale in rem scri
 ptum transit in singularē sine cessione. ff. de aqua plu. arcen.
 l. si tertius. h. si quis prius et de iti. aciugz pzi. l. appet. h. j. et
 cōtra singularē vt ibi. t. ff. de aqua plu. arcen. l. emptor. t. l.
 post venditionē. et ibi nullus epus. t. c. clericum nullus vdi
 de hoc. et ibi legatari. alias incipit p parte. et ibi si psonale
 Idem D. per modū obiectiō declarā p concor. ad qz
 remittit hec glo. p qd concludit regulā pcedere in iure co
 herenteri vel cause. secus si cohererat persone et in f. adhuc
 ad regulā opponit D. de actō iniuriā p que non dat suc
 cessori etiā vniuersali. ff. de iniur. l. iniuriā distinguit acti
 ones que sunt p dite ad vindictā ab his que p dite sūt ad rei
 persecutionē vel pene pmetrā transit ad heredes lite no con
 testata vt. d. l. iniuriā ad. l. falci. penales. scde transēt ad
 heredes si cōtineret rei psecutionē pene idem p oia q̄stum
 heredes actoris qz transēt ad eos. instit. de perpe. et temp.
 acti. h. si heredib. in hēdibus rei distinguit si pena debetur
 ex p̄ctu transit p̄tra hēdes. ff. de nau. fe. l. f. et no. ff. de priua.
 delici. l. j. in pnc. si aut debet ex delicto no transit cōtra here
 de nisi lite ptestata cū delinquentē. ff. eo. sicut et l. penalia
 . C. ex deli. defunc. l. vni. et sic oia dicta D. sunt sumata alle
 gationibus multis omissis.

b Ec regula facit ad qōnem de cesso
 nario excoicati an sibi ob
 stet exceptio de qua satio vide. S. cod. lib. de iu
 repa. c. vni. in t sup glo. penul. facit etiā ad alia qōnem quā
 disputau que p̄s erat venerialis quarta. Dama. xv. et gof.
 xv. quam sic pponēba querit vtrū heres vel successor acto
 ris vel rei conuenire vel pueniri possit p rescriptū delegato
 nis re integrā vel no integrā. **C** Scias q Ber. querit de
 herede rei an possit conuenire an līte contestata. Dama. et
 de herede rei Gof. aut de herede illius qui poterat pueni
 ri p clausulā. lat. ergo qz p predictos formāt hec questio
 in qua parū insista allegatiōibus ppter glo. que de hoc tra
 erant. **C** Breuissime igi allegabz. scbo ponent tres opis
 pma ad negetiā. scbo ad affirmatiā. tertia distinguens p
 sonales a realibus. ultimō datur solutio plene distinguens

cōtrarijs respondēs. Et pmo p negatiua inducis de offi
 delega. **D.** t. G. cod. ti. cū olim. ex qbus patet q rescripta
 sunt stricti iuris ita qd ad alias psonas vel res in eis no ex
 pressas no extendunt ergo nec ad heredes vel successores
 ad idem de rescr. ad hoc sum⁹ t. c. f. Item rescriptū in eo
 qd respicit indicē no transit ad successore de offic. dele. qm
 abbas. et sicut finis morte mandatoris cod. ti. gratū. sic finis
 morte illi⁹ p quē vel cōtra quē iperatū est ad hoc satj facit
 ff. qui satisda. cogā. si decesserit. t. ff. que sen. sine ap. re. l. ij.
C Lōtra v̄ expressuz de iudi. qz. El. de fo. cōpe. dilecti. de
 ali. mu. iu. cā fac. c. j. de p̄cel. pben. pposuit in f. de imu. ecc.
 aduersus. ad idē. C. de diuer. rescr. l. j. facit de rescr. edo
 ceri. C. qm li. pnc. da. l. j. t. ij. scdm p̄dictos. **C** Sciendū est
 qz in qōe sunt diuise opiniōes. Lau. simp̄l dixit rescriptū
 no extendi ad heredē. Bar. dixit no extendi ante lītis cōte
 stationē dicens Tan. hoc dixisse. sed nego Tan. de lītis cō
 testatione exp̄ssisse qd p̄t patere ex glo. quā posui de trans
 acti. c. ij. in. ij. cōpil. Hof. l. in qōne loquaf de herede illi⁹ q
 poterat cōueniri p clausulā dicens qd cōueniri no poterat
 in apparatu tñ de rescr. significauit. simp̄l dicit rescriptū
 ad heredē no extendi. idem ibi Dby. dicens qz et si comes
 fuisset exp̄ssus nisi cum ipso fuisset iudiciū inchoatū no cō
 uenireb heres. idem ibi Elinc. dicens rescriptū ad heredes
 no extēdī nisi in casu decr. pme de ali. mu. iu. et ex scda iussio
 ne. de iudi. qz. El. vel cum in cōmissione hoc exprimis līte pte
 stata dicit qd extēdī si est casus quo successor possit habe
 re. C. de inoffic. te. si pater. ibi etiā t̄z qd mortuo etiā re inte
 grā eo qui noie ecclesie vel comitat̄ impetrasset valeret re
 scriptū successorī vel hēdi de successore ecclesie. idē tenuit
 Tan. in pma compilatiō de offic. deleg. gratū. **Hui** h̄rioz
 t̄z Hama. dicens simp̄l illud ad heredes extendi et respon
 det ad. l. si decesserit. qz in stipulatiō loquf que est stricti
 iuris et in qua no venit nisi psona exp̄ssa. ff. de verb. obl. si ita
 sti. f. h. gr̄isogonus in f. sed iudiciū bene transit. huic con
 cor. Inno. Compo. et Egi. in decr. significauit loquendo in
 herede vel generali successore rei. de herede vo actoris ipē
 Inno. no. h̄rium de offic. delega. gratū. hec op. qz transcat
 placz. D. de belui. p. p. l. ij. C. qm libel. pe. Abb. et Guili.
 in spe. de rescr. p. p. h. rōne etiā ei⁹ in pnc. distinguūt inter
 psonales et reales dicētes in realibus rescriptū ad successo
 res extēdī qz res transit cum suo onere de pig. ex lfis et ex
 verbis Guili. colligo qz intellexit etiā de singulari successo
 re. in personali dicēt qz extēdī re no integrā re integrā ex
 pirat. p qd verbū colligo qz intellexerūt etiā de vniuersali.
C Sol. vt qōnis veritas hēas distingue aut rescriptū non
 p̄t respicere successorē v̄ heredē aut p̄t. pmo casu qd no
 est dubia pone exemplū in actorē qui vendiebat eccliaz in
 titulū ex quo ti. iuari no posset heres v̄ successor. viii. q. j.
 aplica de f. p̄by. ex transmissa ve iurepa. p̄suluit d̄ insti. ad
 decorē de pben. c. j. t. ij. idem de vsurario vel vsufructuario
 qui ipetrauerat vt liceret vti vel frui. ff. q. mo. vsufruc. amit.
 l. sicut in annos in fin. de vsu et ha. l. vsus aque. ff. de lib. l. e.
 no solum. h. tale. de reo pone exemplū qz fuerat cōtra ipsuz
 impletatū ad depositionē ordinis vel bñficij vel ad penaz
 criminis de hereti. accusat⁹. h. si vo in f. xxiij. di. quorū dā. C.
 si reus vel accusat. l. j. t. ij. et qd not. de symo. p tuas. j. in pe.
 glo. et ad hēc casuz posset reducilex si decesserit. ff. qui fatis.
 cog. scbo casu qm p̄t rescriptū respicere successorē vel be
 redē aut sit mēto saltē gnālis successoris vel heredis. et tūc
 est planū qz extēdī. ij. q. j. in pmi. viij. q. j. p̄sentiū. ij. q. vij.
 hoc quippe p̄cel. pben. pposuit de re. pmi. cū vniuersoz
 nam et tūc cōpromissuz qd tñ stricti⁹ de re iudi. c. f. respic
 heres de arb. c. f. ff. eo. si iterpellat et l. diē pferre. h. j. aut n̄
 fit mentio. et tūc aut res no est integrā. aut est integrā. pmo
 casu aut no est integrā p conūtētē tñ. et hoc p dec. signi
 ficauit ibi evocatus. et per decr. pposuit de fo. cōpe. cu3 si.
 dico ppetuatū rescriptū qd placet Ber. in pre. decr. signif
 icauit. et p glo. quas ibi posuit colligi p̄t qd ipse intellexit
 rez no integrā in decr. qz. El. facit qd ibi no. Dby. et in decr.
 dilecti. fac qd no. Tan. vni. et phy. de vsur. tua nos. Guili. in
 specu.

specu.titu.i.¶.restat.¶.sic. Item mortuo facit lex. ff. de acti. et
 oblig. i. constitutiōibus. de offic. leg. c. fi. de offic. deleg. gratū.
 sed Bar. brīx. in p̄dicta q̄one p̄dicens ante līte p̄test. rescri-
 ptum nō transire ad heredē aut nō est integra p̄ cōtestatio-
 nem id ē q̄ lis est contestata. et tūc concor. op̄i. q̄ transit ad
 heredē. sc̄do casu q̄n̄ res est integra subdistingue q̄ aut is
 de cui⁹ herede vel successore queris cōprehēdebas sub clau-
 sula gnāli aut nosatus erat in rescripto in p̄mo casu tenuit
 Gof. et cōiter oēs q̄ successor p̄ueniri nō p̄t ergo nec que-
 nire. et sic intelligūt dec. significauit saluo q̄d ibi scripti post
 Inno. et Lōpost. plāt⁹ ecclie fact⁹ post interpretationē p̄t
 eo casu p̄ueniri t̄z p̄decessor nō fuerit citat⁹ cum p̄ueniat ec-
 clesia. sc̄do casu q̄n̄ noiat⁹ erat in rescripto aut fuit rescriptū
 impetratū p̄ vel t̄z p̄sonā. p̄mo casu t̄z glo. in decr. dilecti. de
 fo. cōpe. Inno. et Hosti. Guil. Ma. Pe. et Ab. q̄d h̄es vel
 successor p̄t p̄ueniri. ipse t̄n̄ Hosti. in decr. significauit t̄z p̄-
 rium etiā si in rescripto nō sit expressus nomen. p̄p̄iū p̄lati
 r̄ndens ad decr. q̄m̄ abbas de offi. deleg. q̄ index est iust⁹ et
 equis et līte diffinit. vnde rescriptū respicit iudicē successo-
 rē t̄z pars cōiter cauillosa rescripto abutit⁹ et lites auget vñ
 rescriptū in eo q̄ odiosus restringit p̄ma placet et sicut dixi
 de herede vel successore rei sic dico de herede vel successore
 actoris in hoc casu. s. q̄ possit p̄uenire q̄ apte t̄z Elinen. in
 pre. dec. significauit et Inno. de offic. deleg. gratū. sc̄do casu
 q̄n̄ p̄ vel t̄z p̄sonā aut querim⁹ de singulari successore et ad
 istum nō extendit rescriptū nisi in casu decr. p̄me de ali. mu-
 iu. vel cū sc̄ter succellit in vitiū de iudi. qz. ¶. de resti. spo.
 sepe. vñ cū emanat sc̄da iussio vt in pre. dec. quia. ¶. aut q̄ri-
 mus de vniuersali in h̄ est op̄i. et residet principalis q̄d La.
 Lan. Dhy. Bar. et Gof. in decr. significauit gl. in decr. qz
 ¶. dicūt rescriptū ad illū nō extēdi et facit q̄ scripti. s. cum
 tractabas de re nō integra p̄ cōventionē t̄m̄. Dama. Inno.
 Lōpos. Egi. et Pe. de bel. q̄ vt dixi in op̄i. sc̄da q̄ placet. cir-
 ca q̄ est aduertendū q̄ q̄rit exp̄sse de rescripto delegati-
 onis p̄ q̄d nō daf ius sed index actiōis vel iuris p̄us cōpetē-
 tis. de rescripto aut per q̄d daf p̄uilegiū no. Dhy. eo. ti. p̄uile-
 gium. cū ergo ex rescripto delegatiōis ius nō p̄cedat sed iu-
 dex t̄n̄ nō video quale p̄iudiciū inferat si respiciat bēdē cū
 ius ei⁹ vel aduersarij in hoc nō preat. facit de p̄cur. ex insi-
 nuatiōe. ¶. Ad hanc partē iudicis lex. ij. C. q̄ libe. p̄nc. da.
 t̄z si aduertaf vñ facere q̄. nā si q̄d ibi dī est sp̄ale in annalib⁹
 acib⁹ eius contrarius est regulare in alijs. sed sc̄dm hoc di-
 cam q̄ bene est in illis actiōibus speciale q̄ p̄petuanf absq̄
 litis contestatiōe sed quod ibi dicitur de rescripto impetrata
 in omnib⁹ actiōibus sit cōmune sed apertius p̄bet lex
 illa de rescripto appellatiōis q̄z cum appellano p̄sequi de-
 beat infra annum ad instar annalis actionis dicetur rescri-
 ptum sup ipsiū impetratū forē perpetuū. hanc opinio. puto
 veram maxime in exemptis cōtra quos concedunt aposto-
 lica rescripta vel quādo rescriptum delegatiōis concessum
 est ab imediato ordinario cause hoc dico q̄ cum causa stri-
 cte interpretatiōis boz rescriptoz̄ sit q̄ per ipsa p̄iudicatur
 ordinarie potestati vbi cessat hec ratio. possunt largi-
 us interpretari nō obstat q̄ dicit rescripta nō extēdi ad ali-
 os q̄ illud fateor quo ad alios oīo et facit q̄ scripti de trā-
 act. veniens in fi. sed beres vel vniuersalis successor singitur
 idem cum defuncto in auten. iuslurandum q̄d a mori. p̄e. in
 p̄nc. coll. v. Si igitur cōmunitas cause rescriptū facit exten-
 di ad nō expressum vt pre. l. j. C. de dixer. rescript. forti⁹ hoc
 faciet idētitas p̄sonē iuris fictione. nec obstat decr. quoniā
 abbas q̄ inq̄tum rescriptū respicit iudicē iurisdictio est ibi
 p̄ncipale que mērito expirat iudice dato sub nomine. p̄p̄o
 mortuo re integra sed inq̄tum respicit partes obligatio est
 ibi p̄ncipale rescriptū vel iudicis datio accessoriū vnde re-
 spectu partiū nō est mirū si contēplatione p̄ncipalis durat
 accessoriū. facit. S. eod. lib. de offic. delega. si super gratia
 hoc q̄ dicit rescriptum extendi ad heredem vel successorez
 vniuersalem intelligo verum esse si tempe date rescripti vi-
 uebatis q̄d quē datuz fuit alias secus et sic loquāt lex. ij. ff. q̄f
 sen. sine ap. rescin.

S qui tacet.

pliij. nō fateſt no. q̄ nō dicit p̄sentit
 et sic nō cōtradicit regule qui tacet: sup cōfes-
 sione. n. et negatiōe nō sup p̄sensu et dissensu
 fundat h̄ regula et regula iuris civilis. pp at
 tinētiā aut̄ quā h̄ p̄fessio ad p̄sensu et negatio ad dissensu
 glosatores iuris civilis et n̄fī illā mām adaptauerūt huic re
 gule q̄ p̄p̄ie spectat ad regulā qui tacet vt ibi etiā dicā.
 ¶. Prima glo. dicit vñ sūpta et ponit exēpla. sc̄do allegat
 decē iura in q̄bus fallit. p̄ma p̄ regule et octo in q̄b⁹ fallit.
 sc̄da remittēt ad alia et dat tripliē solutionē. ¶. In. j. glo.
 t̄b̄i q̄ tacet sequit̄ vñq̄z nō fateſt t̄z tñ verū est eū nō negare.
 et ibi. S. voluntatē vide in regula q̄ tacet in gl. et ibi. S. pena.
 cogit marit⁹ agnoscere q̄ nō denūciauit mulierē ex se nō eē
 p̄gnantē et ibi. S. q̄ p̄leto. sequit̄ t̄p̄e p̄ductiōis mansit in cō-
 ductiōe nō solū recōduxisse vñ t̄z et p̄ignora durare videnſ.
 et ibi q̄ in futu⁹ recipiēt viuras futuri t̄pis tacite pacisci vñ
 nō petere sorē et ibi iuitū seḡt in seruitute accipe debem⁹ n̄.
 solū eū q̄ p̄dicit t̄z eū q̄ nō p̄lentit et ibi re aliena seḡt distra-
 here que posse nulla dubitatō est. ¶. In. j. gl. ibi. S. si io. vñ.
 t̄z si sciēt q̄ alias est. S. et ibi p̄ p̄sensu signat Hy. p̄riuz de. l.
 sicuti. ff. de arbi. t. l. tūc aūt. ff. de iudi. vbi p̄his tacēs nō p̄sen-
 tit t̄z p̄dicēdo possit ipedire. t̄z solutio locū hēat cū de p̄iu-
 dicio tacētis agit p̄tria q̄si q̄rit de p̄iudicio tertij et sile dō tu-
 tore q̄t̄z sit p̄nis his q̄ p̄ pupillū agunq̄ nō p̄sentit nec aucto-
 rizat nisi exp̄sse loquaſ. ff. de auc. tu. l. j. in fi. et l. i. j. et l. iii. et ibi
 nōne. et vide q̄ ibi scripti sup vlt. gl. et op̄i. q̄ h̄z altō in obli-
 gatiōe rei alienē quā in vēditioē de qua scripti de trāfac. ex
 l̄ris sup glo. ij. et ibi vt in p̄mis iurib⁹ et no. ff. mā. l. q̄ patit. et
 ibi exp̄ssus p̄sensu fallit fauore reipublice et pupilloz casi-
 bus quos scripti in regula q̄ tacet sup glo. et ibi in genesi. et
 Jo. mo. in tegula qui tacet. et ibi vel p̄fessio. et istud p̄p̄ie fa-
 cit ad regulā cum iurib⁹ que sequunt̄ et decr. nōne de p̄sūp.
 et quādoq̄z habere. p̄ negāte vt no. in decr. si post p̄stituz
 in fi. pe. gl. et in fi. dicebat ergo Hy. q̄ solutio que h̄z q̄ v̄di
 agit de aliquo obligando regst taciturnitas nō habet p̄ cō-
 sensu vt in. S. iuitus vbi hoc no. si de p̄iudicio vel exceptiōe
 paranda. secus vt in regula qui tacet cum p̄cor. quo ad istō
 sc̄dm mēbrum tollis p̄. S. verare. et p̄. l. ff. de leg. ij. ticia. S. lu-
 tia. et de pig. ac. caius. p̄ tanto dicit in hoc sc̄do mēbro locū
 esse regule t̄z istud tacere q̄ est mediū sumit effectuz q̄nq̄z
 vñ⁹ extēmoz q̄nq̄z alteri⁹. nam si p̄dicendo poterat impe-
 dire assimilaf p̄sensu. ff. de pig. fideiussor. S. si pater si nō po-
 terat ipedire assimilaf p̄dictiōi vt in. l. caius. S. lutia. hoc ve-
 rum nisi vbi exp̄sse mediū esset distinctū a dispositiōe cuius
 liber extēmoz vt in tributoria vt p̄z in p̄n. glo. vel diuersis
 respectib⁹ assumeret vñq̄z extēmoz vt hic in fi. gl. si adhuc
 plent⁹ hoc vñ p̄sequi vide Ly. C. de p̄cura. l. iuitus.

¶. c sub protestatiōe.

b. q̄ sequor errorē de quo nūc dixi sup tex. po-
 nam quatuor q̄ones antiquas quāp̄ p̄ma est
 venerialis. xxix. qua queris aliquis elect⁹ fu-
 it ad dignitatē episcopū eo presente et tacēte contulit pre-
 bendam illius. demū cassatur electio queris an prebendas
 repetere possit. ¶. Sc̄da dominicalis. xl. fuit talis certus
 p̄sbyter presente et nō cōtradidente episcopo rotuz p̄egri-
 nationis emisit q̄ dum exequi veller episcopus contradixit
 sed ipse nibilominus iter arripuit episcopus eo absente ec-
 clesiam alteri contulit queris an p̄sbyter reuersus illam re-
 petē possit. ¶. Tertia dñicalis. lxxvij. et Dama. p̄ma dō bis
 que si a prela. est de episcopo qui fecit alienationē tacēte et
 nō p̄dicente capitulo an successor illam reuocare possit.
 ¶. Quarta questio fuit domini. mei querētis an religiosus
 tacente vel patiente suo p̄lato possit executor esse testamen-
 ti saltem in quo multa sunt relicta ad pias causas.
 ¶. Ad primā all'af affirmatiōe p̄ hac regulā et q̄tuor rōes.
 sc̄do p̄ tres in p̄riuz. tertio solutio fin bar. et solutio reprobaſ
 ¶. Primo igis sic p̄baſ q̄ illam repeatat cū iuitus videat
 Her. Jo. and. e. iii

qui expresse nō consensit. ff. de pcur. filius familius. §. in iuitū et amplifica hoc p h no. circa mediū glo. vñscu. Item in his. ¶ Scđo hecres inter alios acta. s. inter episcopum et pui- sum electo nocere nō debet. s. de re iudi. c. penul. cu3 cōcor. ¶ Tertio cum electus nō posset in hoc episcopū phibere ergo sibi nō sit piudicium. ff. de re iudi. sepe circa mediū. xj. q. iii. quādo. et faciunt h no. de presumpt. nōne. ¶ Quarto cessauit conditio que tacite subintelligebat. s. si electus cōsequeret dignitatē illam ad quā fuerat electus illa ergo cessante licite repetit pbedā. xxij. q. ii. ne q. s. d. iu- reiurā. quēad. vltra h facit ista regula et regula qui tacet. ff. eod. titu. ¶ In contrariū regula qui tacet hoc eod. ti. cum concor. ad idem. xxvij. di. diaconi. de his que si. a prela. c. ii. xx. q. ii. puella. C. de lati. libe. tol. autē. ad hec. melli in autē. de nup. §. si vō ab initio de dñio qui sciencio ancillā suaz nube re libero studiose tacet et illius pdit dñm. ¶ Scđo tacēdo nō solum confirmare videt. de psump. nōne imo ipso fa- cto videt renūciare qd plus est qd si id fieret verbo de ap- dilecti de his que si. a maio. par. ca. ex ore. illud ergo ampli⁹ nō repetet de transac. ex litteris. ¶ Tertio cum nō phibu erit vt poterat sibi piudicavit. ff. de re iudi. sepe. et s. eod. c. penul. de eo qui pmisit sequentē agere cum sibi p̄us id cō- peteret et quādoqz plus operā tacitū qd expressum. ff. de p- cura. filius fami. §. veteran. C. eod. titu. ita demū. s. eodē lib. de iura. calū. c. j. §. i. Soluit Bar. tancredū dixisse qd iste nō poterit prebendā repetere cum videat eam habuisse p de- relictō qd potuit h̄dicē et nō h̄dixit. hec sol. nō placet cū in dānōsis vel onerōsis tacere nō sit consentire vt h̄ in glo. vñ de in casu simili decr. dicit qd dz assensu accedere qd deno- tat actum nō taciturnitatē de regula. si beneficiū lib. codem Item constat qd bñficia nō vacantia concedi nō possunt de pcel. pben. c. i. et p totum. sed qui dicit p taciturnitatē vaca- re beneficiū det mihi ius expressuz. alias sibi nō credā. xvij. q. iii. §. cum aut vñsc. nec quisqz. binc est qd etiā exp̄sse cōsen- tiente plato electorib⁹ nō possent ipsi alium eligere in eius locum nō sic si exp̄sse consentit collator. vt conferat sup quo vide qd scripsi d̄ his que si. a maio. par. ca. ex ore. super vñsc. p̄fimatus. quo ad terminos qnōis facit de insti. cu3 ve- nisset vbi nō soluz tacere. sed etiā loqui verba generalia nō nocuit Archi. qui pmouebat ab archiepho bene etiā facē. s. eod. li. de prebē. si bñficia. per pdicta aut satis p̄z r̄fisum ad p̄ria. ¶ Ad scđam qnōem quatuor rōnes inducunt p p̄sby- tero et totidem cōtra. ponit solutio Bar. pma. scđo ve- rior ponit que distinguit. ¶ Primo ergo arguit qd p̄sby- ter ecclesiā repetere potest. qd tacendo cōsensit ep̄us p re- gulam qui tacet eo. ti. cum cōcor. ad id. ff. ad. l. aqui. in lege aquilia. §. quotiēs. et l. scientiā. xx. q. ii. puella. ergo ep̄us su- um p̄sensum postea reuocare nō potuit. ff. de serui. ru. pre. p fundū de fil. p̄sbyt. veniens de cle. con. diversis. xvij. q. iii. sunt qui opes. ¶ Scđo iste sacerdos qui lege dei et spiritu ducebat ad votū per legē cōem vel publicā cui p̄uata pua- let ipedirinō dbuit. xij. q. ii. due sunt de regula. l3. fuit ergo astrictus vñendo ergo votū tenebat implere. xvij. q. i. h. i. de voto magne. debuit ergo sacerdos potius deo qd episco- po obediē. viij. di. que p̄tra mores. xi. q. iii. nō semp. t. c. iu- lianus. xv. q. vi. iuratos. nam l3 votum a p̄ncipio sit volunta- rium ei⁹ executio est necessaria de voto l3 in p̄nc. t. c. p tuas facit ergo sacerdos qd debuit et sic puniri nō potuit. de p̄sti. c. ii. xxij. q. ii. c. vi. xxvij. q. v. c. i. ¶ Tertio cum de voto cō- plendo et nō complendo inter ep̄m et sacerdotē esset cōtro- versia ep̄us non potuit esse iudex in cā sua. C. ne quis in sua causa. l. vii. ¶ Quarto dato qd sacerdos ex iniusta cā ab- esset citādus esset et si nesciē vbi sit trine citatiōis edictuz pponi dz apud ecclesiā et postea p sex menses expectari et alr p̄uari nō dz de cle. nō resi. ex tue. ergo multoforti⁹ debuit h̄ in isto seruari qui ex iusta cā aberat p que concludit qd bñficiū suū recuperet. ¶ In ūrium clericus sine ep̄i licētia pegrinari nō dz nec pegrinans sine ei⁹ lfis recipi. lxxij. dis. c. viti. de p̄se. di. v. nō oportet. de voto. magne. vltra mediū multominus eo h̄dicēte de hōi. petrus de simo. sicut. et per

hoc sit r̄sum ad sc̄m argumentū: q̄r nō ducif lege dei qui contra legem eius agit de renū, nisi v̄sicu. si dices. cuž ergo ep̄o ḥdicente recessit cōtumax fuit. xj. q. iij. certum. sine no- ua ergo citatiō ex quo de cōtumacia cōstabat manifeste p̄ uari potuit ecclesia. de offic. deleg. p̄suluit t̄ de do. t̄ contu. eum qui. s. eo. libr. **C** Sc̄do l3 ppter obedientiā malū fieri nō debeat tñ d3 bonū qñqz intermitti. xj. q. iij. qd ergo ff. de re mili. l. ii. s. in bello. t̄. s. de tēp. or. ad aures. vbi p hoc ma- xime q̄r inobedientia cōparaf heresi. viii. q. iij. sciendū. non potuit ergo dolo carere nō parēs impi magistrat⁹ ff. eod. titu. nō pōt. ff. si quis ius dī. nō ob. l. vii. nec debuit iste sibi ius dicere in sua cā vt. s. **C** Tertio cuž in oī voto t̄ iuramē- to superioris auctoritas dicat excepta. xij. q. iij. beatus. xxvij. q. iij. s. cum ergo. de voto nō est de iureiur. venientes. nec dī votum deserē ex iusta cā nō adimplēs. ff. qui satis. co. l. fi. de iureiurā. puenit de voto. c. i. peccauit ergo iste sacerdos nō pendo ep̄o p cuius preceptū excusabat ab executiōe voti. **C** Quarto ḥsacerdotē inducif hec regula cum ep̄o tacē- do nō consenserit vt hic t̄ in cōcor. potissime q̄r absentia cle- ricorū ab ecclesijs est iuri inimica t̄ ecclesijs grauosa de cle. nō resi. p totum t̄ p hoc sit r̄sum ad allegata in pnc. **C** Soluēdo dicit Bar. cū Tan. q̄ ep̄o tacendo sibi fe- cit p̄iudiciū nec d3 vltterius ḥdicere nisi noua cā interueniat. hec solutio nō est sufficiens ad q̄onez qua p̄ncipalif que rebaſ an sacerdos repetere possit ecclesiā nisi dicam⁹ q̄ sol- uens hoc intellexit. s. sacerdotē nō potuisse p̄uari p episco- pū qui tacuit in emissiōe voti. t̄ fateor q̄ inboneſte facit epi- scopus qui tūc tacuit sine noua cā resistendo tñ q̄r inboneſtus facit sacerdos eo ḥdicente itinerando per supius alle- gata. Ideo remanet q̄stio dubia quā soluēdo dico q̄ ep̄o illū p̄uare nō potuit hoc solo q̄ ille pegrinando se absen- tavit etiā eo ḥdicente simp̄l sed si monuisset eum q̄ se non absentaret sub pena p̄uationis cui monitiōi nō parēs se ab- sentasset nō puto q̄ taciturnitas epi excusat eum a pena q̄r etiā si exp̄sse consensisset nō videt q̄ eo in vito votū pficere possit. xxvij. q. v. manifestū. t. c. voluit. posset enī ep̄us ali- quid occurrendū nouiter sciuisse ppter q̄ pegrinatio non expedit etiā saluti voulēt. facit de temp. or. ad aures. fort⁹ ergo in terminis q̄onis si p̄sbyter ante iter sic monit⁹ nō pa- ruisset ecclesiā qua p̄uatus fuisset nō repeteret. vbi vō ep̄o simp̄l ḥdixisset vel tacuisset sed talē monitionē t̄ fulmina- tionē nō fecisset dico p̄uationem fieri nō potuisse. ppter ab- sentia vel nō residētiā etiā ex iusta causa nisi vt dictū est in fi. p̄me partis quare p̄sbyter rediens illā iuste repeteret t̄ ḥ- riorum r̄fisi. s. patuit. **C** Ad tertiam q̄onem alleganī tres rōes p successore t̄ quatuor cōtra. tertio datur solutio que roborat t̄ ḥrijs respondeſ. **C** Primo ergo pbaf tacitur- nitatem vel patientiā n̄ sufficere cū in alienatōe rei eccliasi- ce debeat clerici p̄sentire. x. q. ii. hoc ius. t. xii. q. ii. alienati- ones: t̄ nisi interueniat expressa subscriptio clericorū ipso iu- re nulla est alienatio etiā si in casu licito fuerit facta vt ibi t̄ eadē. q. fine exceptōe t̄ de his q̄ si. a p̄la. c. i. ex quo ergo al-ienatio fuit illicita successor illā revocabit. xii. q. ii. si quos d̄ seruis circa fin. nec obstat penā apposita de p̄ca. c. ii. t̄ qd̄ plus est quelibz p̄sona ecclesie: t̄ ipse idem qui alienauit b̄ possunt. pbaf primū. xii. q. ii. nō liceat in fi. s. de reb. eccl. nō alie. si q̄s fin ibidē t. xxi. q. ix. qd̄ q̄s t̄ de elec. nosti. nec iu- uabit p̄scriptio possessorē tpe ipsius male alienatis. xvi. q. iii. si sacerdotes. C. de p̄scrip. lon. tēp. autē. malefidei. t̄ facit regula eod. ti. qui ḥ iura. cum cōcor. **C** Sc̄do inducif hec regula t̄ iura que alleg. glos. que pbant q̄ taciturnitas b̄ p̄ editione. **C** Adducif tertio regula delictū hōce. eo. ti. ad pbandū q̄ etiā si canonici cōsensissent nō d3 nocere ecclie quin supior saltē reuocet de cle. con. diversis. nam p restitu- tionē in integ. reuocat ppter lesionē enormē etiā ḥctus qui ipso iure t̄ de resti. in integ. c. i. **C** In ḥrijs allegat tacitur- nitatē t̄ patientiā canonicoz haberi p̄ p̄sensu per regulam quī tacet cū ḥcor. t̄ cū his q̄ ad hāc pte in pximis q̄onib⁹ allau. **C** Sc̄do vō q̄ accusat qd̄ potuit ipugnat. lxxij. di. error. t̄ grauiſ puniēdisūt cliciq̄ rāto tpe tacuerūt. ij. q. vii.

quapropter. **C** Tertio si minor rem vendat sine decreto in utilia est alienatio que tamen sola taciturnitate confirmatur. **C** si maior factus sine decr. i. si qm. **C** Item sola taciturnitate minimorum confirmatur. **S** cod.lib.de despon.impu.c.vno.ff. de ritu nup.minorē multo fortius venditio. **C** Quarto quod si p. hac parte vide te. vel casus decr. ij. de his que si. p. **C** Soluit Bama. et Bar.alienationē nō valuisse et siccere uocandum esse per.c.sine exceptiōe et scdm Bama.decr.ij.de his que si. p. loquitur de collatiōe decimam noī beneficij p. sonaliter facta vbi sufficit patientia.vnde dixit Bar. illam intelligi de concessiōe facta causa pieratio vel de re minima vel ad certum factū vel ad certū tempus: et vide qd ibi not. in pma et tertia glo. et qd sup eis dixi. et eo.ti.cuz nos sup fi. vlti.glo.p que p3 q vera est hui⁹ qōnō solutio q necessario concludit ex pcedenti tractatu qui necessari⁹ est in alienatione ppetua. **S** eo.lib.de reb.ec.nō alie.dudū.ex quo bñ sequitur taciturnitatē vel patientiā nō sufficere et siccum sit ad primū. scdm pcedat in. i. si qm. et i. minorē. et dec.vnica allegatis in p̄tium cessauit ipedimentū eratio qz minor lapsus tpi⁹ fact⁹ est maior hic durat causa ipediens qz tpi⁹ lapsus nō mutat statū ecclesie. **C** In quarta qōne dñi mei brevif qz nō dubia allegat⁹ negatiue et affirmatiue das solutio q reprobata et p̄tio r̄ndetur. **C** Et q nō possit exequi iducebat q phibent se secularib⁹ pcuratoribus vel actib⁹ imiscere lxxvij.di.puenit nec mīz qz etiā spālia exercere phibent ut puta baptizare et penitentiā dare. xvij.q.i.c.j. et i. officiū enib⁹ plangētis nō docētis vel agētis.e.q.monachus et reputatur mortu⁹ mundo.e.q.placuit.ij. et phibet claustrū exire ne cle.vel mo.nō magno ergo phibet dī ab executione. **C** In p̄tium qz possunt opa misericordie exercere et miserabilis psonaz cura et tutela recipere ut pre.c.puenit. et conductū terras ad laborandū.de deci.dilecti. et ppter vrgentes necessitates possunt tractare seculares actiōes. xvij.q.i.g ve et abbate ipetrāte imiscent se secularib⁹ actibus de postu.c. ii. et p̄ficiunt secularib⁹ ecclīsio. ly. vi. priscis. ergo et pias voluntates exeq poterūt cū nibil sit qz tm̄ debeat hoib⁹ et c. de sa.san.ec.l.i.facit decr.tua.de test. **C** Soluebat ergo qz et de tacita volūtate abbat⁹ poterat exercē pdcā eo p̄dicē te nō de postu.c. ii. l. de re mili. l. iii. g. in bello. scdm ps solutiōis va. h̄z de illa nō q̄rebat h̄z p̄ma falsa qz taciturnitas vel patientia plati hoc casu nō sufficit. cū enī religiosus velle v̄l nolle nō habeat oīs talis act⁹ q̄ē aggredit̄ an lniam ē illi citus et p illū frangit̄ obediēta et abdicatio p̄prie volūtati facit cle.de p̄cur.religiosus. et qz ibi no.in gl. repete patientia igis nō posset illū facere līcītū. vñ requirif qz sup h̄z p̄etas et obtineat līfīa. vt p3. **S** eo.li.de testa.c.i).i. ri. et i. cle. eo.ti.c.i.vbi et dixi in gl.reprobarū. et ibi et notaui an lniam datā possit plāt̄ reuocare et i gl.ibi sequēti. vide de frib⁹ minorib⁹ ad executōes bodie nō licētian⁹. Ad.c.puenit et c. dilecti. Rnde vt i eis no.caplīm q̄ ve loq̄ cū id sit ep̄o iubēte. Ad.c.p̄scis.r̄ideo q̄ p̄uilegiātū est in h̄z officiū p̄dicādi de statu mo. q̄ dei timorē et ibi etiā in transitu.imo et in consensu requirif abbat⁹ licentia. **S** eo.lib.de elec.si religiosus.

C Regule. ff. ox. huius littere. I. sunt he.

Negocijs ūbendis alia cā habita ē furiosowz alia eoz q̄ sari possunt q̄uis actum rei nō intelligerent. nam furiosus nullum negotiū contrabere p̄t pupillus oīa tutore auctore agere potest.

Vo nostrū nō patit eundē in paganis et testato et ite statu deceſſisse earūq̄ rerū nāliter interesse pugna est vt q̄s sit testatus et in testatus.

Era sanguinis nullo iure ciuili pīmi possunt.

B qd nfm est sine facto nō ad aliū trāſferri nō pōt.

Testis plen⁹ volūtates testantiū interptātumur.

Nobis obligatiōibus in quib⁹ dies nō ponif p̄sen ti die debetur.

Maginaria venditio nō est precio accedente.

Personā servilē nulla cadit obligatio. **C** Gnālīr.p.

bandū ē vbi cūq̄ in bonefidei iudicijs p̄ferit in arbitriū dñi vel pcuratoris ei⁹ p̄ditio p boni viri arbitrio h̄z habēdū eē.

Neo qd vel is qui petit vel a quo petif lucri petitur⁹ est: durior est causa petitoris.

Nobis casib⁹ p̄ facto accipif id in quo aliū p̄bore scit quomodo fiat.

Nobis casib⁹ id obseruat̄ vt vbi psonē p̄ditio locū facit bñficio ibi deficiente ea bñficiū quoqz deficiat. vbi ergo genus actiōis id desiderat ibi ad quēuī p̄secutio ei⁹ de uenerit nō deficiet rō et auxilium.

Muito beneficium nō datur.

Natū oīa que animi distinctione agēda sunt nō nisi viva et certa scientia perfici possunt.

Noto iure. vide in regula generi.

Nobiguis p̄ dotib⁹ r̄ndere melius ē. **C** Nō est nō uum. vide in regula factū. **N**oties eq̄tate desiderij nālīrō aut dubitatio iuris morāt̄ iustis decretis res téperāda est.

Nobis qdē maxime tñ in iure eq̄tas spectāda sit.

Nambiguis oīonibus maxime snia spectāda est eius qui eam p̄tulisset.

Neo q̄ plus est semp iest min⁹. **C** Nemo alienē rei expromissō idone⁹ videt nisi cum satisfaciōe. **C** Pupillus pati posse nō intelligif. **C** Ubi verba cōiuncta nō sunt sufficit alterutrū esse factum. **C** Mulierib⁹ tūc succurrendum est cū defendunt nō vt facilius calūnientur.

Noto pars continef.

Nobis obscuris inspici. vide in regula inspicimus.

Niure ciuili. vide in regula cum stat.

Sdānuz dat qui iubet dare. ei⁹ vñ nulla culpa est cui pere necesse sit. **C** Quod pendet nō est p eo quasi sit.

Nobis ūbenda venditione vide in regula ū eum.

Nodēnatiōe psonaz que in id q̄ facere possunt vñ nātūr nō totū qd habēt extorquēdū est h̄z et ipsaz rō habēda est ne egeāt. **C** Cum verbū restituas lege iuēnit et si nō spāliter de fructib⁹ additū sit tñ etiā fruct⁹ sunt restituēdi. **C** Unicuiq̄ sua morā nocet q̄ et in duob⁹ reis p̄mittēdi obseruat̄. **C** Holo facit qui petit qd̄ restituturus est.

Nobis officijs que fieri per liberas psonas leges desi derat seruus interuenire nō potest. **C** Nō debo melioris conditiōis esse q̄ auctor meus a quo ius in me transit.

Nobis obscura volūtate manumittēt̄ fauēdū ē libertati.

Nopossibiliū nulla est obligatio.

No pari causa vide in regula in pari.

Noperitia culpe annumerāt.

Nuit⁹ nemo cogif defendere rē de qua agit. **C** Qui damus actionē eidē exceptionē cōpetere multo magis q̄s dixerit. **C** Cum q̄s in alicui⁹ locū successerit nō est equū ei nocere h̄z qd̄ aduersus eū nō nocuit in cuius locum successit. **C** Plerūq̄ éptoris eadē cā esse dī circa perēdū ac defen dēdū q̄ fuit auctoris. **C** Qd̄ cuiq̄ p̄stāt iusto nō tribuīt.

Natura nāli equū est neminē cum alteri⁹ detrimēto et iniuria fieri locupletiore.

Occupletari. xlviij.iactura lar

1
no de pen.suā.tñ stricte dī a iacto iacto p̄ iactura q̄ fit p̄ exonerāda naue tpe piculi de q̄ ff.ad.l.ro.de iactu et iacteo nō habēt res p̄ brelictj eo.ti.q̄ leuāde.q̄re h̄z ad q̄s puenerūt illas restituētenēt ne locupletenēt cū aliena iactura. **C** Prima gl.dicit vñ sumpta et ponit exēpla. scdm ponit q̄ruor casus qbus fal lit rōnez reddēs et exponēs h̄z disiūcta p̄ cōiuncta.tertio al leg.p̄cor.signat ūria et soluit et regulā exponit de enormi iactura. **C** In.j.gl.ibi iure nāe sequit̄ equū est neminē cū alteri⁹ detrimēto et iniuria fieri locupletiore et ibi si q̄s p̄sby ter vbi ecclesia p̄sbylo nō succedit in his q̄ asscripta erāt cē sibus iuriō p̄ionatus vel curie et ibi re aliena ad q̄s non das actōlī possident del exceptio dolī h̄ vult. l.paulus. et ibi.l. pe. instō legatū fideicomissum libertas vel tutela sic relicta ille vel ille vtrīqz debetur et disiūcta ponit p̄ cōiuncta. et ibi

Mer.Jo.and. e iii)